

การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวแบบยั่งยืน^๑
กรณีศึกษา หมู่บ้านปลายโพงพาง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

นพรัตน์	ปานอุทัย
ศรีวิไล	สุขศรีการ
ศุภนุช	ดวงรัตน์シリฤทธิ์
อ้อยใจ	จีบฟึก

๑๒๓๔๕๖๗

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

พฤษภาคม 2547

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้อำนวยการศูนย์วิทยบริการ
มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัด
กรุงเทพมหานคร ได้พิจารณาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวแบบ
ชั้นเยี่น กรณีศึกษา หมู่บ้านปลายโพงพาง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม” แล้วเห็นสมควร
รับเป็นผลงานนึงของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

สาขาวิชา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จักรกฤษณ์ ดวงพัฒนา)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ร้อยเอก ชิต พันธุ์วงศ์)

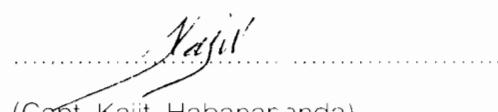
ผู้อำนวยการศูนย์วิทยบริการมหาวิทยาลัยนเรศวร
จังหวัดกรุงเทพมหานคร

พฤษภาคม 2547

This Independent Study Entitles "Sustainable Management of Tourism Business" Case Study Paipongpang Village Ampawa District Samutsongkhram. Submitted in partial fulfillment of the Requirements for the master of business administration degree is hereby approved

.....
(Chackrit Duangphastar Ph.D.,)

Adviser

.....

(Capt. Kajit Habanar anda)

Director, Bangkok Academic Center

Naresuan Universiry

May 2004

คำนำ

สถานการณ์การท่องเที่ยวของไทยในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา เมื่อเทียบกับนานาชาติแล้วว่าอยู่ในอันดับที่ดีมาก แต่ตลอดระยะเวลา การท่องเที่ยวของประเทศไทยไม่ได้โดยค่อนข้างขาดความหลากหลายเช่นเดียวกับประเทศต่างๆ ที่มีความหลากหลายทางธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจากทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นภูมิศาสตร์ภายนอก เช่น ประเทศจีน ประเทศไทยในท้องถิ่น รวมถึงผู้มาเยือน/นักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง กับแหล่งท่องเที่ยว ผลกระทบที่เกิดขึ้น คือ การลื่อมโกร姆 และลดปริมาณลงของทรัพยากรธรรมชาติ ปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่มชนที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนปัญหามลพิษทางฯ รวมทั้งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมในชุมชน

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ จึงได้จัดทำขึ้นเพื่อต้องการศึกษาความเป็นไปได้ ที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนที่หมู่บ้านปลายโพงพาง เมืองจาก ปัจจุบันที่องค์กรบริหารส่วนตำบลปลายโพงพางนี้ ได้เปิดโอกาสให้สมาชิกของชุมชนทุกฝ่าย ได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ ในการบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คณะผู้จัดทำจึงได้ศึกษาทั้งในด้านทรัพยากรสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ซึ่งเป็นแนวทางไปสู่การพัฒนาให้ธุรกิจท่องเที่ยวบ้านทรงไทยแบบใหม่สุดยั่งยืนได้

หากคุณประยิคนใด ๆ ที่จะเกิดมีขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ คณะผู้จัดทำขอ อุทิศให้กับทุกท่านที่ได้อ่านควรจะห้ามมูล และมีส่วนส่งเสริมสนับสนุน สำหรับข้อบกพร่องและ ข้อผิดพลาดทั้งหลาย หากมีคณะผู้จัดทำขอน้อมรับ

นพรัตน์	ปานอุทัย
ศรีวิไล	สุขศรีกิจ
ศุภนุช	ดวงรัตน์สิริกุล
อ้อยใจ	จีบฟึก

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ ดวงพัสดุรา อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ที่ได้สละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา แนะนำ ข้อเสนอแนะ ตรวจสอบแก้ไข และให้กำลังใจแก่
คณบุคลากรที่ดำเนินการ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้จะสำเร็จลุล่วงมีได้
คุณประวิณทร์ แสนประลักษณ์ กำนันชัย บุญพัด ชาวบ้าน และผู้ประกอบการของหมู่บ้าน
ท่องเที่ยวบ้านทรงไทยแบบโบราณสเตย์ หมู่บ้านปลายโพงพาง อำเภออมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
รวมทั้งนักท่องเที่ยวทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนการเก็บข้อมูลครั้งนี้
คณบุคลากรที่ดำเนินการ อาจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ พระคูณปิดา มากดา และคุณปาอาเจรย์ ที่ทำให้มีโอกาสได้
ศึกษาเล่าเรียน และขอขอบคุณ ผู้ที่ได้มีส่วนช่วยเหลือในการจัดทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

นพวัฒน์	ปานอุทัย
ศรีวิไล	สุขศรีภาร
ศุภานุช	ดวงรัตน์ธิรภูด
อ้อยใจ	จีบพีก

- ชื่อเรื่อง : การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวแบบยั่งยืน กรณีศึกษา หมู่บ้านปลายโพงพาง
อำเภออ้มพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
- ผู้เขียน : นพรัตน์ ปานอุทัย, ศรีวิไล ศุขศรีการ, ศุภนุช ดวงรัตน์สิริกุล,
อ้อยใจ จีบพัก
- ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ ดวงพัสดุรา
- ประเภทสารนิพนธ์ : การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2547

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ ทางด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ของหมู่บ้านปลายโพงพาง ในเขตพื้นที่อำเภออ้มพวา จังหวัดสมุทรสงคราม การศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ ศึกษาความกับการค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ วารสารและหน่วยงานราชการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการหมู่บ้านท่องเที่ยวน้ำตกโพงพาง โดยมีจำนวน 17 คน ชาวบ้านในหมู่บ้านปลายโพงพาง จำนวน 82 คน นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่เข้ามาไว้บวิการในช่วงเดือนธันวาคม 2546 ถึงมีนาคม 2547 จำนวน 118 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 217 ตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การออกแบบสอบถามซึ่งแบ่งเป็นสามส่วนคือ ส่วนที่เป็นข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนที่ใช้สำหรับนักท่องเที่ยว ส่วนความคิดเห็นทั่วไป และการสัมภาษณ์

ผลการศึกษาโดยสรุปพบว่า ธุรกิจท่องเที่ยวน้ำตกโพงพางแบบยั่งยืน ไม่ได้รับความนิยมสูงมาก แต่เป็นที่ยอมรับอย่าง普遍 ได้แก่ การกระจายผลตอบแทนให้กับเจ้าของบ้านท่องเที่ยวอย่างไม่เป็นธรรม, การเบียดบังผลประโยชน์ทางทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมของคนรุ่นต่อไปในอนาคต, การนำมาก็จะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของผู้มาเยือน/นักท่องเที่ยว เป็นต้น ที่ทำให้ธุรกิจท่องเที่ยวนี้ยั่งยืนไม่ได้ การที่จะจัดการธุรกิจท่องเที่ยวน้ำตกโพงพางนี้ ให้เป็นธุรกิจท่องเที่ยวแบบยั่งยืนได้นั้น ต้องได้รับการสนับสนุนจากทางภาครัฐ คุณในชุมชนท้องถิ่น ตลอดจนนักท่องเที่ยว/ผู้มาเยือน ในการร่วมมือกันทั้งในด้านการประชาสัมพันธ์ การรักษาและฟื้นฟูสภาพ

ทรัพยากรธรรมชาติ การดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมอันดีของชุมชนบ้านท朗ไทย การรักษาความสัมരิด
ความปลดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของผู้มาเยือน

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาและวิจัยครั้งนี้ พบว่า ตลาดของธุรกิจท่องเที่ยวแบบโขมสเตอร์
ได้รับความสนใจอย่างต่อเนื่อง จากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติ จึงควรพัฒนา
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนทำการป่าชาลัมพันธ์โครงการฯ นี้อย่างต่อเนื่อง
โดยการสนับสนุนจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
ความสำคัญของการศึกษา	3
ขอบเขตของการศึกษา	3
คำนิยามคำศัพท์เฉพาะ.....	4
สมมติฐานของการศึกษา.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
แนวคิดและหลักการในการท่องเที่ยว.....	6
แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.....	7
นโยบายหลักการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์.....	8
นโยบายด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม ..	9
นโยบายด้านการจัดการโครงสร้างพื้นฐานและบริการการท่องเที่ยว ..	9
นโยบายด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก ..	10
นโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น ..	11
นโยบายด้านการส่งเสริมตลาดและการนำเที่ยว ..	12
นโยบายด้านการส่งเสริมการลงทุน ..	13
นโยบายตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ..	13
นโยบายการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวปี 2540-2546	14
กระบวนการของการท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน ..	14
องค์ประกอบของการท่องเที่ยว ..	16
แนวคิดและหลักการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน.....	17
การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ..	17
แนวทางการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนสำหรับนักท่องเที่ยว ..	18
แผนการตลาดการท่องเที่ยว ปี 2547.....	18

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	23
กรอบแนวความคิด	25
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	26
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	26
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	26
การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	26
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	27
การวิเคราะห์ข้อมูล	27
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล	28
ข้อมูลจากการศึกษาและสำรวจ	28
ผลการวิเคราะห์และวิจัย.....	60
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	68
สรุปผลการศึกษา.....	68
อภิปรายผล	69
ข้อเสนอแนะ.....	74
บรรณานุกรม	82
ภาคผนวก ก	ก-1
ภาคผนวก ข	ข-1
ภาคผนวก ค	ค-1
ภาคผนวก ง	ง-1
ภาคผนวก จ	จ-1

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 1 : เพศ	28
ตารางที่ 2 : อายุ	29
ตารางที่ 3 : ระดับการศึกษา	30
ตารางที่ 4 : สัญชาติ	31
ตารางที่ 5 : สถานภาพสมรส	31
ตารางที่ 6 . รายได้	32
ตารางที่ 7 : อาชีพ	33
ตารางที่ 8 : กลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ในภาคใด	34
ตารางที่ 9 : นิยมท่องเที่ยวที่ใด	35
ตารางที่ 10 จำนวนการท่องเที่ยว/ปี	35
ตารางที่ 11 : เดินทางท่องเที่ยวกับใคร	36
ตารางที่ 12 : จำนวนคนร่วมเดินทาง	36
ตารางที่ 13 : ปัจจัยในการท่องเที่ยว	37
ตารางที่ 14 : นิยมการท่องเที่ยวแบบใด	37
ตารางที่ 15 : เดย์ทริปหรือไม่	38
ตารางที่ 16 : นักท่องเที่ยวซึ่งหมุนเวียนปลายทางจากแหล่งใด	38
ตารางที่ 17 : จำนวนครั้งที่มาเที่ยว	39
ตารางที่ 18 : จำนวนวันที่เข้าพัก	39
ตารางที่ 19 : สถานที่ที่เคยเข้าพัก	40
ตารางที่ 20 : ความรู้สึกด้านการจอง คำแนะนำ การติดต่อ	40
ตารางที่ 21 : ความรู้สึกด้านการบริการ/ความเป็นมิตร	41
ตารางที่ 22 : ความรู้สึกด้านความเหมาะสมของโปรแกรมการท่องเที่ยวด้วย	42
ตารางที่ 23 : ความรู้สึกด้านราคากลางๆ	43
ตารางที่ 24 : ความรู้สึกด้านการรักษาสภาพแวดล้อม	44
ตารางที่ 25 : ความรู้สึกด้านคุณภาพและรสชาติของอาหาร	45
ตารางที่ 26 : ความรู้สึกด้านพหุนัย	46

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 27 : ความรู้สึกด้านบริการของมัคคุเทศก์	47
ตารางที่ 28 : ความรู้สึกด้านความสามารถของมัคคุเทศก์	48
ตารางที่ 29 : ความรู้สึกด้านการบริหารเวลา	49
ตารางที่ 30 : ความรู้สึกด้านความปลอดภัย	50
ตารางที่ 31 : ความรู้สึกด้านการทำงานร่วมกันของชุมชน	51
ตารางที่ 32 : ต้องการกลับมาเที่ยวอีก	51
ตารางที่ 33 : เหตุผลในการตัดสินใจมาท่องเที่ยว/กลับมาเที่ยว	52
ตารางที่ 34 : ต้องการมีการท่องเที่ยวหรือไม่	54
ตารางที่ 35 : ต้องการมีส่วนร่วมหรือไม่	54
ตารางที่ 36 : ต้องการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมตามลำดับ	55
ตารางที่ 37 : ต้องการให้มีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกตามลำดับ	56
ตารางที่ 38 : ผลกระทบต่อชุมชน ตามลำดับ	57
ตารางที่ 39 : การจัดอบรม	58
ตารางที่ 40 : ต้องการรับข้อมูลสนับสนุน	58
ตารางที่ 41 การสรุปผลเปรียบเทียบระหว่าง รายได้ต่อเดือนกับบุคคลที่ร่วมเดินทาง	60
ตารางที่ 42 แสดงค่าเปรียบเทียบถึงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อเดือนและประเภทบุคคล ที่ร่วมเดินทาง	61
ตารางที่ 43 การสรุปผลเปรียบเทียบระหว่าง รายได้ต่อเดือนกับวัฒนธรรมความเชื่อเปลี่ยนไป	62
ตารางที่ 44 แสดงค่าเปรียบเทียบถึงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อเดือนและวัฒนธรรม ความเชื่อเปลี่ยนไป	63
ตารางที่ 45 การสรุปผลเปรียบเทียบระหว่าง รายได้ต่อเดือนกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ เสียง	64
ตารางที่ 46 แสดงค่าเปรียบเทียบถึงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อเดือนและสภาพแวดล้อม ทางธรรมชาติเสียง	65
ตารางที่ 47 การสรุปผลเปรียบเทียบระหว่าง สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติเสียงกับ วัฒนธรรมความเชื่อเปลี่ยนไป	66

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
-------	------

ตารางที่ 48 แสดงค่าเบริญบที่ยับถีงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ เสียหายมีผลต่อวัฒนธรรมความเชื่อเปลี่ยนไป.....	67
--	----

สารบัญรูปภาพ

รูปภาพ	หน้า
รูปภาพ 1 : แผนที่จังหวัดสมุทรสงคราม	1
รูปภาพ 2 : แสดงด้านหน้าของศูนย์บริการโครงการฯ	2
รูปภาพ 3 : แสดงการเข้าร่วมรับประทานอาหารของนักท่องเที่ยว.....	2
รูปภาพ 4 : แสดงพื้นที่สำหรับรอการลงทะเบียนเพื่อไปตามจุดท่องเที่ยวและบ้านพัก.....	3
รูปภาพ 5 : แสดงเรือที่ใช้ในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว.....	3
รูปภาพ 6 : แสดงรูปห้องห้องที่หน้าบ้านทรงไทยของกำนันครัว บุญพัด.....	4
รูปภาพ 7 : แสดงสถานที่ให้ความรู้เรื่องการทำนาตามมาตรฐาน.....	4
รูปภาพ 8 : แสดงการทำนาตามมาตรฐาน.....	5
รูปภาพ 9 : แสดงเครื่องปั่นน้ำตามมาตรฐาน.....	5
รูปภาพ 10 : แสดงพื้นที่ที่เคยเป็นที่ทำนาตามมาตรฐาน.....	6
รูปภาพ 11 : แสดงบริเวณลำคลองที่ชาวบ้านใช้คุณน้ำ	7
รูปภาพ 12 : แสดงลำคลองที่ไม่ได้รับการพื้นฟู และพัฒนา	7
รูปภาพ 13 : แสดงสภาพน้ำที่เริ่มเน่าเสีย และตลิ่งพัง	8
รูปภาพ 14 : แสดงด้านหน้าของบ้านทรงไทย	8
รูปภาพ 15 : แสดงบ้านทรงไทยที่มีอายุ 120 ปี.....	9
รูปภาพ 16 : แสดงบ้านทรงไทยแบบประยุกต์.....	9
รูปภาพ 17 : แสดงบรรยายกาศสองฝั่งคลองขณะเดินทางชมสถานที่ท่องเที่ยว	10
รูปภาพ 18 : แสดงถึงวิถีชีวิตของชาวสวนที่หน้าบ้านมีท่าน้ำ	10
รูปภาพ 19 : แสดงพระพายเจือบินทบารในนามเข้า	11
รูปภาพ 20 : แสดงของใส่บาตรในนามเข้า ได้แก่ ข้าวสวย กับข้าว ของหวาน และผลไม้	11
รูปภาพ 21 : แสดงการใส่บาตรของนักท่องเที่ยวในตอนเช้า.....	12
รูปภาพ 22 : แสดงภาพเจ้าของบ้านทรงไทยและนักท่องเที่ยวที่เข้าไปพัก	12
รูปภาพ 23 : แสดงวิถีชีวิตในการซื้อขายอาหารทางเรือ	13
รูปภาพ 24 : แสดงบ้านเรือนที่อาศัยอยู่สองฝั่งแม่น้ำแม่กลอง	13
รูปภาพ 25 : แสดงแม่ค้ากำลังขายน้ำไปขายที่ตลาดน้ำท่าศาลา	14
รูปภาพ 26 : แสดงสภาพต้นจากที่ไม่ได้รับการดูแล	14

สารบัญรูปภาพ (ต่อ)

รูปภาพ	หน้า
รูปภาพ 27 : แสดงตลาดนำท่าคา	15
รูปภาพ 28 : แสดงภาพภายในวัดบางกุ้ง	15
รูปภาพ 29 : แสดงภาพพระเจ้าตากสิน ณ วัดบางกุ้ง	16
รูปภาพ 30 : แสดงภาพหลวงพ่อนิรมณี ณ วัดบางกุ้ง	16
รูปภาพ 31 : แสดงบ้านทรงไทยที่อุทยาน ร.๒	17

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย จัดเป็นอุตสาหกรรมหลักที่นำรายได้เข้าสู่ประเทศ และมีการเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อันส่งผลกระทบต่อการพัฒนาด้านเศรษฐกิจโดยรวม ของประเทศไทยได้ขยายเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ในขณะเดียวกันก็ส่งผลกระทบทางด้านลบต่อทรัพยากร ภายในประเทศ และสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว รวมไปถึงบริเวณใกล้เคียง เนื่องจาก การ พัฒนาระบบสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่สร้างขึ้นเพื่อรับรองการท่องเที่ยว ลักษณะที่ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว

ในปัจจุบันการพัฒนาการท่องเที่ยว มักจะประสบปัญหาขัดแย้งกับความต้องการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและการพัฒนาทางสังคม จึงได้มีการตั้งตัวให้ระหว่างนักท่องเที่ยวใน การรักษาสมดุลระหว่างการพัฒนา กับการอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ซึ่ง แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติจัดได้ว่า เป็นสินค้ากึ่งสาธารณะ (Limited Nontrivial Goods) จึงได้ เกิดความคิดที่จะแสดงให้เห็นว่า แหล่งท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่อ สภาพแวดล้อม วัฒนธรรมประเพณี อีกทั้งยังเป็นหนทางที่ช่วยสนับสนุนการสร้างรายได้จากธุรกิจ ท่องเที่ยวกลับคืนสู่ชุมชนในท้องถิ่น ทั้งนี้เพื่อให้เป็นการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism Development)

การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism Development) คือการพัฒนา การท่องเที่ยวที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและผู้เป็นเจ้าของท้องถิ่น โดยมี การอนุรักษ์และรักษาให้ชนรุ่นหลัง ซึ่งรวมถึงการจัดการทรัพยากรเพื่อสนับสนุน ความจำเป็นทาง เศรษฐกิจ สังคม และความคงdamตามธรรมชาติ ในขณะเดียวกันด้านกิจกรรมและกระบวนการ ท่องเที่ยวที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยศึกษาสภาพแวดล้อมเป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ เพื่อปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องต่อนักท่องเที่ยว ประชาชนในท้องถิ่น ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง และ ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชนในท้องถิ่น เพื่อก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อ

ท้องถิ่น รวมถึงการกระจายรายได้ การยกระดับคุณภาพชีวิต และการตัวรับผลตอบแทน เพื่อนำกลับมาบำรุงรักษาและจัดการแหล่งท่องเที่ยวต่อไป

จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นจังหวัดทางตอนล่างของภาคกลาง ตั้งอยู่บริเวณชายฝั่งทะเลของอ่าวไทย มีความหลากหลายของทรัพยากรกราฟท่องเที่ยว ทั้งที่เป็นทรัพยากรทางธรรมชาติ และทรัพยากรกราฟท่องเที่ยวด้านประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม และวิถีชีวิตของชุมชน ทรัพยากรกราฟท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดสมุทรสงคราม เช่น ศูนย์ศึกษาธรรมชาติป่าชายเลน ค่ายบางกุ้ง การทำน้ำตาลมะพร้าว การดำรงชีวิตของชุมชนวิมาน ชุมชนชาวประมงน้ำจืด อย่างกลุ่มเลี้ยงปลาทับทิมในกระทง และแหล่งอาหารทะเลที่มีชื่อเสียงของประเทศไทย เป็นต้น

ปัจจุบันกราฟท่องเที่ยวที่สนใจทรัพยากรกราฟท่องเที่ยวเหล่านี้ นับวันจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ อย่างไรก็ตามกราฟทั้นๆ หรือการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ยังเป็นเรื่องค่อนข้างใหม่สำหรับผู้เกี่ยวข้องในจังหวัดสมุทรสงคราม ทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ ประชาชนในท้องถิ่นและโดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าของบ้านทรงไทยที่เข้าร่วมโครงการที่มีจำนวน 17 หลังかれื่อง

ซึ่งมีจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ เข้าพักโดยเฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 250 คน และบ้านทรงไทยแต่ละหลังมีอายุไม่น้อยกว่า 80 - 200 ปี ตั้งนั้นหากจะมีกราฟทั้นๆ หรือจัดการ จำเป็นต้องศึกษาถึงศักยภาพของชุมชน ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดแนวทางกราฟทั้นๆ การกำหนดนโยบายการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ฯ จัดการสำหรับหมู่บ้านอื่นๆ และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการกราฟท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงครามต่อไป

หมู่บ้านปลายโพงพาง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ได้ถูกคัดเลือกเป็นพื้นที่ศึกษาสำหรับการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Management of Tourism Business) เนื่องจากมีปัจจัยที่น่าสนใจในการตัดสินใจเลือกเป็นพื้นที่ศึกษา เช่น ความมีเอกลักษณ์ของบ้านทรงไทย และที่ตั้งของหมู่บ้านใกล้กับเส้นทางคมนาคมสายหลักทั้งทางบกและทางน้ำ รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ในบริเวณใกล้เคียง อาทิ เช่น ศาลากรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ตอนหอยหลอด และปัจจัยที่เป็นปัญหาต่างๆ เช่น ความรุ่มรากด้านการจัดการท่องเที่ยว เนื่องจากหน่วยงานของรัฐไม่มีการฝึกอบรมให้แก่ผู้นำชุมชนทางด้านการจัดการที่ถูกต้อง การจัดการทางการตลาด การจัดระบบนำเที่ยวและการทำประชารัฐพันธ์ รวมถึงการอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรท้องถิ่น ยังไม่มีอย่างเป็นทางการ ดังนั้นคณะกรรมการจัดการที่วิจัยกรณีศึกษาของหมู่บ้านปลายโพงพางแห่งนี้

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาลึกลงสถานการณ์ปัจจุบันของธุรกิจหมู่บ้านท่องเที่ยวบ้านทรงไทยแบบโอมสเตย์ในหมู่บ้านปลายโพงพาง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
2. เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลธุรกิจหมู่บ้านท่องเที่ยวบ้านทรงไทยแบบโอมสเตย์ในหมู่บ้านปลายโพงพาง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
3. เพื่อสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในบริการของธุรกิจหมู่บ้านท่องเที่ยวบ้านทรงไทยแบบโอมสเตย์ในหมู่บ้านปลายโพงพาง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ความสำคัญของการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงปัจจัย และปัญหาต่าง ๆ ของธุรกิจหมู่บ้านท่องเที่ยวบ้านทรงไทยแบบโอมสเตย์ ในหมู่บ้านปลายโพงพาง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ได้แก่ อุปสงค์และอุปทานของตลาด ความคิดเห็น ความพึงพอใจ ของนักท่องเที่ยว
2. เพื่อนำข้อมูลที่ศึกษามาได้มาทำการวิเคราะห์ เพื่อเสนอแนะ พัฒนาระบบการดำเนินงาน ของธุรกิจนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งปรับเปลี่ยนกระบวนการและแนวทางป้องกัน แก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับภาครัฐและเอกชน สามารถนำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา ธุรกิจท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรสงครามให้ดีขึ้น
4. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้ที่จะศึกษาวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอบเขตของการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ จะศึกษาลึกลงการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวแบบบ้านหมู่ หมู่บ้านปลายโพงพาง อำเภอ อัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ประกอบด้วยข้อมูลดังนี้

1. ธุรกิจท่องเที่ยว คือ ธุรกิจหมู่บ้านท่องเที่ยวบ้านทรงไทยแบบโอมสเตย์ ในอำเภอ อัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
2. ขอบเขตด้านพื้นที่ศึกษาเฉพาะหมู่บ้านปลายโพงพาง อำเภอ อัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
3. ศึกษาข้อมูลการบริหารการจัดการของธุรกิจหมู่บ้านท่องเที่ยวบ้านทรงไทยแบบโอมสเตย์ ของหมู่บ้านปลายโพงพาง ได้แก่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินการ กระบวนการในการดำเนินธุรกิจ เป็นต้น

4. ขอบเขตการวิจัยโดยใช้รายละเอียดการดำเนินการจากแผนการท่องเที่ยวปี 2546 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติดับบบที่ 9 ใช้ประกอบการวิจัย

คำนิยามคำศัพท์เฉพาะ

การท่องเที่ยว (Tourism) หมายถึง การท่องเที่ยวโดยผู้ท่องเที่ยวไม่มุ่งหวังที่จะได้รับผลตอบแทน แต่เป็นการท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจมณ์ เพื่อทำนุบำรุงสุขภาพ และเพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็น

นักท่องเที่ยว (Tourist) หมายถึง บุคคลที่เดินทางไปยังประเทศใดประเทศหนึ่ง ซึ่งมิใช่ถิ่นที่อยู่อาศัยโดยปกติของบุคคลนั้น และใช้เวลาพำนักอยู่ที่มายืนเป็นเวลาอย่างน้อย 24 ชั่วโมง โดยการเดินทางมีวัตถุประสงค์ หยุดพักผ่อน การหาความบันเทิง การศึกษา การเยี่ยมชมถิ่น เป็นต้น

ผู้มาเยือน (Visitor) หมายถึง บุคคลหนึ่งบุคคลใดที่เดินทางเข้ามาเยือนประเทศใดประเทศหนึ่ง ซึ่งบุคคลผู้นี้จะต้องไม่มีที่พำนักถาวรในประเทศที่เข้ามาเยือนและเดินทางมาด้วยเหตุผลหนึ่ง เหตุผลใด นอกเหนือการเข้ามาเยือน

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) หมายถึง การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นพื้นที่ธรรมชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเรียนรู้สภาพธรรมชาติ รวมทั้งวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ด้วยความระมัดระวังไม่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลง หรือทำลายคุณค่าของระบบนิเวศ ในขณะเดียวกันก็ช่วยสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และเกิดประโยชน์ต่อประชาชนท้องถิ่น

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Tourism Industry) หมายถึง กิจกรรมทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและเป็นกิจกรรมที่ถูกจัดไว้ในสาขาวิชาการผลิต และการบริการ

การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) หมายถึง เป็นการพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของสังคมปัจจุบัน โดยไม่บั่นทอนศักยภาพในการพัฒนาของคนบุคคลน้ำ ในการแสวงหาการตอบสนองความต้องการของคน

การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism) หมายถึง การท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบ ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม มีการจัดการที่ยั่งยืน ครอบคลุมถึงการอนุรักษ์ทรัพยากร การจัดการสิ่งแวดล้อม ป้องกันและกำจัดมลพิษ และพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีขอบเขต

โฮมสเตย์ (Home Stay) หมายถึง ที่พักระยะสั้นสำหรับนักท่องเที่ยว

สมมติฐานของการศึกษา

1. รายได้ต่อเดือนมีผลต่อ平均เกณฑ์คคลที่รวมเดินทางที่เท่ากัน
2. รายได้ต่อเดือนมีผลต่อวัฒนธรรมความเชื่อเปลี่ยนไปที่เท่ากัน
3. รายได้ต่อเดือนมีผลต่อสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เสียหายที่เท่ากัน
4. วัฒนธรรมความเชื่อเปลี่ยนไปมีผลต่อสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เสียหายที่เท่ากัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและหลักการในการท่องเที่ยว

การจัดการการท่องเที่ยว หมายถึง การกระทำอย่างมีเป้าหมาย ที่สอดคล้องกับหลักการทฤษฎี และแนวคิดที่เหมาะสม ยิ่งไปกว่านั้นต้องคำนึงถึงสภาพที่แท้จริง รวมทั้งข้อจำกัดต่าง ๆ ของสังคมและสภาพแวดล้อม การกำหนดแนวทาง มาตรการ และแผนปฏิบัติการที่ดีต้องคำนึงถึงกรอบความคิดที่ได้กำหนดไว้ มีฉะนั้นแล้ว การจัดการท่องเที่ยวจะดำเนินไปอย่างไรทิศทาง และประสบความล้มเหลว (ภาณุเดช พยัณวิเชียร, 2539:10)

การพิจารณาการจัดการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบและบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายนั้น จำเป็นต้องพิจารณาระบบอย่างละเอียด องค์ประกอบของการจัดการท่องเที่ยว บทบาทหน้าที่ของแต่ละองค์ประกอบ และความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น รวมถึงการพิจารณาสภาพแวดล้อมของระบบการท่องเที่ยวด้วย

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2543:155) ได้กำหนดระบบการท่องเที่ยวที่สำคัญจำแนกได้ 3 ระบบ ดังนี้คือ

1. ทรัพยากรการท่องเที่ยว (Tourism Resource) อันประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยวตลอดจน ทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยว ส่วนใหญ่จะหมายถึงสภาพทางกายภาพของทรัพยากรซึ่งอาจเป็นทรัพยากรทางธรรมชาติหรือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น ตลอดจนวัฒนธรรมของชนเผ่า และท้องถิ่น

2. การบริการการท่องเที่ยว (Tourism Service) ได้แก่การให้บริการเพื่อการท่องเที่ยวที่มีอยู่ในพื้นที่หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของพื้นที่นั้น ๆ

3. การตลาดการท่องเที่ยว (Tourism Marketing) เป็นส่วนของความต้องการในการท่องเที่ยว ที่เกี่ยวข้อง กับผู้ประกอบการ และประชาชนในพื้นที่ ซึ่งหมายรวมถึงกิจกรรม รูปแบบหรือกระบวนการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นในพื้นที่

กล่าวได้ว่า การท่องเที่ยวในแต่ละระบบย่อย มีองค์ประกอบอีกมาก many ที่มีบทบาทและหน้าที่ที่แตกต่างกัน และมีความสัมพันธ์ต่อกัน นอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมนอกระบบ เช่น ลักษณะทางกายภาพทั่วไปของแหล่งท่องเที่ยว ภูมิอากาศ ชุมชน กิจกรรมทางสังคม และกิจกรรมทางเศรษฐกิจอื่น ๆ ในพื้นที่ ระบบขนส่ง ป้ายเมือง แหล่งน้ำ และอาณาเขต ตลอดจนการ

บริหารและจัดการพื้นที่ท่องเที่ยว ลิงแวดล้อมนอกรอบแหล่งน้ำอาจส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวได้ทั้งโดยทางตรงและโดยทางอ้อม

แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวที่ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ และพัฒนาสมบูรณ์ทางวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติ และลิงแวดล้อม ตลอดจนถึงการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งในปัจจุบันการท่องเที่ยวชูรูปแบบนี้กำลังได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2542) ดังนั้นในการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวนอกเหนือจากเรื่องของเศรษฐกิจแล้ว ยังต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และลิงแวดล้อมด้วย (Smith, 1996)

สถานบันนิવัตติศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2540) อ้างถึงการประชุม Earth Summit ที่ประเทศบราซิล เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2535 "ได้ก่อให้เกิดกระแสที่สำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว 3 ด้าน คือ

1. กระตุ้นความต้องการอนุรักษ์ลิงแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ที่มีขอบข่ายกว้างขวางไปทั่วโลก ทั้งในเชิงการอนุรักษ์ในระดับท้องถิ่นจนถึงการอนุรักษ์ ป้องกันและแก้ไขวิกฤติการณ์ของโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอนุรักษ์ระบบนิเวศ

2. กระตุ้นความต้องการของตลาดท่องเที่ยวในด้านการศึกษาเรียนรู้ หรือมีประสบการณ์ด้านลิงแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ เป็นความต้องการที่มีมากขึ้นในหมู่นักท่องเที่ยวและในทุกส่วนของสังคม เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องมีความรู้และตระหนักรถึงในการอนุรักษ์ลิงแวดล้อม

3. กระตุ้นความต้องการพัฒนาคน โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มาจากรากหญ้า (grass-root) ขันจะเป็นหลักประกันที่จะให้การพัฒนามีทิศทางที่ถูกต้อง มีการกระจายรายได้ที่เหมาะสมเป็นไปตามความต้องการของผู้ที่อยู่ในท้องถิ่น

นโยบายหลักการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้จัดทำแผนนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยว ปี 2546 เป็นดังนี้

1. การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จะต้องมีการควบคุมดูแลรักษา และจัดการทรัพยากรให้คงสภาพเดิมไว้ให้มากที่สุด หลักเลี้ยงหรือดิ่งการท่องเที่ยวในพื้นที่ที่อ่อนไหวง่ายต่อการถูกกระทบ และพื้นดินหายาก
2. การจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ต้องคำนึงถึงศักยภาพของทรัพยากรที่มีอยู่ การจัดกิจกรรมที่เหมาะสม และการปรับความสมดุลกับรูปแบบและกิจกรรมที่มีอยู่ เพิ่งหลักเลี้ยงความขัดแย้งอย่างรุนแรงต่อการท่องเที่ยวรูปแบบอื่น ๆ หากเน้นในการแปรประยุกต์จากการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สู่การจัดการการท่องเที่ยวโดยรวม
3. การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ต้องคำนึงถึงการพัฒนาด้านการให้การศึกษาสร้างจิตสำนึกที่ดีในการรักษาระบบนิเวศร่วมกัน มากกว่าการมุ่งเน้นความเจริญทางเศรษฐกิจและการมีรายได้เพียงอย่างเดียว
4. การจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ต้องให้ความสำคัญมีส่วนร่วมของประชาชน และองค์กรท้องถิ่นในการจัดการทรัพยากร การบริการ และการตลาดเปลี่ยนความรู้และวัฒนธรรมชุมชนในกระบวนการท่องเที่ยว รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนา หรือเป็นคณะกรรมการร่วมในทุกระดับ
5. จัดลำดับความสำคัญของการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นความจำเป็นในการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งนี้ให้องค์กรต่าง ๆ กำหนดบทบาทที่ชัดเจนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยมีการจัดสรรงบประมาณ บุคลากร และกำหนดการจัดการที่เหมาะสม
6. นำแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เข้าสู่แผนพัฒนาระดับต่าง ๆ อย่างมีความสำคัญ ได้แก่ แผนพัฒนาท้องถิ่น แผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนาภาค
7. สนับสนุนการศึกษา วิจัย และประเมินผลการพัฒนาอย่างรอบด้าน เพื่อกำหนดแนวทางการจัดการ การแก้ไขปัญหาและการปรับปรุงแผนอย่างเป็นขั้นตอน
8. มีการใช้กฎหมายในการควบคุม ดูแล รักษาสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวอย่างเคร่งครัด โดยเน้นการแนะนำ ตักเตือน และสร้างวินัยการท่องเที่ยวควบคู่ไปด้วย
9. จัดทำแนวปฏิบัติ (Code of Conduct) แก่ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างถูกต้อง
10. จัดให้มีเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยให้มีการประสานด้านข้อมูลข่าวสารการจัดการร่วมกันทุกระดับ

นโยบายด้านการจัดการทรัพยากรากท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม

1. ให้การสนับสนุนในการวางแผน การจัดการทรัพยากรากท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม ในแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ตามขอบเขตขีดความสามารถที่รองรับได้ โดยการกำหนดเขตพื้นที่ท่องเที่ยว เขตส่วนเพื่อการศึกษาและรักษาสิ่งแวดล้อมเกิดกันชน และเขตพื้นฟู
2. กำหนดครอบครองพัฒนาการจัดการทรัพยากรากท่องเที่ยว โดยมีมาตรฐานที่ชัดเจนให้ยกเลิกการท่องเที่ยวในพื้นที่เประบาง สนับสนุนการท่องเที่ยวในพื้นที่ที่มีศักยภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การกำหนดพื้นที่เหมาะสมในเขตอนุรักษ์
3. สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ธรรมชาติ และวัฒนธรรมที่เกี่ยวเนื่องกับระบบนิเวศน์อุตสาหกรรม ในเขตพื้นฟูธรรมชาติ พื้นที่เอกชนและเขตชุมชน ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว
4. สนับสนุนการพัฒนากลุ่มแหล่งท่องเที่ยว และโครงข่ายการท่องเที่ยวในท้องถิ่นระดับกลุ่มพื้นที่ที่มีความเชื่อมโยงกัน โดยให้แหล่งท่องเที่ยวมีการพัฒนาในระดับที่สามารถทดแทนแหล่งท่องเที่ยวที่เกินขีดความสามารถในการรองรับได้
5. สนับสนุนการจัดระบบข้อมูลข่าวสาร ในการเดินทาง การควบคุมปริมาณนักท่องเที่ยว และการถ่ายทอดนักท่องเที่ยว ไปยังแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงอย่างเป็นระบบ
6. กำหนดมาตรฐานการป้องกันและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่เข้มงวดมากขึ้น และให้การสนับสนุนการประกอบการที่มีมาตรฐานถูกต้องเหมาะสมอย่างเป็นรูปธรรม
7. สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการควบคุม และการจัดการมลพิษสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ท่องเที่ยว

นโยบายด้านการจัดการโครงสร้างพื้นฐานและบริการการท่องเที่ยว

1. การจัดระบบการเดินทางเชื่อมโยงโครงข่ายการท่องเที่ยว ให้มีความสะดวกตามสมควร โดยเน้นด้านความปลอดภัยเป็นหลัก
2. สนับสนุนให้มีการใช้พลังงานอย่างประหยัด เหมาะสมตามความจำเป็นและตามขนาดพื้นที่ท่องเที่ยวและบริการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ สนับสนุนการใช้พลังงานทดแทน การลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่หมดเปลืองไปในกิจกรรมการท่องเที่ยว
3. สนับสนุนระบบการสื่อสาร สร้างโครงข่ายที่ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม กระจายตัวครอบคลุมพื้นที่ท่องเที่ยวและการบริการทางสาธารณูปโภคในยามฉุกเฉิน
4. สนับสนุนให้การบริการการท่องเที่ยว ดำเนินการโดยภาคเอกชน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีส่วนร่วมของทุกฝ่าย โดยองค์กรรัฐเป็นฝ่ายสนับสนุนด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและดูแลความสะอาด

และการจัดแหล่งท่องเที่ยวรองรับ ทั้งนี้ให้มีกรอบการพัฒนาด้านการบริการที่มีขนาดรูปแบบ และคุณภาพการบริการ ตามแบบการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์

5. การจัดบริการของรัฐในพื้นที่ที่จำเป็น จะต้องมีขนาดและบริการที่เหมาะสมโดยมุ่งเน้นการซ่อม และการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักท่องเที่ยว ที่สอดคล้องกับรูปแบบและกิจกรรมของการท่องเที่ยว นั้น ๆ การจัดบริการต้องไม่เป็นการแสดงกำไร หรือแข่งขันกับภาคเอกชน แต่ควรให้มีรายได้ สริม สำหรับการพื้นฟูและรักษาทรัพยากร

6. การจัดการบริการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ให้คำนึงถึงความสอดคล้องตามสมรรถะ แวดล้อมทางธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรมของท้องถิ่น

7. กำหนดมาตรฐานและมาตรฐานในการควบคุม และส่งเสริมการบริการและการใช้ ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยสร้างมาตรฐานการจูงใจ การให้ การรองรับมาตรฐาน การบริการ และการให้รางวัลเป็นต้น

นโยบายด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก

1. จำกัด ควบคุม ดูแล การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับรูปแบบการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่ท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงผลกระทบของกิจกรรมที่มีต่อทรัพยากรสิ่งแวดล้อม

2. จัดให้มีการศึกษาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากร ในระบบโรงเรียน สถาบันการศึกษาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งเน้นให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องด้วย การท่องเที่ยว และการจัดการการท่องเที่ยวในทิศทางที่ยั่งยืน

3. สนับสนุนสื่อสารมวลชนและสื่อข้อมูลข่าวสารอื่น ๆ ที่ส่งเสริมการศึกษาธรรมชาติ และ วัฒนธรรมในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ สำหรับใช้เป็นข้อมูล คู่มือ และอุปกรณ์การเรียนรู้ของ นักท่องเที่ยวตลอดจนผู้เกี่ยวข้อง

4. สนับสนุนงบประมาณในการจัดสื่อความหมายธรรมชาติ ที่มีคุณภาพในแหล่งท่องเที่ยว ต่าง ๆ

5. เปิดโอกาสให้มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นของประชาชน ให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ในพื้นที่มาสื่อความกับ นักท่องเที่ยว รวมทั้งสนับสนุนให้ประชาชนเป็นมัคคุเทศก์เฉพาะ หรือมัคคุเทศก์ท้องถิ่น เพื่อให้ นักท่องเที่ยวได้รับความรู้อย่างแท้จริง และเป็นการกระจายรายได้ที่เหมาะสม

6. ขยายบทบาทการสื่อความหมายธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ทุกฝ่าย เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดและสืบทอดความรู้ร่วมกัน

นโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น

1. พัฒนาแบบแผนการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น ตลอดจนรวมถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรท้องถิ่น เอกชนและประชาชนทั่วไปในด้านการลงทุน การผลิตสินค้าและบริการ ทั้งนี้ต้องมีความเสมอภาค เป็นธรรมในกรอบที่เหมาะสม ลดความล้อบกับการพัฒนาด้านอื่น ๆ และมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด
2. สนับสนุนการจัดตั้งข่ายความร่วมมือในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในฐานขององค์กรหรือคณะกรรมการระดับชาติ ภูมิภาคและท้องถิ่น โดยมีเครือข่ายครอบคลุมผู้เกี่ยวข้องทุกส่วนและทุกระดับ โดยให้องค์กรมีขอบเขตความสามารถในการตัดสินใจและดำเนินการอย่างอิสระภายใต้กรอบที่ตอบสนองความจำเป็นในการจัดแต่ละระดับ
3. เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการตัดสินใจ และติดตามประเมินผลกระทบพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ รวมทั้งปรับทัศนคติและปรับปรุงขีดความสามารถของหน่วยงานรัฐ ให้สามารถร่วมมือและเกื้อหนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนมากขึ้น
4. สร้างเสริมการจัดตั้งองค์กรพัฒนาเอกชนและองค์กรประชาชน ทั้งเป็นนิติบุคคล
5. พัฒนาภูมายและระบบประมวลของภาคชุมชน ให้สามารถสร้างเสริมและเอื้ออำนวยต่อการประสานงานความร่วมมือของหน่วยงานปฏิบัติทุกระดับกับประชาชนท้องถิ่นตลอดจนทางกฎหมาย ระบบที่ปรับปรุง ข้อบังคับ ในการให้ชุมชนมีโอกาสในการควบคุม กำกับ ดูแล และจัดการทรัพยากรด้วยตนเอง
6. สนับสนุนพัฒนาศักยภาพของคน โดยการเพิ่มพูนความรู้และทักษะในด้านการจัดการพัฒนาการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยว การอนุรักษ์ พื้นที่ภูมายield และสิ่งแวดล้อมสำหรับชุมชนให้กว้างขวางมากขึ้น
7. สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เข้มแข็งมีประสิทธิภาพ ในด้านการจัดการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ อย่างมีสิ่งแวดล้อมและสามารถจัดเก็บรายได้เพื่อการอนุรักษ์ พื้นที่การท่องเที่ยวได้ด้วยตนเอง โดยให้มีการพัฒนาทักษะการจัดการที่ถูกต้อง
8. สนับสนุนองค์กรพัฒนาเอกชน ที่มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาทางสังคม ให้มีโอกาสในการเข้ามาร่วมเหลือและยกระดับการมีส่วนร่วมตลอดจนการจัดตั้งองค์กรชุมชน และองค์กรจัดการธุรกิจของประชาชนอย่างสร้างสรรค์

นโยบายด้านการส่งเสริมตลาดและการนำเที่ยว

1. กำกับการส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพิศทางที่เหมาะสมกับสภาพทรัพยากรและขีดความสามารถในการจัดการรองรับการท่องเที่ยว ละเว้นหรือ ชะลอการส่งเสริมตลาดในพื้นที่ที่ยังไม่มีความพร้อม ง่ายต่อการถูกผลกระทบจากภัยธรรมชาติท่องเที่ยว
2. สนับสนุนการตลาดในรูปแบบที่ประสานกับการท่องเที่ยวเป็นเครือข่ายที่เหมาะสม ทั้งที่เป็นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ตลอดปีรวม และแบบผสมผสานกับการท่องเที่ยวในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อให้มีการกระจายนักท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม
3. จัดให้มีการพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว เพื่อยกระดับคุณภาพ การท่องเที่ยวตอบสนองการขยายตัวของตลาดนักท่องเที่ยวชาวไทยเป็นหลัก และคำนึงถึงความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
4. ส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ที่เน้นการศึกษาและกิจกรรมเชิงนิเวศ สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยในกลุ่มเยาวชน กลุ่มแรงงาน และเกษตรกร
5. ส่งเสริมการบริการนำเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ให้พัฒนาการบริการที่มีคุณภาพ มุ่งเน้นการให้การศึกษา การเรียนรู้จากประสบการณ์ และการมีส่วนร่วมอย่างเป็นรวมกับชุมชนทั้งถาวรสั่งและชั่วคราว ตลอดจนสนับสนุนมาตรการในการแก้ไขปัญหา และอุปสรรคของการบริการอย่างเต็มที่
6. กำหนดเกณฑ์มาตรฐานการบริการนำเที่ยว มาตรฐานการปฏิบัติตัวของนักท่องเที่ยวใน การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในลักษณะที่มีความเข้มงวดมากเป็นพิเศษ ภายใต้การจัดให้มีความพึง พอดใจแก่นักท่องเที่ยวในระดับที่เหมาะสม โดยที่ให้เห็นถึงความสำคัญของทรัพยากรที่อยู่เหนือ ความต้องการส่วนบุคคล
7. ส่งเสริมการโฆษณาประชาสัมพันธ์ และให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องแก่นักท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ภายใต้ขอบเขตการพัฒนา โดยการใช้สื่อที่หลากหลาย และมุ่งเน้นให้มีการพัฒนาให้ ไทยเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในภูมิภาค

นโยบายด้านการส่งเสริมการลงทุน

1. สนับสนุนการลงทุนในธุรกิจท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน อยู่ภายใต้กฎหมายที่กำหนด เปิดโอกาสให้ภาคเอกชนสามารถพัฒนากระบวนการบริการที่มีคุณภาพโดยใช้มาตรการทางภาษี การสร้างสิ่งจูงใจ เช่น การตอบแทนในรูปของรางวัล
2. สนับสนุนการลงทุนของชุมชนท้องถิ่น ในรูปแบบต่าง ๆ ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยการให้กู้ยืมหรือให้กู้ดอกเบี้ยต่ำจากสถาบันการเงินของรัฐ
3. ส่งเสริมให้องค์กรธุรกิจเอกชน สนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ขององค์การประชาชน
4. สนับสนุนด้านงบประมาณ และสิทธิประโยชน์แก่องค์กรพัฒนาเอกชน ในการร่วม พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และสนับสนุนการพัฒนาของประชาชนท้องถิ่น
5. ส่งเสริมการลงทุนผลิตสินค้า อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในการจัดกิจกรรมเชิงอนุรักษ์ การจัดการบริการ และการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวหรือลดต้นทุนการนำเข้า สินค้าที่จำเป็นจากต่างประเทศ

นโยบายตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549)

นโยบายตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 มุ่งเน้นในด้านการอนุรักษ์ พื้นที่และรักษาสภาพแวดล้อมชุมชน ศิลปวัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยวให้เกื้อหนุนต่อคุณภาพชีวิตและเป็นรากฐานการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน คือ มุ่งเน้นและรักษาสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และแหล่งศิลปกรรมโบราณคดี เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน โดยให้ความสำคัญต่อการพิจารณาสมรรถนะในการรองรับของระบบนิเวศในแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจน ป้องกันไม่ให้วัฒนธรรมอันดึงดีของท้องถิ่นได้รับผลกระทบจากการท่องเที่ยว ให้หน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดแนวทาง และควบคุมก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม และสามารถจัดเก็บรายได้เพื่อใช้ในการพัฒนา อนุรักษ์มรดกวัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นรวมทั้งมุ่งอนุรักษ์ พื้นที่และสีสันมรดกทางวัฒนธรรม เพื่อดำรงไว้ซึ่งวิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์ของสังคมไทย (สำนักคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2544)

นโยบายการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวปี 2540-2546

กำหนดให้การพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยให้เจริญเติบโตอย่าง มีศรีภพ มั่นคง และสมดุล เสริมสร้างโอกาสการพัฒนาศักยภาพของคนในการมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาและได้รับผลจากการพัฒนาที่เป็นธรรม จึงเป็นการพัฒนาที่เน้น การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ สังคม ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของ ประชาชน (ร่างพพรัตน์, 2544)

กระบวนการของการท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน

ต้องมีการบูรณาการและมีแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ลดความลังกัน อื้อประโภชน์ซึ่งกันและกัน ใน 3 องค์ประกอบหลัก ดังนี้

1. แหล่งท่องเที่ยว
2. การบริการทางการท่องเที่ยว
3. การตลาด

จากการที่การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นการท่องเที่ยวที่มุ่งให้เกิดการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของ แหล่งท่องเที่ยวและทรัพยากรต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบ生物循环ของแหล่งท่องเที่ยว การ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศจึงเป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (conservation tourism) และเป็น แนวทางหนึ่งที่จะนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (sustainable tourism development) นั่นคือการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สามารถตอบสนองความต้องการของ นักท่องเที่ยว และผู้เป็นเจ้าของในท้องถิ่น โดยมีการปักป้องและสงวนรักษาสถานที่ต่าง ๆ ของ อนุชนรุ่นหลัง

จากคำจำกัดความจะสามารถอธิบายได้โดยพิจารณาจากองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. การท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติและแหล่งวัฒนธรรม หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยวที่มี ทรัพยากรธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพ (Biodiversity) ที่อยู่ในความสนใจของ นักท่องเที่ยว แหล่งธรรมชาตินี้อาจไม่เป็น หรือจำเป็นต้องเป็นแหล่งท่องเที่ยวตามที่กำหนดไว้ก็ได้ หากมีการท่องเที่ยวขึ้นในพื้นที่ใด ๆ สามารถจะทำให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ได้ เช่น อุทยาน แห่งชาติ เส้นทางเดินป่าอกเชตอุทยานแห่งชาติ เป็นต้น แหล่งวัฒนธรรมโดยทั่วไปเป็นผลิต ของความเจริญของมนุษย์ เป็นวิถีชีวิตที่พัฒนาจากลักษณะส่วนบุคคลจนเป็นสังคมดั้งเดิม เปลี่ยนแปลงธรรมชาติ เช่น โบราณสถาน โบราณวัตถุ โบราณคดี และวัฒนธรรมทั้งถิ่น เป็นต้น

2. การท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบ หมายถึง รูปแบบของการท่องเที่ยวและพัฒนาระบบที่มีความรับผิดชอบต่อการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมทางธุรกิจและสังคมของผู้ที่เกี่ยวข้อง ความรับผิดชอบมิได้เป็นหน้าที่ของผู้หนึ่งผู้ใด หากเป็นหน้าที่ของผู้รับผิดชอบในการจัดการ เหล่งท่องเที่ยว บริการการท่องเที่ยว การตลาด นักท่องเที่ยว รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ ด้วย กิจกรรมการท่องเที่ยวต้องไม่ทำลายสภาพแวดล้อม การก่อสร้างอาคารถาวรที่อาจทำลายทศนิยภาพ การควบคุมปริมาณขยาย และนำ้ทิ้งจากโรงเรม ภัตตาคาร เป็นต้น นอกจากนี้แล้ว ควรจะมีวิธีที่จะนำรายได้บางส่วนจากการท่องเที่ยวมาใช้ในการอนุรักษ์ เช่น รายได้จากการเก็บอัตราค่าเข้าชม หรือ รายได้จากการเก็บภาษีโรงเรม ภัตตาคาร

3. การเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง หมายถึง เป็นกระบวนการที่ขาดไม่ได้ ของการทำเที่ยวประเททนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางธุรกิจและดังคุณกระบวนการเรียนรู้จะเกิดขึ้นในทุกขณะทุกขั้นตอนของการจัดการการท่องเที่ยว เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการพัฒนา การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ซึ่งจะทำให้มีการสะสมประสบการณ์ที่ดีและมากขึ้นตามลำดับ ทั้งนี้ระดับการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับความต้องการของนักท่องเที่ยวด้วยเช่นกัน กล่าวคือ ความรู้ที่ได้จากการท่องเที่ยวธุรกิจเพื่อความเพลิดเพลิน จนถึงความรู้ที่ได้จากการท่องเที่ยวเพื่อศึกษาหรือวิจัย อีกทั้งการเรียนรู้ที่ไม่ได้มุ่งเน้นเฉพาะนักท่องเที่ยวเท่านั้น แต่รวมถึงผู้เกี่ยวข้องทั้งผู้บริหารเหล่งท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ นักท่องเที่ยว และประชาชนท้องถิ่น

4. การมีส่วนร่วมของท้องถิ่น หมายถึง การจัดการที่มีลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ คือ ห้องถินต้องมีส่วนร่วม (Involvement, Participation, Partnership) ห้องถินในที่นี้อาจหมายถึงชุมชน (Community) หรือประชาชน (People, Local People) หรือรัฐบาลห้องถินองค์กร ปกครองห้องถิน (Local Government) ก็ได้ ทั้งนี้ควรเป็นห้องถินที่เป็นของประชาชนอย่างแท้จริง ประชาชนส่วนใหญ่เป็นผู้กำกับองค์การ อย่างเป็นประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมหมายถึง การมีสิทธิ์ในการควบคุม ดูแลกระบวนการท่องเที่ยว โดยมีส่วนร่วมตั้งแต่ขั้นการสำรวจ วางแผน จัดการ ดำเนินการ ซึ่งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นการกระจายรายได้หรือการปันผลประโยชน์สู่ห้องถิน โดยการสร้างงานให้ประชาชนห้องถิน ช่วยให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น เป็นการช่วยลดความจำเป็นในการพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการดำรงชีพ ประชาชนห้องถินยังคงได้ประโยชน์จากการท่องเที่ยว จึงเป็นภาระของชุมชนอีกด้วย ในการพัฒนาชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว จึงต้องมีความตระหนักรู้ถึงความสามารถของห้องถิน และเป็นกระบวนการเรียนรู้สู่การพัฒนาความสามารถ ในการพัฒนาชุมชนอีกด้วย

นอกจากนี้ยังเป็นการช่วยสนับสนุนบธรรมเนียมประจำพื้นที่บ้านได้ด้วย เช่น การขายหินค้าหัตถกรรมพื้นบ้าน

องค์ประกอบของการท่องเที่ยว

องค์ประกอบของการท่องเที่ยว (ผศ.ดร. ดรรชนี เคอมพันธ์, 2545) ประกอบด้วย

อุปสงค์

- ในรูปของจำนวนหรือปริมาณ (คน-ครั้ง/ช่วงเวลา)
- ในรูปของลักษณะการใช้ประโยชน์ (พฤติกรรม)
- ปัจจัยสำคัญ (เวลาว่าง เงินรายได้ แรงกระตุ้น ค่านิยม)

อุปทาน

- แหล่งท่องเที่ยวประเภทต่าง ๆ
  - นคร เมือง หรือ ชุมชน
  - แหล่งประวัติศาสตร์ / โบราณคดี
  - แหล่งธรรมชาติ
  - อื่น ๆ
- ลิ่งข่านวายความสัมภាតกและบริการ
  - ข้อมูล ข่าวสาร โปรแกรมสื่อความหมาย
  - ที่พัก ห้องสุขา ที่จอดรถ ระบบเส้นทางคมนาคม และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ
  - บริการอาหาร/เครื่องดื่ม ของที่ระลึก
  - บริการรักษาความปลอดภัย
  - บริการกิจกรรมนันทนาการ
  - อื่น ๆ

ระบบการจัดการ

- ครอบคลุมการจัดการการท่องเที่ยว (หลักการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน)
- เป้าหมายของการจัดการการท่องเที่ยว
- วิธีการ/มาตรการ ภาครัฐ
- กฎระเบียบ จรรยาบรรณการท่องเที่ยว
- ผู้มีส่วนได้-เสีย
- ทรัพยากรที่จำเป็นต่อการบริหารจัดการ ได้แก่ งบประมาณ บุคลากร อุปกรณ์ เวลา ฯลฯ

- การติดตามประเมินผล

แนวคิดและหลักการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

การท่องเที่ยวที่สันของตอบความต้องการของนักท่องเที่ยว และผู้เป็นเจ้าของแหล่งท่องเที่ยว โดยเน้นการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อให้สามารถรักษาความมั่นคงของระบบเศรษฐกิจ ตลอดจน วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชุมชน เพื่อประโยชน์ทั้งในปัจจุบันและอนาคต (WTO, 1991:13)

หลักการของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

- มีการดำเนินการจัดการภายใต้ข้อดีความสามารถของระบบธรรมชาติในการทดแทนพื้นที่ ให้สามารถผลิต และให้บริการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ตลอดไป โดยไม่ลดถอย หรือเสื่อมโทรมลง
  - ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน
  - มีการกระจายประโยชน์อย่างเป็นธรรมสู่ท้องถิ่น
  - ให้ประสบการณ์นวนทางการที่มีคุณค่า
  - ให้ผู้มาเยือน/นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ และเข้าใจเกี่ยวกับพื้นที่ทรัพยากร และวิถีชีวิต
  - เน้นการออกแบบที่กลมกลืนกับสถาปัตยกรรมท้องถิ่น และใช้วัสดุในท้องถิ่น
  - เน้นการผสมผสานการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนสู่แผนพัฒนาระดับท้องถิ่น ภูมิภาค และ ระดับประเทศ
- เน้นข้อมูลพื้นฐานเพื่อเป็นฐานในการตัดสินใจและการติดตามตรวจสอบ

การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ปัจจุบันในเรื่องของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หรือ Ecotourism กำลังได้รับความสนใจอย่างมาก และมักจะมีการกล่าวถึงควบคู่กันอยู่เสมอระหว่างการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนกับการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ โดยมีการระบุว่า การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นทางออกหรือทางรอดเพียงทางเดียวที่จะนำพาให้การท่องเที่ยวเกิดความยั่งยืนได้

ในความเป็นจริงการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นเพียงรูปแบบการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งเท่านั้น ความหมายของ Ecotourism คือ การเดินทางท่องเที่ยวในพื้นที่ที่เป็นธรรมชาติ วัฒนธรรม ท้องถิ่น จากนี้ความหมายนี้จึงชี้ให้เห็นว่า Ecotourism มีขอบเขตซึ่งจำกัด โดยรูปแบบ และ สถานที่ตลอดจนในเรื่องกลุ่มนักท่องเที่ยว ดังนั้นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จึงไม่ใช่คำศัพด์ของการ พัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน แต่คำศัพด์ครอบคลุมที่กระบวนการหรือระบบของการท่องเที่ยว ทั้งหมด

แนวทางการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนสำหรับนักท่องเที่ยว

ศรีพร สมบูรณ์ธรรม (2537:55) ได้กำหนดแนวทางการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนสำหรับนักท่องเที่ยว ไว้ดังนี้

1. การจัดการท่องเที่ยวเป็นกลุ่มขนาดเล็ก เพื่อให้เหมาะสมกับความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ
2. มีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่นนั้น ๆ เช่น สิ่งก่อสร้าง การแต่งกาย การปฏิบัติคนขณะอยู่ในท้องถิ่นนั้น
3. ครรศึกษาเรียนรู้วัฒนธรรมชนบทรวมเนื่องในประเทศนั้นก่อนเดินทางเข้าไป เพื่อไม่กระทำสิ่งใดที่กระทบจิตใจคนในท้องถิ่น เคราะห์สิทธิของผู้อื่นและไม่มองความแตกต่างใน การดำรงชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นความต้าอยกว่าตน
4. รักษาสภาพธรรมชาติให้คงความสมบูรณ์มากที่สุด ส่งเสริมและพัฒนาชนบทรวมเนื่องในประเทศนั้นก่อนเดินทาง
5. ไม่ทำลายป่าไม้ ไม่ขึ้นเชียง ทำลาย รื้อถอน ลักขโมยโบราณวัตถุ หรือบุกรุกพื้นที่ โบราณสถานและพื้นที่สาธารณะ

แผนการตลาดการท่องเที่ยว ปี 2547

เป้าหมายตามกรอบยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทย

วางแผนจัดการท่องเที่ยว ปรับตัวแห่งยุทธศาสตร์สู่ตลาดท่องเที่ยวคุณภาพ
ทิศทางการดำเนินงาน ปรับตัวแห่งยุทธศาสตร์สู่ตลาดท่องเที่ยวคุณภาพ
“มุ่งนักท่องเที่ยวคุณภาพ” Best Quality Tourists

วัตถุประสงค์การดำเนินงานในภาพรวม

1. เพิ่มรายได้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศ โดย...
  - เพิ่มค่าใช้จ่าย/คน/วัน
  - เร่งอัตราการเติบโตของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศให้กลับคืนสู่แนวโน้มปกติ (เน้นกลุ่มคุณภาพและ First Visit)
  - รักษาอัตราแลกเปลี่ยนเงินให้ลดลง
2. เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของภาคตะวันออกเฉียงเหนือและเอกชนไทย
3. ส่งเสริมการท่องเที่ยวร่วมกับประเทศพันธมิตรในภูมิภาค

4. ส่งเสริมไทยเที่ยวไทยเพื่อให้เกิดการกระจายรายได้ และเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในภาครวม

เป้าหมายทางการตลาด

	ตลาดต่างประเทศ	ตลาดในประเทศ
จำนวน	11.00 ล้านคน (+ 13.40%)	67.12 ล้าน Trips (+ 3.10%)
รายได้	340,000 ล้านบาท (+ 17.40%)	362,500 ล้านบาท (+ 20.07%)

กลุ่มเป้าหมายตลาดต่างประเทศ

1. ในเชิงภูมิศาสตร์ (Market)

ระดับความเข้มข้น ในการทำตลาด	กลุ่มตลาด
เร่งการเติบโต (Intensive)	<u>เอเชียแปซิฟิก</u> : ญี่ปุ่น จีน เกาหลี ฮ่องกง ไต้หวัน มาเลเซีย <u>สิงคโปร์ อินเดีย อินโดจีน นิวซีแลนด์</u> <u>ยุโรป</u> : อังกฤษ อิตาลี รัสเซีย สเปน ฝรั่งเศส <u>ตะวันออกกลาง</u> : ศหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (U.A.E)
รักษาตลาด (Maintain)	<u>เอเชียแปซิฟิก</u> : ออสเตรเลีย อินโดนีเซีย พลิปปินส์ <u>ยุโรป</u> : เยอรมัน ฝรั่งเศส สวิตเซอร์แลนด์ เนเธอร์แลนด์ ออสเตรีย <u>เบลเยียม สเปน โปรตุเกส</u> ยุโรปตะวันออก กรีซ ตุรกี โปรตุเกส CIS & Baltic <u>อเมริกา</u> : ศหรัฐอเมริกา แคนาดา ละตินอเมริกา <u>ตะวันออกกลาง</u> : อิสราเอล <u>แอฟริกา</u> : แอฟริกาใต้

2. ในเชิงกลุ่มตลาด (Segmentation)

กลุ่มหลัก : MICE, High End, Golf, Wellness & Spa, Family, Diving, Youth, Honeymooner

กลุ่มรอง : Senior, Ladies, Eco & Soft Adventure, Medial Tourism, Long Stay, Film
Maker Education

กลุ่มเป้าหมายตลาดในประเทศ

ครอบครัว ผู้สูงอายุ เยาวชน คนทำงาน
MICE ผู้มีรายได้สูง Expat

Theme / Campaign ในการโฆษณา

ตลาดต่างประเทศ

a m a z i n g

T H A I L A N D

Unseen Treasures

Message : นำเสนอดุลยค่าของลินค้าเมืองไทยมุ่งใหม่ เมืองไทยยังมีสิ่งน่าสนใจที่ท่านไม่เคยเห็น ไม่เคยสัมผัสถือกามากay ทั้งด้านธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์โบราณสถาน กิจกรรม Special Interest เช่น Golf Spa Diving Wedding Adventure และบริการต่างๆ เช่น Boutique Hotel เป็นต้น

สินค้าทางการท่องเที่ยว

1. สินค้าสำหรับตลาดต่างประเทศ

สินค้าหลักทางการท่องเที่ยว แบ่งออกเป็น 4 Cluster ได้แก่...

Cluster ที่ 1 :	หาดทราย ชายทะเล : พัทยา, ภูเก็ต, พังงา, กระบี่, สมุย, หัวหิน, ชลบุรี
Cluster ที่ 2 :	อุทยาน ธรรมชาติ ป่าเขียว : เชียงใหม่, กาญจนบุรี, เพชรบูรี
Cluster ที่ 3 :	ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม : กรุงเทพฯ, เชียงใหม่, เชียงราย, ลุเชียง, กาญจนบุรี, อุบลราชธานี
Cluster ที่ 4 :	ความสนุกสนาน : Shopping, Food, MICE, Golf, Wellness & Spa

สินค้าใหม่พร้อมขาย 12 กลุ่ม ได้แก่...

- 1) New Destination : เกาะช้าง, อุทัยธานี
- 2) Golf : เชียงใหม่, พัทยา, ระยอง-จันทบุรี, สมุย

- 3) Marine Activities : Under Water World พัทยา, เรือดำน้ำ ภูเก็ต
- 4) Wellness & Spa : ภูคิลน แม่ส่องสอน, น้ำตกว้อนคลองท่ออม กระเบื้อง
- 5) Eco & Self Adventure : เข้าใหญ่, ดูนก แก่งกรະจาน/สามร้อยยอด
- 6) Gateway to GMS : เชียงใหม่-จีนตอนใต้, เชียงใหม่-พม่า
: เส้นทางสู่อินโดจีน หมายเลข 8, 9
- 7) Historical Site : เส้นทางวัฒนธรรมมรดกโลก (ศรีเทพ-ศรีสัชนาลัย/สุโขทัย-กำแพงเพชร)
: เวียงกูมกาม เชียงใหม่
- 8) Agro Tourism : ไร่ อุ่น ปากช่อง ฟาร์มโซคซัย, ทัวร์สวนผลไม้ ระยอง จันทบุรี
- 9) Cultural & Life Style : หมู่บ้านโคกโก่ง ขอนแก่น, หมู่บ้านหนองขาว กาญจนบุรี
- 10) MICE : Theme Party เชียงใหม่, อุบลฯ, ลพบุรี
- 11) Man Made : ปราสาทไม้สักจชรอม, พิพิธภัณฑ์ใน
- 12) Event : Bangkok Film Festival, Pattaya Music Festival, สงกรานต์, Thailand Grand Sale, ลอยกระทง, Bangkok Count Down, รายการกีฬาระดับนานาชาติ เช่น Golf Johny Walker Classic, Tennis Volvo, World Pool เป็นต้น

2. สินค้าสำหรับตลาดในประเทศ

นำเสนอ Unseen Product แบ่งได้เป็น 4 หมวด คือ

- 1) Unseen Destination: แหล่งท่องเที่ยว Unseen ที่กระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาค เช่น ทะเล แหวก กระเบื้อง พระธาตุหัวกลับ ลำปาง ฯลฯ
- 2) Unseen Paradise : ที่พักที่มี Character พิเศษ และ Location ที่สวยงาม
- 3) Unseen Adventure : การท่องเที่ยวแบบผจญภัย เช่น ล่องแก่ง ฯลฯ
- 4) Unseen Thainess : นำเสนอสินค้าประเภทนิวัฒนธรรม และสิ่งศักดิ์สิทธิ์

กลยุทธ์การดำเนินงานด้านการตลาด

กลยุทธ์การโฆษณาและประชาสัมพันธ์

- 1) โฆษณาประชาสัมพันธ์ เพื่อยกระดับภาพลักษณ์ประเทศไทยให้เป็น Quality Destination โดยการสร้างและเผยแพร่ Brand Image และแก้ไขปัญหาภาพลักษณ์ด้านลบ
- 2) ประชาสัมพันธ์เพื่อขยายฐานลูกค้า โดยใช้ “อาหารไทย” และ “การแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ” เป็นเครื่องมือในการประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ประเทศไทย และสร้างเครือข่ายในการ

ประชาสัมพันธ์ (ภาครัฐ-เอกชน ในต่างประเทศ) รวมถึงการเชิญนักเขียน สื่อมวลชน ทัศนศึกษา และนักวิชาการ เยี่ยมนบทความสัมผัสร่วมกันค้าขาย

กลยุทธ์ส่งเสริมตลาดต่างประเทศ

1) เจาะตลาดนักท่องเที่ยวคุณภาพ สร้างกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว และนำเสนอสินค้าในลักษณะ Tailor Made มากขึ้น

2) การพัฒนาศักยภาพในการแข่งขัน

(1) โดยการจัดตั้งสำนักงาน การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ในต่างประเทศเพิ่มขึ้น Joint Marketing ร่วมกับบริษัทนำเที่ยว สายการบิน สร้างจุดขายสินค้า เพิ่มประสิทธิภาพสื่อส่งเสริมตลาด

(2) ส่งเสริม World Event Marketing

(3) โดยการนำเสนอขายเทศกาลงานประเพณีและกิจกรรมให้เป็นสินค้าทางการท่องเที่ยว ได้แก่ งาน Bangkok International Film Festival, Pattaya Music Festival เทศกาลสงกรานต์ ลอยกระทง Thailand Grand Sale และ Bangkok Count Down

(4) สร้างพันธมิตรทางการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน

(5) ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็น Gateway สู่อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (GMS)

กลยุทธ์ส่งเสริมตลาดในประเทศไทย

1) สร้างกระแสนิยมในการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ โดยการโฆษณาประชาสัมพันธ์ เชิงรุกให้มากขึ้น

2) สร้างสิ่งจูงใจและแรงจูงใจให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยว โดยการจัดกิจกรรมพิเศษ หรือ โครงการซิงไซคราฟต์นการเดินทาง รวมถึงการใช้ราคาเป็นแรงจูงใจ

3) ส่งเสริมการขายแบบ Hard Sale โดยการจัด Consumer Travel Fair กระจายทั่วทุกภูมิภาค

4) ส่งเสริมให้มีการจัดประชุมสัมมนาและการท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล ของหน่วยงานภาครัฐ-เอกชน

5) ส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวทางรถยนต์

6) ส่งเสริมการท่องเที่ยวเยาวชนในรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา

7) เสริมสร้างศักยภาพการบริการข้อมูลท่องเที่ยว

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Management of Tourism Business) โดยการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษาหมู่บ้านปลายโพงพาง ตำบลปลายโพงพาง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม คณะกรรมการผู้จัดทำจึงได้รวบรวมผลงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาอ้างอิง เพื่อสนับสนุนการศึกษาในเรื่องนี้ ดังนี้

ศรอยา (2539) ได้สรุปเรื่องศักยภาพของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในประเทศไทยจากด้านแท่งทั่วโลกไปเรตอร์ในอเมริกา มีความเห็นว่า การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ควรจะให้ความมั่นคงกันทั่วไปในประเทศไทย และต่างประเทศเกี่ยวกับทรัพยากรกราท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และทางวัฒนธรรมที่มีอยู่ในประเทศไทย และสำหรับนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ความมีพักที่สอดคล้องสบายนั้นไม่หนูรา สะอาด เรียบง่าย มีอาหารที่ดีและสะอาด มีคุณภาพดีควรผ่านการอบรมทั้งในเรื่องการนำเที่ยวและมาตรการความปลอดภัยมากกว่านี้

วรรณพร วนิชชานุกร (2540) ศึกษาเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยการศึกษาถึงด้านอย่าง การปฏิบัติ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในประเทศไทย แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ทั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่แนวความคิด ของการท่องเที่ยวแนวใหม่ ให้แก่ นักศึกษา และผู้เกี่ยวข้องในวงการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ตลอดจนการสร้างความเข้าใจในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และการเปลี่ยนความคิดสู่การปฏิบัติ ตลอดจนการนำมายกระดับให้ในประเทศไทย

ผลการศึกษา การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในประเทศไทยต่าง ๆ พบร่วมกันมีส่วนร่วมของ ประชาชนในท้องถิ่น และการได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน รวมทั้งปัจจัย ทางการเมือง นโยบายของรัฐบาล นับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลถึงความสำเร็จและความล้มเหลว ของ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในแหล่งนั้น ๆ นอกจากการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จะส่งผลกระทบต่อ ระบบเศรษฐกิจมากที่สุด ดังนั้นการควบคุมการจัดการทรัพยากรท่องเที่ยว คือการใช้ประโยชน์ จำกแหล่งท่องเที่ยว โดยสามารถสร้างความสมดุลของระบบเศรษฐกิจอยู่ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับทุกฝ่าย ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในภาครัฐบาลและเอกชน ความมีการร่วมมือกันเพื่อให้การควบคุมจัดการทรัพยากร เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

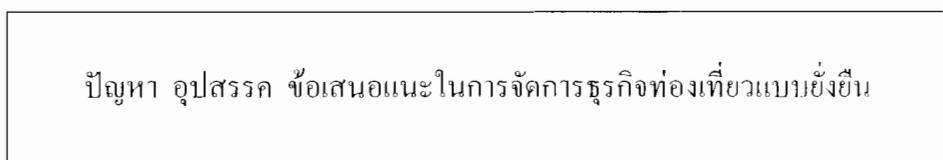
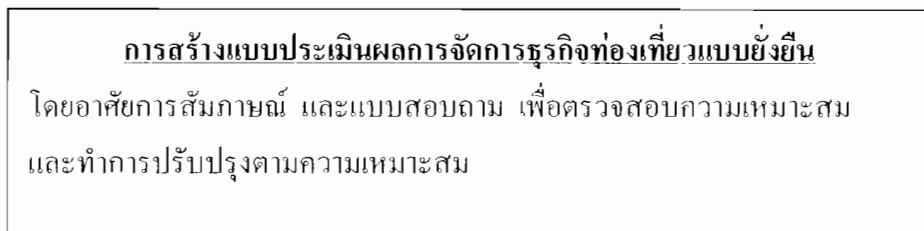
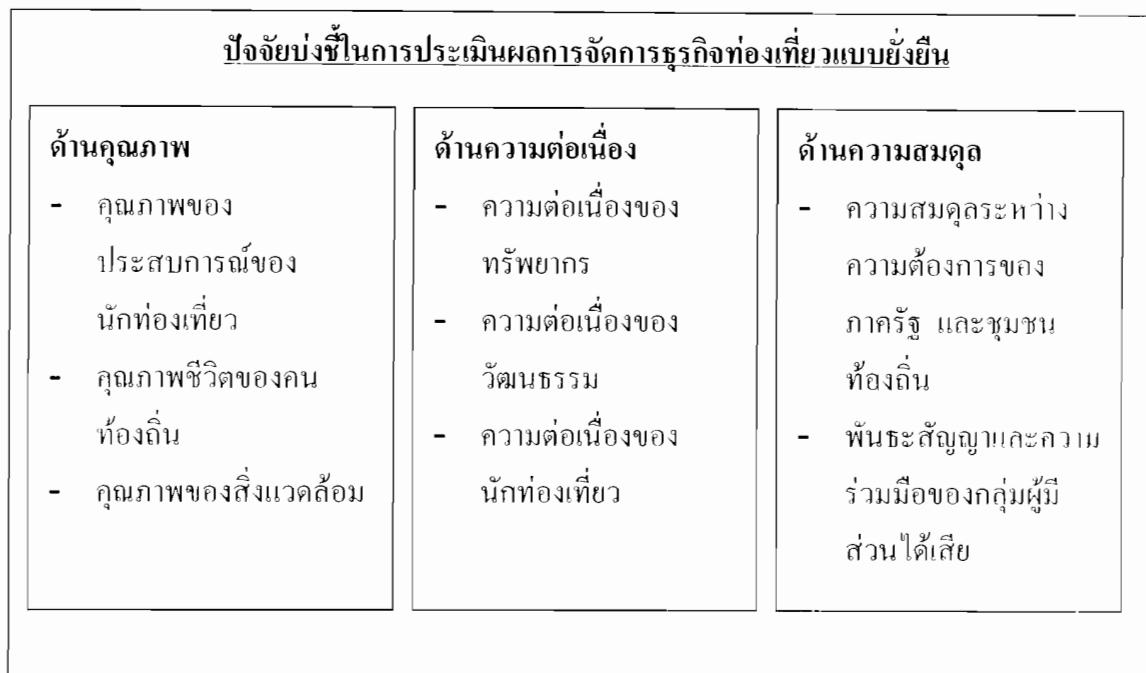
พระมหาสุทธิธรรม (2541) ศึกษาเรื่องศักยภาพของชุมชนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์ ศึกษาเฉพาะกรณี : เส้นทางสายล้าน้ำกอก จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย พบร่วมกันท้องถิ่นมี ศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีศักยภาพด้านการสร้างความพึงพอใจให้แก่นักท่องเที่ยวมาก ที่สุด รองลงมาคือการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการกระจายรายได้ สภาพ ปัญหาเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว ได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน การบริการข้อมูล

ข่าวสารและการจัดการดูแลนักท่องเที่ยวไม่เพียงพอที่จะรองรับนักท่องเที่ยว ควรเพิ่มความร่วมมือในการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว

อุ่นพรรณ (2544) ได้ศึกษาศักยภาพของชุมชนบ้านทุ่งสูง จังหวัดกรุงปี ในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่บ่งชี้ถึงศักยภาพของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประกอบด้วย 4 ปัจจัยหลัก คือ ปัจจัยด้านลักษณะพื้นที่ ปัจจัยด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยว ปัจจัยด้านกิจกรรมและการจัดการการท่องเที่ยว และปัจจัยองค์กรชุมชน ทำให้ทราบว่าศักยภาพของชุมชนบ้านทุ่งสูง จังหวัดกรุงปี ใน การจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มีในระดับปานกลาง โดยมีศักยภาพในปัจจัยด้านองค์กรชุมชนมากที่สุด แต่ยังขาดการดำเนินงานด้านกิจกรรม และการจัดการการท่องเที่ยว การวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะ คือ รัฐบาลควรส่งเสริมและให้การสนับสนุนด้านการฝึกอบรมแก่ชุมชนอย่างสมำเสมอ และควรจัดกิจกรรมส่งเสริมและเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ รวมทั้งให้ชุมชนท่องถินมีส่วนร่วมในการตัดสินใจพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่มากขึ้น.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย "ได้ศึกษาการท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศภาคเหนือ พื้นที่ อำเภออุ้มผาง พบร่วม มีธรรมชาติที่หลากหลายและยังไม่ถูกทำลายมากนักสามารถให้ความรู้ได้ หลายรูปแบบ ซึ่งประชาชนและนักธุรกิจท่องถินมีจิตสำนึกรักษาความสะอาดในระดับหนึ่งแล้ว ดังนั้น หากมีมาตรการส่งเสริมจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจะยิ่งทำให้การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีบทบาทโดดเด่นและสัมฤทธิ์ผลยิ่งขึ้น และเสนอแนะแนวทางในการจัดการการท่องเที่ยวเพื่อรักษา ระบบนิเวศ เช่น แนวทางการจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวและรักษา แนวทางการสื่อความหมายและ บริการความรู้ แนวทางการส่งเสริมมาตรฐานที่พักและการบริการท่องเที่ยว แนวทางส่งเสริมให้ ประชาชนท่องถินมีส่วนร่วม และแนวทางป้องกันผลกระทบทางวัฒนธรรม

กรอบแนวความคิด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ผู้ประกอบกิจการธุรกิจท่องเที่ยว (เจ้าของบ้าน) จำนวน 17 คน ในตำบลปลายโพงพาง ที่เข้าร่วมโครงการบ้านท่องไทยหมู่บ้านปลายโพงพาง
2. ชาวบ้าน 9 หมู่บ้านในตำบลปลายโพงพาง จำนวน 82 คน
3. นักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 94 คน และชาวต่างประเทศจำนวน 24 คน รวมจำนวน 118 คน ในช่วงเดือนธันวาคม ปี 2546 – มีนาคม ปี 2547

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. แบบสอบถามประกอบการวิจัย ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้
  - ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว เกี่ยวกับลักษณะของการเดินทางท่องเที่ยว ความพึงพอใจเกี่ยวกับการบริการของหมู่บ้านปลายโพงพาง
  - ตอนที่ 3 ความคิดเห็นทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งของนักท่องเที่ยว ชาวบ้านที่อาศัยในหมู่บ้านปลายโพงพาง และกลุ่มผู้ประกอบการที่เกี่ยวกับสภาพปัญหา อุปสรรค และความต้องการ
2. บทสัมภาษณ์กลุ่มผู้ประกอบการ และชาวบ้านภายใต้ในตำบลปลายโพงพาง

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เมื่อสร้างแบบสอบถามและหัวข้อในการสัมภาษณ์เสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามและหัวข้อในการสัมภาษณ์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงให้มีเนื้อหาครอบคลุม และตรงประเด็นที่ทำการศึกษา รวมทั้งพิจารณาการสื่อสาร ความหมายและความถูกต้องของสำนวนภาษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยข้อมูล 2 ประเภท คือ

1. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา เป็นข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม
- ศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยว จังหวัดสมุทรสงคราม
- เจ้าของธุรกิจท่องเที่ยว จังหวัดสมุทรสงคราม
- เอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง
- พิมพ์เขียวของ นายอวัช บุญพัด

2. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ คือ การสัมภาษณ์และแบบสอบถาม ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ จากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างชาติจำนวน ที่เข้ามาใช้บริการธุรกิจท่องเที่ยวของตำบลปลายโพงพาง ชาวบ้านในหมู่บ้านปลายโพงพาง และผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว (เจ้าของบ้าน) ในตำบลปลายโพงพาง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ จะใช้ข้อมูลจากแบบสอบถามมาทำการประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) โดยวิเคราะห์ทางสถิติหาค่าร้อยละ (Percentage) และใช้วิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง การวิเคราะห์ทางสถิติจากการสังเกตและการสัมภาษณ์ประชากรในพื้นที่จริง

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวมมา เพื่อทราบโครงสร้างปัญหา และแนวทางแก้ไข รวมทั้งจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลกระทบ จากการสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง ประกอบกับการศึกษาศักยภาพในพื้นที่ โดยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของคำบรรยาย ตาราง และรูปภาพ

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากการศึกษาและสำรวจ

ผลการศึกษาเรื่องการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวแบบยั่งยืน กรณีศึกษาของหมู่บ้านปลายโพงพาง อำเภออ้มพวา จังหวัดสมุทรสงคราม จากข้อมูลการศึกษาและการสำรวจ โดยการใช้แบบสอบถาม และสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่าง 217 คน ซึ่งนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลธุรกิจท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของธุรกิจท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์บ้านทรงไทยของหมู่บ้านปลายโพงพาง มีปัจจัยบ่งชี้ในการประเมินผลการจัดการธุรกิจแบบยั่งยืน โดยอาศัยการตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีที่สรุปความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ กับองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง สรุปผลได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลส่วนบุคคล ประภูมิตามตารางและรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 : เพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	104	47.93
หญิง	113	52.07
รวม	217	100

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพางที่เป็นเพศชาย จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 47.93 และเป็นเพศหญิง จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 52.07

ตารางที่ 2 : อายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 15 ปี	6	2.76
15 – 20	7	3.23
21 – 30	48	22.12
31 – 40	57	26.27
41 – 50	35	16.13
51 – 60	30	13.82
มากกว่า 60 ปี	15	6.91
ผู้ที่ไม่ตอบ	19	8.76
รวม	217	100

จากตารางที่ 2 พบร่วมกันว่า ในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง ที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 2.76 มีอายุระหว่าง 15 – 20 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.23 มีอายุระหว่าง 21-30 ปี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 22.12 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 57 คนคิดเป็นร้อยละ 26.27 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 35 คนคิดเป็นร้อยละ 16.13 มีอายุระหว่าง 51 – 60 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 13.82 ที่มีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 6.91 และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ตอบแบบสอบถามจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 8.76

ตารางที่ 3 : ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	46	21.20
มัธยมศึกษาตอนต้น	30	13.82
มัธยมปลาย/ปวช.	46	21.20
อนุปริญญา/ปวส.	21	9.68
ปริญญาตรี	53	24.42
ปริญญาโท	16	7.37
อื่น ๆ	5	2.30
รวม	217	99.99

จากตารางที่ 3 พบร่วมกันอย่างในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง มีระดับการศึกษาดังนี้ ระดับประถมศึกษา จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 21.20 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 13.82 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 21.20 ระดับอนุปริญญา/ปวส. จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 9.68 ระดับปริญญาตรี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 24.42 ระดับปริญญาโท จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 7.37 และอื่น ๆ อีก จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.30

ตารางที่ 4 : สัญชาติ

สัญชาติ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไทย	193	88.94
ญี่ปุ่น	7	3.23
อังกฤษ	3	1.38
จีน	2	0.92
อเมริกา	6	2.76
อื่น ๆ	2	0.92
ผู้ไม่ตอบ	4	1.84
รวม	217	99.99

จากตารางที่ 4 พบร้า กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง ที่เป็นสัญชาติไทย มีจำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 88.94 สัญชาติญี่ปุ่น มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.23 สัญชาติอังกฤษ มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.38 สัญชาติจีน มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.92 สัญชาติอเมริกา มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 2.76 อื่น ๆ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 0.92 และผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.84

ตารางที่ 5 : สถานภาพสมรส

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โสด	106	48.85
สมรส	111	51.15
อื่น ๆ	0	0
รวม	217	100

จากตารางที่ 5 พบร้า กลุ่มประชากรในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง โสดจำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 48.85 ที่สมรสแล้วจำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 51.15

ตารางที่ 6 : รายได้

รายได้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีรายได้	14	6.45
ต่ำกว่า 5,000 บาท	42	19.35
5,001 -10,000 บาท	75	34.56
10,001 – 30,000 บาท	44	20.28
30,001 – 50,000 บาท	19	8.76
50,001 บาทขึ้นไป	18	8.29
ผู้ที่ไม่ตอบ	5	2.30
รวม	217	99.99

จากตารางที่ 6 พบร่วมกันว่า กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง ที่ไม่มีรายได้ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 6.45 ที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 19.35 ที่มีรายได้ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 34.56 ที่มีรายได้ระหว่าง 10,001 – 30,000 บาท จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 20.28 ที่มีรายได้ระหว่าง 30,001 – 50,000 บาท จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 8.76 ที่มีรายได้ 50,001 บาทขึ้นไป จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 8.29 และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.30

ตารางที่ 7 : อาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	9	4.15
พนักงานบริษัทเอกชน	61	28.11
แม่บ้าน	8	3.69
เกษตรกร	30	13.82
นักเรียน/นักศึกษา	29	13.36
กิจการส่วนตัว	58	26.73
อื่น ๆ	15	6.91
ผู้ที่ไม่ตอบ	7	3.23
รวม	217	100

จากตารางที่ 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง มีอาชีพ ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.15 พนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 61 คน คิด เป็นร้อยละ 28.11 แม่บ้าน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.69 เกษตร จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อย ละ 13.82 นักเรียน/นักศึกษา จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 13.36 กิจการส่วนตัว จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 26.73 อื่น ๆ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 6.91 และมีผู้ที่ไม่ตอบ แบบสอบถาม จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.23

ตารางที่ 8 : กลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ในภาคใด

ภาคใด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กรุงเทพฯและปริมณฑล	87	40.09
ภาคเหนือ	1	0.46
ภาคกลาง	87	40.09
ภาคตะวันตก	2	0.92
ภาคตะวันออก	7	3.23
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1	0.46
ภาคใต้	7	3.23
ผู้ไม่ตอบ	25	11.52
รวม	217	100

จากตารางที่ 8 พบร้า กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง อาศัยในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 40.09 ในภาคเหนือ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.46 ในภาคกลาง จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 40.09 ในภาคตะวันตก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.92 ในภาคตะวันออก จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.23 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.46 ในภาคใต้ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.23 และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 11.52

ส่วนที่ 2 : สำหรับนักท่องเที่ยว ปรากฏตามตารางและรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 9 : นิยมท่องเที่ยวที่ใด

ท่องเที่ยวที่ใด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ในประเทศไทย	85	72.03
ต่างประเทศ	31	26.27
ผู้ที่ไม่ตอบ	2	1.69
รวม	118	99.99

จากตารางที่ 9 พบร้า กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง ที่นิยมท่องเที่ยวในประเทศไทย จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 72.03 นิยมท่องเที่ยวต่างประเทศ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 26.27 และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.69

ตารางที่ 10 : จำนวนการท่องเที่ยว/ปี

ท่องเที่ยวปีละ ครั้ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
0-1 ครั้ง	12	10.17
2-5 ครั้ง	86	72.88
6-9 ครั้ง	7	5.93
10 ครั้งขึ้นไป	4	3.39
ผู้ที่ไม่ตอบ	9	7.63
รวม	118	100

จากตารางที่ 10 พบร้า กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง ท่องเที่ยวปีละ 0-1 ครั้ง มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 10.17 ปีละ 2-5 ครั้ง มีจำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 72.88 ปีละ 6-9 ครั้ง มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 5.93 ปีละ 10 ครั้งขึ้นไป มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.39 และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 7.63

ตารางที่ 11 : เดินทางท่องเที่ยวกับใคร

เดินทางกับใคร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
คนเดียว	5	4.24
ครอบครัว	50	42.37
เพื่อน	61	51.69
อื่น	0	0
ผู้ที่ไม่ตอบ	2	1.69
รวม	118	99.99

จากตารางที่ 11 พบร่วมกันว่า กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง เดินทางคนเดียว จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.24 เดินทางกับครอบครัว จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 42.37 เดินทางกับเพื่อน จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 51.69 และไม่มีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.69

ตารางที่ 12 : จำนวนคนร่วมเดินทาง

จำนวนคนร่วมเดินทาง ... คน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 คน	6	5.08
2 คน	17	14.41
3-5 คน	81	68.64
มากกว่า 5 คน	14	11.86
ผู้ที่ไม่ตอบ	0	0
รวม	118	99.99

จากตารางที่ 12 พบร่วมกันว่า กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง คนร่วมเดินทาง 1 คน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 5.08 คนร่วมเดินทาง 2 คน จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 14.41 คนร่วมเดินทาง 3 - 5 คน จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 68.64 คนร่วมเดินทางมากกว่า 5 คน จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 11.86 และไม่มีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 13 : ปัจจัยในการท่องเที่ยว

ปัจจัยการท่องเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ค่าใช้จ่าย	39	33.05
บุคคลที่จะไปด้วย	12	10.17
เวลา	60	50.84
อื่น ๆ	6	5.08
ผู้ที่ไม่ตอบ	1	0.85
รวม	118	99.99

จากตารางที่ 13 พบร้า กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพางที่เป็นปัจจัยในการเดินทางท่องเที่ยว คือ ค่าใช้จ่าย จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 33.05 บุคคลที่ไปด้วย จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 10.17 เวลา จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 50.84 ปัจจัยด้านอื่น ๆ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 5.08 และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.85

ตารางที่ 14 : นิยมการท่องเที่ยวแบบใด

ท่องเที่ยวแบบใด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เชิงเกษตร	11	9.32
เชิงนิเวศ	52	44.07
เชิงอนุรักษ์	45	38.14
อื่น ๆ	6	5.08
ผู้ที่ไม่ตอบ	4	3.39
รวม	118	100

จากตารางที่ 14 พบร้า กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง นิยมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 9.32 นิยมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 44.07 นิยมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 38.14 นิยมการท่องเที่ยวแบบอื่น ๆ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 5.08 และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.39

ตารางที่ 15 : เคยมาท่องเที่ยวหรือไม่

เคยมาเที่ยวหรือไม่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เคย	76	64.41
ไม่เคย	41	34.74
ผู้ที่ไม่ตอบ	1	0.85
รวม	118	100

จากตารางที่ 15 พบร้า กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง ที่เคยมาเที่ยว จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 64.41 ที่ไม่เคยมาเที่ยว จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 34.74 และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.85

ตารางที่ 16 : นักท่องเที่ยวจัดหมู่บ้านปลายโพงพางจากแหล่งได

ทราบจากแหล่งใด	ร้อยละ
ทางทีวี	2.54
ทางสื่อสิ่งพิมพ์	14.41
เพื่อน / ญาติ / คนรู้จัก	47.46
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	40.68
อื่น ๆ	4.24
ผู้ที่ไม่ตอบ	0.85

จากตารางที่ 16 พบร้า กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง ทราบจาก ทางทีวี ร้อยละ 2.54 ของจำนวนนักท่องเที่ยว ทางสื่อสิ่งพิมพ์ ร้อยละ 14.41 ของจำนวนนักท่องเที่ยว เพื่อน/ญาติ/คนรู้จัก ร้อยละ 47.46 ของจำนวนนักท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ร้อยละ 40.68 ของจำนวนนักท่องเที่ยว จากแหล่งอื่น ๆ ร้อยละ 4.24 ของจำนวนนักท่องเที่ยว และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 0.85 ของจำนวนนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 17 : จำนวนครั้งที่มาเที่ยว

มาเที่ยว ... ครั้ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 ครั้ง	108	91.52
2 ครั้ง	8	6.78
3 ครั้ง	1	0.85
มากกว่า 3 ครั้ง	1	0.85
ผู้ที่ไม่ตอบ	0	0
รวม	118	100

จากตารางที่ 17 พบร้า กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง มาเที่ยว 1 ครั้ง จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 91.52 มาเที่ยว 2 ครั้ง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 6.78 มาเที่ยว 3 ครั้ง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.85 มาเที่ยวนอกกว่า 3 ครั้ง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.85 และไม่มีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 18 : จำนวนวันที่เข้าพัก

จำนวนวันที่พัก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2 วัน	105	88.98
มากกว่า 2 วัน	6	5.08
ผู้ที่ไม่ตอบ	7	5.93
รวม	118	99.99

จากตารางที่ 18 พบร้า กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง ที่เข้าพัก 2 วัน จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 88.98 ที่เข้าพักมากกว่า 2 วัน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 5.08 และไม่มีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 5.93

ตารางที่ 19 : สถานที่ที่เคยเข้าพัก

สถานที่ที่เคยเข้าพัก	ร้อยละ
บ้านท้ายหาด	21.19
บ้านทองหยิบ	2.54
อื่น ๆ	10.17
ผู้ที่ไม่ตอบ	66.10

จากตารางที่ 19 พบร่วมกันว่า กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง เคยพักที่บ้านท้ายหาด ร้อยละ 21.19 ของจำนวนนักท่องเที่ยว เคยพักที่บ้านทองหยิบ ร้อยละ 2.54 ของจำนวนนักท่องเที่ยว เคยพักที่อื่น ๆ ร้อยละ 10.17 ของจำนวนนักท่องเที่ยว และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 66.10 ของจำนวนนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวมีความรู้สึกต่อการบริการด้านต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 20 : ความรู้สึกด้านการจอง คำแนะนำ การติดต่อ

ความรู้สึกด้านการจอง การติดต่อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พอใจอย่างยิ่ง	25	21.19
พอใจ	54	45.76
เฉย ๆ	33	27.97
ไม่พอใจ	0	0
ไม่พอใจอย่างยิ่ง	0	0
ผู้ที่ไม่ตอบ	6	5.08
รวม	118	100

จากตารางที่ 20 พบร่วมกันว่า กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง มีความรู้สึกด้านการจอง คำแนะนำ การติดต่อ ดังนี้ รู้สึกพอใจอย่างยิ่ง จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 21.19 รู้สึกพอใจ จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 45.76 รู้สึกเฉย ๆ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 27.97 “ไม่มี” จำนวนนักท่องเที่ยวที่รู้สึกไม่พอใจและไม่พอใจอย่างยิ่ง และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 5.08

ตารางที่ 21 : ความรู้สึกด้านการบริการ/ความเป็นมิตร

ความรู้สึกด้านการบริการ/ความเป็นมิตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พอใจอย่างยิ่ง	30	25.42
พอใจ	62	52.54
เฉย ๆ	20	16.95
ไม่พอใจ	0	0
ไม่พอใจอย่างยิ่ง	0	0
ผู้ที่ไม่ตอบ	6	5.09
รวม	118	100

จากตารางที่ 21 พบว่า กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่หมู่บ้านปลายหนองพาง มีความรู้สึกด้านการบริการ / ความเป็นมิตร ดังนี้ รู้สึกพอใจอย่างยิ่ง จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 25.42 รู้สึกพอใจ จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 52.54 รู้สึกเฉย ๆ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 16.95 ไม่มีจำนวนนักท่องเที่ยวที่รู้สึกไม่พอใจและไม่พอใจอย่างยิ่ง และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 5.09

ตารางที่ 22 : ความรู้สึกด้านความเห็นชอบของโปรแกรมการท่องเที่ยว

ความรู้สึกด้านความเห็นชอบของโปรแกรมการท่องเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พอใจอย่างยิ่ง	16	13.56
พอใจ	60	50.85
เฉย ๆ	34	28.81
ไม่พอใจ	0	0
ไม่พอใจอย่างยิ่ง	1	0.85
ผู้ที่ไม่ตอบ	7	5.93
รวม	118	100

จากตารางที่ 22 พบร่วมกันว่า กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง มีความรู้สึกด้านความเห็นชอบของโปรแกรมการท่องเที่ยว ดังนี้ รู้สึกพอใจอย่างยิ่ง จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 13.56 รู้สึกพอใจ จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 50.85 รู้สึกเฉย ๆ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 28.81 ไม่มีจำนวนนักท่องเที่ยวที่รู้สึกไม่พอใจ รู้สึกไม่พอใจอย่างยิ่ง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.85 และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 5.93

ตารางที่ 23 : ความรู้สึกด้านราคาค่าบริการ

ความรู้สึกด้านราคาค่าบริการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พอใจอย่างยิ่ง	11	9.32
พอใจ	60	50.85
เฉย ๆ	38	32.20
ไม่พอใจ	3	2.54
ไม่พอใจอย่างยิ่ง	0	0
ผู้ที่ไม่ตอบ	6	5.09
รวม	118	100

จากตารางที่ 23 พบร้า กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง มีความรู้สึกด้านราคาค่าบริการ ดังนี้ รู้สึกพอใจอย่างยิ่ง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 9.32 รู้สึกพอใจ จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 50.85 รู้สึกเฉย ๆ จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 32.20 รู้สึกไม่พอใจ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.54 ไม่มีจำนวนนักท่องเที่ยวที่ไม่พอใจอย่างยิ่ง และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 5.09

ตารางที่ 24 : ความรู้สึกด้านการรักษาสภาพแวดล้อม

ความรู้สึกด้านการรักษาสภาพแวดล้อม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พอใจอย่างยิ่ง	24	20.34
พอใจ	71	60.17
เฉย ๆ	14	11.86
ไม่พอใจ	2	1.69
ไม่พอใจอย่างยิ่ง	0	0
ผู้ที่ไม่ตอบ	7	5.93
รวม	118	99.99

จากตารางที่ 24 พบร้า กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง มีความรู้สึกด้านการรักษาสภาพแวดล้อม ดังนี้ รู้สึกพอใจอย่างยิ่ง จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 20.34 รู้สึกพอใจ จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 60.17 รู้สึกเฉย ๆ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 11.86 รู้สึกไม่พอใจ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.69 ไม่มีจำนวนนักท่องเที่ยวที่ไม่พอใจอย่างยิ่ง และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 5.93

ตารางที่ 25 : ความรู้สึกด้านคุณภาพและรสชาติของอาหาร

ความรู้สึกด้านคุณภาพและรสชาติของอาหาร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พอใจอย่างยิ่ง	52	44.07
พอใจ	41	34.75
เฉย ๆ	17	14.41
ไม่พอใจ	0	0
ไม่พอใจอย่างยิ่ง	0	0
ผู้ที่ไม่ตอบ	8	6.77
รวม	118	100

จากตารางที่ 25 พบว่า กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง มีความรู้สึกด้านคุณภาพ และรสชาติของอาหาร ดังนี้ รู้สึกพอใจอย่างยิ่ง จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 44.07 รู้สึกพอใจ จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 34.75 รู้สึกเฉย ๆ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 14.41 ไม่มีจำนวน นักท่องเที่ยวที่รู้สึกไม่พอใจและไม่พอใจอย่างยิ่ง และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 8 คน คิด เป็นร้อยละ 6.77

ตารางที่ 26 : ความรู้สึกด้านพานะ

ความรู้สึกด้านพานะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พอใจอย่างยิ่ง	21	17.80
พอใจ	63	53.39
เฉย ๆ	15	12.71
ไม่พอใจ	3	2.54
ไม่พอใจอย่างยิ่ง	0	0
ผู้ที่ไม่ตอบ	16	13.56
รวม	118	100

จากตารางที่ 26 พบว่า กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง มีความรู้สึกด้านพานะ ดังนี้ รู้สึกพอใจอย่างยิ่ง จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 17.80 รู้สึกพอใจ จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 53.39 รู้สึกเฉย ๆ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 12.71 รู้สึกไม่พอใจ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.54 ไม่มีจำนวนนักท่องเที่ยวที่ไม่พอใจอย่างยิ่ง และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 13.56

ตารางที่ 27 : ความรู้สึกด้านบริการของมัคคุเทศก์

ความรู้สึกด้านบริการของมัคคุเทศก์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พอใจอย่างยิ่ง	23	19.49
พอใจ	58	49.15
เฉย ๆ	31	26.27
ไม่พอใจ	1	0.85
ไม่พอใจอย่างยิ่ง	0	0
ผู้ที่ไม่ตอบ	5	4.24
รวม	118	100

จากตารางที่ 27 พบร่วมกันว่า ในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง มีความรู้สึกด้านบริการของมัคคุเทศก์ ดังนี้ รู้สึกพอใจอย่างยิ่ง จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 19.49 รู้สึกพอใจ จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 49.15 รู้สึกเฉย ๆ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 26.27 รู้สึกไม่พอใจ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.85 ไม่มีจำนวนนักท่องเที่ยวที่ไม่พอใจอย่างยิ่ง และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.24

ตารางที่ 28 : ความรู้สึกด้านความสามารถของมัคคุเทศก์

ความรู้สึกด้านความสามารถของมัคคุเทศก์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พอใจอย่างยิ่ง	25	21.19
พอใจ	60	50.85
เฉย ๆ	11	9.32
ไม่พอใจ	4	3.39
ไม่พอใจอย่างยิ่ง	0	0
ผู้ที่ไม่ตอบ	18	15.25
รวม	118	100

จากตารางที่ 28 พบร่วมกันในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง มีความรู้สึกด้านความสามารถของมัคคุเทศก์ ดังนี้ รู้สึกพอใจอย่างยิ่ง จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 21.19 รู้สึกพอใจ จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 50.85 รู้สึกเฉย ๆ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 9.32 รู้สึกไม่พอใจ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.39 ไม่มีจำนวนนักท่องเที่ยวที่ไม่พอใจอย่างยิ่ง และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 15.25

ตารางที่ 29 : ความรู้สึกด้านการบริหารเวลา

ความรู้สึกด้านการบริหารเวลา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พอใจอย่างยิ่ง	11	9.32
พอใจ	62	52.54
เฉย ๆ	29	24.58
ไม่พอใจอย่างยิ่ง	7	5.93
ไม่พอใจอย่างบ้าง	2	1.69
ผู้ที่ไม่ตอบ	7	5.93
รวม	118	99.99

จากตารางที่ 29 พบร่วมกันว่า กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง มีความรู้สึกด้านการบริหารเวลา ดังนี้ รู้สึกพอใจอย่างยิ่ง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 9.32 รู้สึกพอใจ จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 52.54 รู้สึกเฉย ๆ จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 24.58 รู้สึกไม่พอใจ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 5.93 รู้สึกไม่พอใจอย่างยิ่ง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.69 และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 5.93

ตารางที่ 30 : ความรู้สึกด้านความปลอดภัย

ความรู้สึกด้านความปลอดภัย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พอใจอย่างยิ่ง	12	10.17
พอใจ	29	24.58
เฉย ๆ	52	44.07
ไม่พอใจอย่างยิ่ง	16	13.56
ไม่พอใจอย่างยิ่ง	3	2.54
ผู้ที่ไม่ตอบ	6	5.08
รวม	118	100

จากตารางที่ 30 พบร่วมกันว่า กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง มีความรู้สึกด้านความปลอดภัย ดังนี้ รู้สึกพอใจอย่างยิ่ง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 10.17 รู้สึกพอใจ จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 24.58 รู้สึกเฉย ๆ จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 44.07 รู้สึกไม่พอใจ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 13.56 รู้สึกไม่พอใจอย่างยิ่ง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.54 และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 5.08

ตารางที่ 31 : ความรู้สึกด้านการทำงานร่วมกันของชุมชน

ความรู้สึกด้านการทำงานร่วมกันของชุมชน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พอใจอย่างยิ่ง	21	17.80
พอใจ	56	47.46
เฉย ๆ	32	27.12
ไม่พอใจ	0	0
ไม่พอใจอย่างยิ่ง	0	0
ผู้ที่ไม่ตอบ	9	7.62
รวม	118	100

จากตารางที่ 31 พบร้า กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง มีความรู้สึกด้านการทำงานร่วมกันของชุมชน ดังนี้ รู้สึกพอใจอย่างยิ่ง จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 17.80 รู้สึกพอใจ จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 47.46 รู้สึกเฉย ๆ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 27.12 ไม่มีจำนวนนักท่องเที่ยวที่รู้สึกไม่พอใจและไม่พอใจอย่างยิ่ง และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 7.62

ตารางที่ 32 : ต้องการกลับมาเที่ยวอีก

ท่านจะกลับมาเที่ยวอีกหรือไม่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กลับมา	81	68.64
ไม่กลับมา	37	31.36
รวม	118	100

จากตารางที่ 32 พบร้า กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง มีความรู้สึกที่จะกลับมาเที่ยวอีก จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 68.64 มีความรู้สึกไม่อยากจะกลับมาเที่ยวอีก จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 31.36

ตารางที่ 33 : เหตุผลในการตัดสินใจมาท่องเที่ยว/กลับมาเที่ยว

	อันดับที่ 1 (คะแนน)	อันดับที่ 2 (คะแนน)	อันดับที่ 3 (คะแนน)	อันดับที่ 4 (คะแนน)	อันดับที่ 5 (คะแนน)
การบริการด้านการจอง คำแนะนำ การติดต่อ	5	1	3	5	-
การบริการ/ความเป็นมิตรของ เจ้าของบ้าน	23	14	12	4	9
ความเหมาะสมของโปรแกรมการ ท่องเที่ยว	19	9	3	1	4
ด้านราคาค่าบริการ	28	24	5	7	3
การรักษาสภาพแวดล้อม	19	15	17	5	8
คุณภาพและรสชาติของอาหาร	6	16	16	10	6
บริการด้านพำนະ	2	10	16	5	4
การบริการของมัคคุเทศก์	1	6	9	15	8
ความรู้ ความสามารถของ มัคคุเทศก์	2	4	7	15	16
การบริหารเวลาในการน้ำเที่ยว	1	1	3	13	14
ระบบการรักษาความปลอดภัย	3	1	3	7	13
การทำงานร่วมกันของชุมชน	2	6	2	6	9
ผู้ที่ไม่ตอบ	5 คน				

จากตารางที่ 33 พบรวมๆ กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง ได้ให้เหตุผลในการตัดสินใจท่องเที่ยวด้วยคะแนนอันดับที่ 1 ของความมาท่องเที่ยว ดังนี้ ลำดับที่ 1 ทางด้านราคาค่าบริการ โดยให้ความสำคัญจำนวน 28 คะแนนของนักท่องเที่ยว ลำดับที่ 2 ทางด้านความมิตรของเจ้าของบ้าน ให้ความสำคัญจำนวน 23 คะแนนของนักท่องเที่ยว ลำดับที่ 3 ทางด้านการรักษาสภาพแวดล้อม ให้ความสำคัญจำนวน 19 คะแนนของนักท่องเที่ยว

กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง ได้ให้เหตุผลในการตัดสินใจท่องเที่ยวด้วยคะแนนอันดับที่ 2 ของความมาท่องเที่ยว ดังนี้ ลำดับที่ 1 ทางด้านราคาค่าบริการ โดยให้ความสำคัญจำนวน 24 คะแนนของนักท่องเที่ยว ลำดับที่ 2 คุณภาพและรสชาติของอาหาร โดยให้ความสำคัญจำนวน

16 คะแนนของนักท่องเที่ยว ลำดับที่ 3 การรักษาสภาพแวดล้อม ให้ความสำคัญจำนวน 15 คะแนนของนักท่องเที่ยว

กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง ได้ให้เหตุผลในการตัดสินใจท่องเที่ยวด้วยคะแนน อันดับที่ 3 ของการมาท่องเที่ยวดังนี้ ลำดับที่ 1 การรักษาสภาพแวดล้อม โดยให้ความสำคัญ จำนวน 17 คะแนนของนักท่องเที่ยว ลำดับที่ 2 คุณภาพและรสชาติของอาหาร โดยให้ความสำคัญ จำนวน 16 คะแนนของนักท่องเที่ยว ลำดับที่ 3 บริการด้านพานหนะ ให้ความสำคัญจำนวน 16 คะแนนของนักท่องเที่ยว

กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง ได้ให้เหตุผลในการตัดสินใจท่องเที่ยวด้วยคะแนน อันดับที่ 4 ของการมาท่องเที่ยวดังนี้ ลำดับที่ 1 ความสามารถของมัคคุเทศก์ โดยให้ความสำคัญ จำนวน 15 คะแนนของนักท่องเที่ยว ลำดับที่ 2 การบริการของมัคคุเทศก์ โดยให้ความสำคัญ จำนวน 15 คะแนนของนักท่องเที่ยว ลำดับที่ 3 การบริหารเวลา ให้ความสำคัญจำนวน 13 คะแนนของนักท่องเที่ยว

กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง ได้ให้เหตุผลในการตัดสินใจท่องเที่ยวด้วยคะแนน อันดับที่ 5 ของการมาท่องเที่ยวดังนี้ ลำดับที่ 1 ความสามารถของมัคคุเทศก์ โดยให้ความสำคัญ จำนวน 16 คะแนนของนักท่องเที่ยว ลำดับที่ 2 การบริหารเวลา โดยให้ความสำคัญจำนวน 14 คะแนนของนักท่องเที่ยว ลำดับที่ 3 ระบบการรักษาความปลอดภัยให้ความสำคัญจำนวน 13 คะแนนของนักท่องเที่ยว

ส่วนที่ 3 : ความคิดเห็นทั่วไป pragmataตามตารางและรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 34 : ต้องการมีการท่องเที่ยวหรือไม่

ต้องการให้มีการท่องเที่ยวหรือไม่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต้องการ	208	95.85
ไม่ต้องการ	7	3.23
ผู้ที่ไม่ตอบ	2	0.92
รวม	217	100

จากตารางที่ 34 พบร้า กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง ต้องการให้มีการท่องเที่ยว จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 95.85 ไม่ต้องการให้มีการท่องเที่ยว จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.23 และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.92

ตารางที่ 35 : ต้องการมีส่วนร่วมหรือไม่

ต้องการมีส่วนร่วมหรือไม่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต้องการ	107	49.31
ไม่ต้องการ	110	50.69
ผู้ที่ไม่ตอบ	0	0
รวม	217	100

จากตารางที่ 35 พบร้า กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง ต้องการมีส่วนร่วม จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 49.31 และไม่ต้องการให้มีส่วนร่วม จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 50.69 และไม่มีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 36 : ต้องการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมตามลำดับ

อันดับ	กิจกรรมร่วม	ร้อยละ
อันดับ 1	ให้สถานที่พักแก่นักท่องเที่ยว	19.35
อันดับ 2	นำเที่ยวชมภาษาในชุมชน	16.59
อันดับ 3	ขายของที่ระลึก	14.29
อันดับ 4	ขายอาหารและเครื่องดื่ม	13.36
อันดับ 5	ร่วมเป็นคณะกรรมการบริหาร	6.91
อันดับ 6	ร่วมลงทุน	1.84
อันดับ 7	นำเดินป่า	0

จากตารางที่ 36 พบร่วมกับผู้สำรวจในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง ต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมดังนี้ อันดับที่ 1 ให้สถานที่พักแก่นักท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 19.35 อันดับที่ 2 นำเที่ยวชมภาษาในชุมชน คิดเป็นร้อยละ 16.59 อันดับที่ 3 ขายของที่ระลึก คิดเป็นร้อยละ 14.29 อันดับที่ 4 ขายอาหารและเครื่องดื่มคิดเป็นร้อยละ 13.36 อันดับที่ 5 ร่วมเป็นคณะกรรมการบริหาร คิดเป็นร้อยละ 6.91 และอันดับที่ 6 ร่วมลงทุน คิดเป็นร้อยละ 1.84

ตารางที่ 37 : ต้องการให้มีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกตามลำดับ

อันดับ	สิ่งอำนวยความสะดวก	ร้อยละ
อันดับ 1	ร้านขายอาหารและของที่ระลึก	72.35
อันดับ 2	โทรศัพท์สาธารณะ	26.73
อันดับ 3	ที่พัก	24.88
อันดับ 4	ลานจอดรถ	24.88
อันดับ 5	ห้องน้ำ	24.42
อันดับ 6	ถนนลาดยาง	22.58
อันดับ 7	ทางเดินศึกษาธรรมชาติ	20.74
อันดับ 8	ป้ายบอกทาง	17.97
อันดับ 9	ป้ายบรรยายตามจุดท่องเที่ยว	17.05
อันดับ 10	ระบบกำจัดของเสีย	15.67
อันดับ 11	ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	12.44
อันดับ 12	ระบบนำ้ใช้	11.52
อันดับ 13	สถานพยาบาล	9.21

จากตารางที่ 37 พบร่วมกันอย่างในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง ต้องการให้มีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกดังนี้ อันดับที่ 1 ร้านขายอาหารและของที่ระลึก คิดเป็นร้อยละ 72.35 อันดับที่ 2 โทรศัพท์สาธารณะ คิดเป็นร้อยละ 26.73 อันดับที่ 3 ที่พัก คิดเป็นร้อยละ 24.88 อันดับที่ 4 ลานจอดรถ คิดเป็นร้อยละ 24.88 อันดับที่ 5 ห้องน้ำ คิดเป็นร้อยละ 24.42 อันดับที่ 6 ถนนลาดยาง คิดเป็นร้อยละ 22.58 อันดับที่ 7 ทางเดินศึกษาธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 20.74 อันดับที่ 8 ป้ายบอกทาง คิดเป็นร้อยละ 17.97 อันดับที่ 9 ป้ายบรรยายตามจุดท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 17.05 อันดับที่ 10 ระบบกำจัดของเสีย คิดเป็นร้อยละ 15.67 อันดับที่ 11 ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 12.44 อันดับที่ 12 ระบบนำ้ใช้ คิดเป็นร้อยละ 11.52 และอันดับที่ 13 สถานพยาบาล คิดเป็นร้อยละ 9.21

ตารางที่ 38 : ผลกระทบต่อชุมชน ตามลำดับ

อันดับ	ผลกระทบ	ร้อยละ
อันดับ 1	ทำให้ชุมชนมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก	51.61
อันดับ 2	ชุมชนมีการพัฒนามากขึ้น	41.47
อันดับ 3	ทำให้เกิดอาชีพเสริม	33.64
อันดับ 4	มีรายได้เพิ่มมากขึ้น	31.80
อันดับ 5	เกิดความร่วมมือในชุมชนมากขึ้น	25.35
อันดับ 6	ค่าครองชีพสูงขึ้น	7.37
อันดับ 7	ทำให้สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติเสียหาย	6.91
อันดับ 8	ทำให้เกิดมลภาวะ/มลพิษ	5.07
อันดับ 9	ทำให้วัฒนธรรมและความเชื่อเปลี่ยนไป	2.76
อันดับ 10	ทำให้เกิดปัญหาพร่องบ้าดของยาเสพติด	0.46
	ผู้ที่ไม่ตอบ	1.84

จากตารางที่ 38 พบร่วมกับข้อบ่งใช้ที่น่าสนใจ ได้แก่ เหตุผลของผลกระทบต่อชุมชนดังนี้ อันดับที่ 1 ทำให้ชุมชนมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก คิดเป็นร้อยละ 51.61 อันดับที่ 2 ชุมชนมีการพัฒนามากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 41.47 อันดับที่ 3 ทำให้เกิดอาชีพเสริม คิดเป็นร้อยละ 33.64 อันดับที่ 4 มีรายได้เพิ่มมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 31.80 อันดับที่ 5 เกิดความร่วมมือในชุมชนมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 25.35 อันดับที่ 6 ค่าครองชีพสูงขึ้น คิดเป็นร้อยละ 7.37 อันดับที่ 7 ทำให้สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติเสียหาย คิดเป็นร้อยละ 6.91 อันดับที่ 8 ทำให้เกิดมลภาวะ/มลพิษ คิดเป็นร้อยละ 5.07 อันดับที่ 9 ทำให้วัฒนธรรมและความเชื่อเปลี่ยนไป คิดเป็นร้อยละ 2.76 อันดับที่ 10 ทำให้เกิดปัญหาพร่องบ้าดของยาเสพติด คิดเป็นร้อยละ 0.46 และมีผู้ไม่ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 1.84

ตารางที่ 39 : การจัดอบรม

จัดมีการอบรมแก่ชาวบ้าน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต้องการ	203	93.55
ไม่ต้องการ	11	5.07
ผู้ที่ไม่ตอบ	3	1.38
รวม	217	100

จากตารางที่ 39 พบร้า กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง ต้องการให้รัฐจัดการอบรมแก่ชาวบ้าน จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 93.55 ไม่ต้องการให้รัฐจัดการอบรมแก่ชาวบ้าน จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 5.07 และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถามจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.38

ตารางที่ 40 : ต้องการรัฐบาลสนับสนุน

การสนับสนุนจากภาครัฐ	ร้อยละ
เรื่องประเพณีหรือ	50.23
เรื่องเทศกาลอาหารและผลไม้	49.77
เรื่องประชาสัมพันธ์จังหวัดอย่างต่อเนื่อง	66.36
อื่น ๆ	0
ผู้ที่ไม่ตอบ	6.41

จากตารางที่ 40 พบร้า กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง ต้องการให้รัฐบาลสนับสนุนกิจกรรมเรื่องประเพณีหรือ คิดเป็นร้อยละ 50.23 เรื่องเทศกาลอาหารและผลไม้ คิดเป็นร้อยละ 49.77 เรื่องประชาสัมพันธ์จังหวัดอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 66.36 และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 6.41

จากผลของแบบสอบถาม และสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่หมู่บ้านปลายโพงพาง ส่วนใหญ่ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในหมู่บ้านปลายโพงพางแห่งนี้ จะมาท่องเที่ยวพร้อมกับครอบครัว และกลุ่มเพื่อน ซึ่งสืบที่ได้รับมาในจากการแนะนำและบอกต่อกันมาจากการเพื่อนหรือญาติ จากการสังเกตและสัมภาษณ์พูดคุยกับนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยว ทำให้ทราบว่านักท่องเที่ยวพอใจอย่างยิ่งกับการเข้ามาเที่ยวในหมู่บ้านแห่งนี้ ทั้งในด้านราคากาค่าบริการ ความเป็นมิตรของเจ้าของบ้าน คุณภาพของอาหาร โปรแกรมการท่องเที่ยวและความรู้ความเข้าใจของแหล่งท่องเที่ยวจากมัคคุเทศก์ และจากการสัมภาษณ์พูดคุยกับชาวบ้านหมู่บ้านปลายโพงพางนี้ ประชาชนส่วนใหญ่มีความสนใจทางด้านการอนุรักษ์การทำทรัพยากรูปธรรม เช่น หิน ไม้ กระดูกสัตว์ ฯ ในการจัดการธุรกิจท่องเที่ยว เนื่องจากว่าทำให้เศรษฐกิจความเป็นอยู่ของชุมชนดีขึ้น ทำให้ชาวบ้านมีรายได้เพิ่มมากขึ้น โดยต้องการเข้าร่วมในการให้ที่พักแก่นักท่องเที่ยว คนขับเงื่อนไขมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการนำนักท่องเที่ยวเที่ยวชมหิ่งห้อย ส่วนความต้องการสิงคำนวณความสะดวก เพื่อมาพัฒนาท่องถิน เช่น ได้รับบริการโทรศัพท์สาธารณะ ลานจอดรถ การสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐด้านการอบรมทักษะภาษาต่างประเทศและอบรมความรู้ความเข้าใจของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม การสนับสนุนการฟื้นฟูประเพณี และเทศบาลอาหารและผลไม้ และประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง

ผลการวิเคราะห์และวิจัย

ตารางที่ 41 การสรุปผลเปรียบเทียบระหว่าง รายได้ต่อเดือนกับบุคคลที่ร่วมเดินทาง

รายได้ต่อเดือน * บุคคลที่ร่วมเดินทาง Crosstabulation

Count

		บุคคลที่ร่วมเดินทาง			Total
		ไม่คุนเดียว	ไปกับครอบครัว	ไปกับเพื่อนสนิท	
รายได้ต่อเดือน	ไม่มีรายได้	10	1	11	
	ต่ำกว่า 5,000 บาท	1	1	2	
	5,001-10,000 บาท	5	27	32	
	10,001-30,000 บาท	1	15	20	36
	30,001-50,000 บาท	3	10	6	19
	50,001 บาทขึ้นไป	1	12	5	18
Total		5	53	60	118

จากตาราง 41 ได้นำรายได้ต่อเดือนและบุคคลที่ร่วมเดินทาง มาเปรียบเทียบถึงความสัมพันธ์กัน และนำมาตั้งสมมติฐานได้ดังนี้

H_0 : รายได้ต่อเดือนมีผลต่อประเภทบุคคลที่ร่วมเดินทางที่เท่ากัน

H_1 : รายได้ต่อเดือนมีผลต่อประเภทบุคคลที่ร่วมเดินทางที่ไม่เท่ากัน

ตารางที่ 42 แสดงค่าเบรียบเทียบถึงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อเดือนและประเภทบุคคลที่ร่วมเดินทาง

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	35.958	10	.000
Likelihood Ratio	37.395	10	.000
Linear-by-Linear Association	2.727	1	.099
N of Valid Cases	118		

a. 9 cells (50.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is .08.

จากตาราง 42 ผลที่ได้พบว่า รายได้ต่อเดือนมีผลต่อประเภทบุคคลที่ร่วมเดินทางที่ไม่เท่ากัน

ตารางที่ 43 การสรุปผลเปรียบเทียบระหว่าง รายได้ต่อเดือนกับวัฒนธรรมความเชื่อเปลี่ยนไป

วัฒนธรรมเปลี่ยน * รายได้ต่อเดือน Crosstabulation

Count

		วัฒนธรรมเปลี่ยน		Total
		ไม่เลือก	เลือก	
รายได้ต่อเดือน	ไม่มีรายได้	14	14	
	ต่ำกว่า 5,000 บาท	42	42	
	5,001-10,000 บาท	75	1	76
	10,001-30,000 บาท	44	2	46
	30,001-50,000 บาท	19	1	20
	50,001 บาทขึ้นไป	19		19
Total		213	4	217

จากตาราง 43 ได้นำรายได้ต่อเดือนและวัฒนธรรมความเชื่อเปลี่ยนไป มาเปรียบเทียบถึงความสัมพันธ์กัน และนำมาตั้งสมมติฐานได้ดังนี้

H_0 : รายได้ต่อเดือนมีผลต่อวัฒนธรรมความเชื่อเปลี่ยนไปที่เท่ากัน

H_1 : รายได้ต่อเดือนมีผลต่อวัฒนธรรมความเชื่อเปลี่ยนไปที่ไม่เท่ากัน

ตารางที่ 44 แสดงค่าเปรียบเทียบถึงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อเดือนและวัฒนธรรมความเชื่อเปลี่ยนไป

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	4.222	5	.518
Likelihood Ratio	4.832	5	.437
Linear-by-Linear Association	1.046	1	.306
N of Valid Cases	217		

a 6 cells (50.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is .26.

จากตาราง 44 ผลที่ได้พบว่า รายได้ต่อเดือนมีผลต่อวัฒนธรรมความเชื่อเปลี่ยนไปที่เท่ากัน

ตารางที่ 45 การสรุปผลเปรียบเทียบระหว่าง รายได้ต่อเดือนกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ เสียงหาย

สภาพแวดล้อมเสียง * รายได้ต่อเดือน Crosstabulation

Count

		สภาพแวดล้อมเสียง		Total
		ไม่เลือก	เลือก	
รายได้ต่อเดือน	ไม่มีรายได้	14		14
	ต่ำกว่า 5,000 บาท	38	4	42
	5,001-10,000 บาท	70	6	76
	10,001-30,000 บาท	42	4	46
	30,001-50,000 บาท	19	1	20
	50,001 บาทขึ้นไป	19		19
Total		202	15	217

จากตาราง 45 ได้นำรายได้ต่อเดือนและสภาพแวดล้อมทางธุรกิจมาตีเสียหาย มาเปรียบเทียบถึงความสัมพันธ์กัน และนำมาตั้งสมมติฐานได้ดังนี้

H_0 : รายได้ต่อเดือนมีผลต่อสภาพแวดล้อมทางธุรกิจเสียหายที่เท่ากัน

H_1 : รายได้ต่อเดือนมีผลต่อสภาพแวดล้อมทางธุรกิจเสียหายที่ไม่เท่ากัน

ตารางที่ 46 แสดงค่าเปรียบเทียบถึงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อเดือนและสภาพแวดล้อมทางธุรกิจเสียหาย

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3.351	5	.646
Likelihood Ratio	5.574	5	.350
Linear-by-Linear Association	.387	1	.534
N of Valid Cases	217		

a. 5 cells (41.7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is .97.

จากตาราง 46 ผลที่ได้พบว่า รายได้ต่อเดือนมีผลต่อสภาพแวดล้อมทางธุรกิจเสียหาย

ตารางที่ 47 การสรุปผลเบรียบเทียบระหว่าง สภาพแวดล้อมทางธุรกิจด้านการค้าและวัฒนธรรม
ความเชื่อเปลี่ยนไป

สภาพแวดล้อมเสีย * วัฒนธรรมเปลี่ยน Crosstabulation

Count

		วัฒนธรรมเปลี่ยน		Total
		ไม่เลือก	เลือก	
สภาพแวดล้อมเสีย	ไม่เลือก	200	2	202
	เลือก	13	2	15
Total		213	4	217

จากตาราง 47 ได้นำสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติเสียหายกับวัฒนธรรมความเชื่อเปลี่ยนไป มาเปรียบเทียบถึงความสัมพันธ์กัน และนำมาตั้งสมมติฐานได้ดังนี้

H_0 : สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติเสียหายมีผลต่อวัฒนธรรมความเชื่อเปลี่ยนไปที่เท่ากัน

H_1 : สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติเสียหายมีผลต่อวัฒนธรรมความเชื่อเปลี่ยนไปที่ไม่เท่ากัน

ตารางที่ 48 แสดงค่าเปรียบเทียบถึงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติเสียหาย มีผลต่อวัฒนธรรมความเชื่อเปลี่ยนไป

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	11.758	1	.001		
Continuity Correction	5.925	1	.015		
Likelihood Ratio	5.654	1	.017		
Fisher's Exact Test				.025	.025
Linear-by-Linear Association	11.703	1	.001		
N of Valid Cases	217				

a. Computed only for a 2x2 table

b. 2 cells (50.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 28.

จากตาราง 48 ผลที่ได้พบว่า สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติเสียหายมีผลต่อวัฒนธรรมความเชื่อเปลี่ยนไปที่ไม่เท่ากัน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

ในการวิจัยเรื่อง “การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวแบบยั่งยืน กรณีศึกษา หมู่บ้านปลายโพงพาง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสถานการณ์ของธุรกิจท่องเที่ยว แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในบริการของธุรกิจหมู่บ้านท่องเที่ยวทรงไทยแบบโขมสเตย์ในหมู่บ้านปลายโพงพาง

จากการสำรวจธุรกิจหมู่บ้านท่องเที่ยวน้ำตกทรงไทยแบบโขมสเตย์ พบร่วม เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีอายุระหว่าง 21-40 ปี มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มีรายได้ระหว่าง 10,000-30,000 บาท ส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัทเอกชน อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล นิยมการท่องเที่ยวภายในประเทศ มีการเดินทางท่องเที่ยวปีละ 2-5 ครั้ง นิยมการเดินทางเป็นกลุ่ม 3-5 คน ไปกับเพื่อนและครอบครัว ปัจจัยสำคัญในการเดินทางขึ้นอยู่กับเวลา เป็นสำคัญ รองลงมาคือ ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว โดยปัจจุบันนักท่องเที่ยว尼ยมเที่ยวตามสถานที่ท่องเที่ยวประเภทการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ส่วนใหญ่ทราบข่าวการท่องเที่ยวจากเพื่อน / ญาติ คนรู้จัก

นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในเรื่อง คุณภาพ และรضاติของอาหารเป็นอันดับหนึ่ง แต่ไม่พึงพอใจกับระบบการรักษาความปลอดภัยต้องการให้ปรับปรุง โดยรวมแล้ว นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจและต้องการกลับมาเที่ยวอีก เนื่องจากเหตุผลที่เกี่ยวกับราคากาค่าบริการ การบริการ/ความเป็นมิตรของเจ้าของบ้านทรงไทย การรักษาสภาพแวดล้อม ความเป็นชุมชนบ้านทรงไทย ความเหมาะสมของโปรแกรมการท่องเที่ยว และคุณภาพและรضاติของอาหาร ตามลำดับ

สิ่งที่ต้องการให้ห้องคินได้มีการพัฒนา สิ่งอำนวยความสะดวกในด้านร้านค้า (ขายอาหารและของที่ระลึก) โทรศัพท์สาธารณะ ที่พัก ลานจอดรถและห้องน้ำ ตามลำดับ

ดังนั้น ทำให้ทราบว่า กลุ่มของนักท่องเที่ยว จะเป็นกลุ่มคนวัยทำงานและกลุ่มนี้มีครอบครัวแล้ว ชอบพารอครอบครัวและเพื่อนมาท่องเที่ยว โดยเดินทางเป็นทีม/คณะ การเดินทางทุกครั้งให้ความสำคัญกับเวลา ทำให้ต้องจับประเด็นเบียงกลุ่มเป้าหมายกลุ่มนี้ที่ให้ความสนใจกับการท่องเที่ยวในรูปแบบนี้ และมีศักยภาพในทางด้านการให้ความร่วมมือกับทางศูนย์บริการโครงการฯ ได้

อภิปรายผล

จากสรุปผลการศึกษา ทำให้เคราะห์อุปสงค์ อุปทานและระบบการจัดการธุรกิจท่องเที่ยว บ้านทรงไทยแบบโอมสเตย์ของหมู่บ้านปลายโพงพางได้ ดังนี้

อุปสงค์ของธุรกิจท่องเที่ยว

จากข้อมูลในแบบสอบถาม และที่ได้ทำการสัมภาษณ์ประกอบการธุรกิจหมู่บ้านท่องเที่ยว บ้านทรงไทยแบบโอมสเตย์ ของหมู่บ้านปลายโพงพาง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวมีจำนวนมากขึ้นเป็นลำดับ เต่อพะในช่วงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ และ วันหยุดนักขัตฤกษ์เท่านั้น ส่วนในวันธรรมดา จันทร์-ศุกร์ จะมีจำนวนน้อยมาก บางวันไม่มี นักท่องเที่ยวเข้ามาพักเลย ซึ่งนักท่องเที่ยวมีจำนวนครั้งในการกลับมาท่องเที่ยวที่หมู่บ้านปลาย โพงพางอีกมีจำนวนสูง

นักท่องเที่ยวมีพัฒนามความชอบในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตลอดจนนิยม เที่ยวในประเทศไทยกว่าเที่ยวต่างประเทศ ต้องการที่จะให้พัฒนาในด้านระบบการรักษาความ ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินแก่นักท่องเที่ยวเป็นสำคัญ เนื่องจากระบบการรักษาความปลอดภัย ของหมู่บ้านยังไม่เป็นระบบที่ดี นักท่องเที่วยังกังวลใจถึงความปลอดภัยของตน

ปัจจัยสำคัญของการตัดสินใจเดินทางไปท่องเที่ยวในธุรกิจท่องเที่ยวแบบโอมสเตย์ คือเรื่อง ของเวลา รองลงมาคือ ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว

อุปทานของธุรกิจท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

ในจังหวัดสมุทรสงครามมีแหล่งท่องเที่ยวที่จัดให้นักท่องเที่ยวไปไม่ได้มีดังนี้ แหล่ง ประวัติศาสตร์/โบราณคดี ได้แก่ บ้านเบญจรงค์ อุทยาน ร.2 วัดอัมพวัน วัดจุฬามณี วัดภูมิรินทร์ภูภูมิ วัดบางกุ้ง เป็นต้น และแหล่งท่องเที่ยวที่จัดให้แก่ พายเรือชมหิ้งห้อย เบ็นตัน นอกจากนั้นยังมีการจัดซัมเมเตาตลาด งานเฉลิมพระเกียรติ ร.2 งานวันล้านจีและของดีสมุทรสงคราม เป็นต้น

สิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการที่ทางหมู่บ้านท่องเที่ยวบ้านทรงไทยแบบโอมสเตย์ ได้ จัดไว้บริการแก่นักท่องเที่ยวนั้น คือ ในด้านของข้อมูลข่าวสาร โปรแกรมสื่อความหมาย จะได้รับ การสนับสนุนจากทางภาครัฐ โดยหน่วยงานของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นสำคัญในการ ประชาสัมพันธ์ให้ โดยประชาชนสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย โดยบางส่วน ได้มีผู้อนุเคราะห์นำข้อมูลของโครงการฯ ไปเผยแพร่ให้ตามเว็บไซต์ของพวกฯ (ส่วนใหญ่จะเป็น เว็บไซต์การท่องเที่ยว) แต่ในส่วนของแผ่นพับ และป้ายบอกทางทางโครงการฯ จะเป็นผู้จัดทำขึ้น

เพื่อเจอกับผู้มาเยือน ในส่วนของนักท่องเที่ยวแล้ว หากได้รับความประทับใจจากการมาเยือน สถานที่แห่งนี้ จะบอกปากต่อปาก (BUZZ)

บ้านทรงไทยสำหรับให้บริการมีจำนวน 17 หลัง บ้านทรงไทยจะมีอายุตั้งแต่ 80-200 ปี โดยจะมีการปรับปรุงและทำความสะอาดให้สำหรับรองรับผู้มาเยือน ส่วนนักท่องเที่ยวที่ต้องการพักบ้านธรรมชาติไม่ใช่บ้านทรงไทย ทางโครงการฯ ได้จัดบ้านธรรมชาติไว้รองรับเช่นกัน กรณีที่นักท่องเที่ยกล้าวภัยความเป็นบ้านไม้ หรือบ้านเก่า เป็นต้น

ห้องสุขาที่มีไว้สำหรับให้บริการกับนักท่องเที่ยว มีให้บริการห้องที่จุดศูนย์บริการของโครงการฯ จำนวน 3 ห้อง และที่บ้านพักของนักท่องเที่ยวอย่างน้อยหลังละ 1 ห้อง ซึ่งทางเจ้าของบ้านพักได้มีการดูแลในเรื่องความสะอาดของห้องน้ำ และความสะอาดของน้ำที่ใช้ในห้องน้ำด้วย เเต่อาจจะเป็นปัญหาสำหรับนักท่องเที่ยวเล็กน้อย เนื่องจากน้ำที่ทางหมู่บ้านใช้กันเป็นน้ำบาดาล และน้ำในลักษณะไม่ใช่น้ำประปา ทำให้น้ำมีความสกปรกอยู่บ้าง แต่ทางเจ้าของบ้านได้ดูแลด้วยการทำให้น้ำดูกตกลงก่อนให้บริการ

ลานจอดรถทางโครงการฯ ได้จัดไว้ที่ส่วนหน้าทางเข้าโครงการฯ และไม่ได้มีการปรับพื้นที่ให้เป็นระเบียบ แต่ในช่วงฤดูฝนจะทำให้นักท่องเที่ยวได้รับความลำบาก ห้องรถติดหล่ม รถสาบป่า และในช่วงที่นักท่องเที่ยวจำนวนมากทุกคนจะทำให้มีที่ให้จอดรถ ต้องจอดรถที่ด้านนอก แล้ววิ่งมอเตอร์ไซด์/เดินเข้ามา

การคมนาคม/yanpathan จะมีเส้นทางคมนาคม 2 เส้นทาง คือ ทางรถยนต์และทางเรือ สำหรับนักท่องเที่ยวที่นำรถยนต์ส่วนตัวมาจะสะดวกกว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางโดยรถโดยสารประจำทาง เนื่องจากเส้นทางชับช้อน และจะลำบากสำหรับนักท่องเที่ยวที่ไม่รู้จักเส้นทาง ทำให้มีเดินทางมาลำบาก อาจเปลี่ยนใจไปพักที่อื่นที่มีบริการคล้ายคลึงกันได้ เนื่องจากทางโครงการฯ ไม่มีบริการรับ-ส่งนักท่องเที่ยว สำหรับเส้นทางคมนาคมในการบริการท่องเที่ยวไปยังจุดต่าง ๆ จะใช้ทางเรือเพียงอย่างเดียว โดยการจ้างเรือของชาวบ้านในพื้นที่ใกล้เคียงไว้บริการนักท่องเที่ยว ซึ่งอยู่กับจำนวนของนักท่องเที่ยวว่ามีมากน้อยเพียงใด เมื่อได้ยอดนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางแล้วจึงโทรศัพท์แจ้งกับเจ้าของเรือให้เข้ามารับนักท่องเที่ยวไปตามจุดต่าง ๆ ต่อไป

การบริการด้านอาหาร ทางโครงการฯ ได้จัดให้นักท่องเที่ยวรับประทานอาหารที่ศูนย์บริการโครงการฯ ซึ่งจัดอาหารไว้บริการให้กับนักท่องเที่ยว (คือตอนเย็น และตอนเช้าก่อนที่นักท่องเที่ยวจะเดินทางออกไปท่องเที่ยวตามจุดต่าง ๆ) โดยการซ่อมแซมห้องครัวของโครงการฯ ที่จัดหน้าที่ความรับผิดชอบไว้ (ซึ่งผู้ที่รับหน้าที่นี้ได้ซื้อว่าเป็นแม่ครัวฝีมือดีของหมู่บ้าน) ถ้ามองในอีกแง่หนึ่ง เนื่องจากเป็นการบังคับนักท่องเที่ยวให้รับประทานอาหารที่ทางโครงการฯ จัดไว้เท่านั้น ไม่มีสิทธิใน

การเลือกอาหารรับประทานเองได้ และไม่มีอาหารตามสั่งไว้บริการ (บางครั้งนักท่องเที่ยวก็ไม่ได้ชอบอาหารที่ชาวบ้านทำ แต่ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจกันมากกว่า)

การบริการด้านเครื่องดื่ม ที่มีไว้สำหรับให้บริการแก่นักท่องเที่ยว/ผู้มาเยือน ณ ศูนย์บริการโครงการฯ จะมีบริการน้ำเปล่าเพียงอย่างเดียว ไม่มีเครื่องดื่มอื่นไว้บริการ แต่มีน้ำอัดลม ชา/กาแฟ วางแผนนำน้ำที่ศูนย์บริการโครงการฯ แต่ที่บ้านพักบ้านทรงไทย ทางเจ้าของบ้านจัดไว้สำหรับให้บริการแก่นักท่องเที่ยวอยู่แล้ว ในตอนเข้าและเวลาที่นักท่องเที่ยวต้องการดื่ม

การบริการของที่ระลึก ณ ศูนย์บริการโครงการฯ ยังไม่มีวางแผนนำน้ำที่มีจำนวนน้ำจะเป็นของชาวบ้านที่ไปทำการทำนา้ำตามมะพร้าวเท่านั้น ซึ่งสามารถจะสั่งซื้อได้เมื่อไปทำการทำนา้ำตามมะพร้าวที่สวนของชาวบ้าน หากมีสินค้าพอจำนวนนักท่องเที่ยวสามารถซื้อได้ทันที แต่กรณีที่ไม่มีสินค้า ชาวบ้านที่ทำนา้ำตามมะพร้าวจะนำมายังให้ที่ศูนย์บริการโครงการฯ

ระบบการรักษาความปลอดภัยของหมู่บ้าน ยังไม่ครอบคลุมเท่าที่ควร เนื่องจากมีเจ้าหน้าที่ตำรวจน้ำมาดูแลในส่วนของศูนย์บริการโครงการฯ เท่านั้น แต่ที่บ้านทรงไทยหลังอื่น ๆ ไม่มีตำรวจค่อยดูแล จะให้คนภายในหมู่บ้านดูแลตัวรากันเอง ทำให้นักท่องเที่ยวยังหวั่นถึงความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สิน นอกเหนือนั้น ในเรื่องของเสื้อชูชีฟเมื่อต้องมีการลงเรือใบตามสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ไม่มีให้กับนักท่องเที่ยว และมีเสื้อชูชีฟไว้ในเรือบางลำเท่านั้น ไม่มีในเรือทุกลำ

กิจกรรมระหว่างการพักที่บ้านทรงไทย ทางโครงการฯ จัดให้นักท่องเที่ยวร่วมกิจกรรมนั้นได้แก่ พายเรือชมหิ่งห้อย นั่งเรือเที่ยวทางน้ำไปตามแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัด ชมการทำนา้ำตามมะพร้าว หัดพายเรือ และใส่บาตรพระในตอนเข้า เป็นต้น

ระบบการจัดการธุรกิจท่องเที่ยว

ครอบการจัดการการท่องเที่ยว ทางโครงการฯ ยังไม่มีการจัดการในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

เป้าหมายของการจัดการการท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวทราบถึงเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวนেื่องกับระบบนิเวศ โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่น เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศแบบยั่งยืน

ภาครัฐ เน้นการบริการเป็นส่วนสำคัญในการสร้างความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

วิธีการ ประกอบด้วยวิธีการขอความร่วมมือภายใต้กฎหมายในชุมชน ในการร่วมมือกันดำเนินการทั้งทางด้านบ้านพัก อาหาร ผู้ประกอบการเดินเรือ รวมถึงบ้านที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการฯ และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลยังไม่เป็นรูปแบบ เนื่องจากข้อมูลที่เก็บยังไม่ถูกต้องและไม่เพียงพอ กล่าวคือ

ให้เจ้าของบ้านทรงไทยที่ให้นักท่องเที่ยวเข้าพัก เก็บเฉพาะความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวลงในสมุดเยี่ยม และทางศูนย์บริการโครงการฯ เก็บจำนวนนักท่องเที่ยวในแต่ละครั้งเท่านั้น ทำให้ยาที่จะนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และประเมินผลการปฏิบัติงานของโครงการฯ ได้

มาตรการ ประกอบด้วยมาตรการด้านความสะอาด ในการทำความสะอาดห้องพักก่อสร้างและหลังนักท่องเที่ยวเข้าพัก การทำความสะอาดห้องน้ำ รวมทั้งการทำความสะอาดบริเวณบ้าน ซึ่งยังไม่ได้ทำที่ควร และมาตรการด้านการบริการ ได้แก่ การเตรียมอุปกรณ์ภายนอกห้องพักของนักท่องเที่ยว มีไม่เหมือนกันทั้งหมดแตกต่างกันไปตามแต่เจ้าของบ้านแต่ละหลังจะจัดเตรียม การต้อนรับนักท่องเที่ยวยังไม่ทั่วถึง เนื่องจากจำนวนพนักงานต้อนรับมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอแก่การให้บริการกับนักท่องเที่ยว ในกรณีที่นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาพักเต็มจำนวน การบริการด้านการจอง แนะนำ การติดต่อ เกี่ยวกับการเข้าพักยังใช้การโทรศัพท์จอง และโทรศัมพันก์ท่องเที่ยวที่จองก่อนถึงเวลาเข้าพักประมาณ 3 ชั่วโมง การจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวจะจัดให้เหมือนกัน ยกเว้นนักท่องเที่ยวที่ต้องการเช่าเรือเพื่อชมทิ่งห้อยต่างหากที่อยู่นอกโปรแกรม เดินทางโครงการฯ จะโทรแจ้งให้คนรีอนำเรือมาบริการให้ การจัดนักท่องเที่ยวเข้าที่พักไม่เป็นระเบียบท่าที่ควร ทำให้เกิดความวุ่นวายในช่วงที่จัดนักท่องเที่ยวลงเรือเพื่อไปล่องที่บ้านพัก ซึ่งนักท่องเที่ยวบางกลุ่มจะได้ไปเที่ยวก่อนนำสัมภาระไปเก็บไว้ที่บ้านพัก การบริหารด้านเวลา ยังไม่สามารถควบคุมได้ กรณีที่จำนวนนักท่องเที่ยวมีจำนวนมากเกินการต้อนรับของเจ้าหน้าที่ ทำให้เวลาคาดเดล่อนไป 1-3 ชั่วโมง ซึ่งบางครั้งจะส่งผลต่อกิจกรรมต่อไป

กฎระเบียบ ปัจจุบันมีข้อบังคับดับบล เรื่อง การจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ดับบล และทางโครงการฯ ให้ระบบครอบคลุมมาบริหารงาน จึงทำให้กฎระเบียbmีความลดหย่อน ทำงานไม่เป็นระบบ

ผู้มีส่วนได้เสีย สำหรับโครงการฯ นี้ ผู้มีส่วนได้เสีย ได้แก่ ผู้ประกอบการโครงการฯ คนเรือ พนักงานของโครงการฯ และเจ้าของบ้านทรงไทยที่ให้นักท่องเที่ยวเข้าพัก แต่ในส่วนของประสบการณ์ที่จะได้รับจากการเข้าพักจะเป็นของนักท่องเที่ยว/ผู้มาเยือน ที่จะได้รับภัยหลังการเข้ามาพักที่บ้านทรงไทย ประสบการณ์ตั้งกล่าว ได้แก่ วิถีการดำรงชีวิตของชาวบ้าน วิถีการทำน้ำตาลมะพร้าว วัฒนธรรมการบริโภค สำเนียงภาษา ประเพณี เป็นต้น

ทรัพยากรที่จำเป็นต่อการบริหารจัดการ ประกอบด้วย ทรัพยากรบุคคล ในโครงการฯ นี้มี กำนันธ์วช บุญพัด เป็นหัวหน้าค่ายควบคุมดูแลประสบงานกับทุกฝ่าย และจ้างคนในหมู่บ้าน (ส่วนใหญ่เป็นคนในครอบครองกำนันธ์วช) เข้ามาเพื่อจัดการด้านสถานที่พัก การต้อนรับ การติดต่อประสานงานกับนักท่องเที่ยวจำนวน 2 คน ดูแลด้านอาหาร/เครื่องดื่มจำนวน 4 คน เป็นต้น และ

ทรัพยากรธรรมชาติ/สภาพแวดล้อม ที่ปัจจุบันได้รับความเสื่อมโทรมลง เนื่องจากไม่มีหน่วยงานใดเข้าไปฟื้นฟูแล้วยังไม่ได้รับการรักษาจากชาวบ้าน ตลอดจนนักท่องเที่ยวที่มาเยือนก็ไม่ได้ช่วยกันอนุรักษ์สภาพแวดล้อมในระบบนิเวศของหมู่บ้าน

การติดตามประเมินผล ทางโครงการฯ ไม่ได้มีการประเมินผลที่ดีนัก เนื่องจาก ทางโครงการฯ จะมีการนัดประชุมกับสมาชิกในโครงการฯ เนพะกรณีเท่านั้น เมื่อใดที่มีปัญหา ข้อขัดแย้ง หรือมีประเด็นจึงจะนัดประชุมเท่านั้น ซึ่งบางครั้งความถี่ในการนัดประชุมมีน้อยมาก คือ 1-2 เดือนจึงจะนัดประชุมสักครั้ง ทำให้ไม่ได้มีการพูดคุยกันของคนในโครงการฯ ทำให้ปัญหาที่เกิดขึ้นไม่ได้รับการแก้ไขอย่างทันถ้วงที

คณะกรรมการชุดที่ได้อภิปรายถึง “การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวแบบยั่งยืน กรณีศึกษาหมู่บ้านปลายโพงพาง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม” ว่า การที่จะจัดการธุรกิจท่องเที่ยวน้ำท่วมใหญ่แบบใหม่เต็ยของหมู่บ้านปลายโพงพางนี้ ให้เป็นธุรกิจท่องเที่ยวแบบยั่งยืนได้นั้น มีปัจจัยแอบแฝงอยู่หลายประการ ทำให้ไม่สามารถทำให้ธุรกิจท่องเที่ยวนี้ยั่งยืนได้ ซึ่งจะยังยืนได้ต้องได้รับการสนับสนุนจากทางภาครัฐ คนในชุมชนท้องถิ่น ตลอดจนนักท่องเที่ยว/ผู้มาเยือน ในภาคร่วมมือกัน ทั้งในด้านการประชาสัมพันธ์ การดูแลรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ การดำเนินไว้ซึ่งวัฒนธรรมอันดีของชุมชนบ้านท่วมไทย การรักษาความสะอาด ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของผู้มาเยือน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ผศ.ดร.ดรรชนี เอมพันธุ์ ซึ่งทำการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของธุรกิจท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ที่จะต้องประกอบไปด้วย ด้านคุณภาพ ด้านความต่อเนื่อง และความสมดุลนั้น ทำให้ทางผู้จัดทำอภิปรายถึง

เนื่องจากปัจจุบันชุมชนบ้านท่วมไทยยังขาดการสนับสนุนจากทางภาครัฐ ในด้านการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และการรักษาความปลอดภัยจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทางชาวบ้านเองที่นำวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวเข้ามาปนกับวัฒนธรรมของตน ทำให้วัฒนธรรมความเป็นชุมชนบ้านท่วมไทย กำลังจะถูกกลืนด้วยวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว ตลอดจนนักท่องเที่ยวที่ไม่ได้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม เป็นเหตุทำให้สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาพบว่า ชุมชนบ้านท่องเที่ยวบ้านทรงไทยแบบโรมันสเตอร์ มีปัญหาในด้านคุณภาพ ด้านความต่อเนื่อง และด้านความสมดุล ซึ่งข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาทั้ง 3 ด้าน มีดังนี้

ด้านคุณภาพ

คุณภาพของประสบการณ์ของนักท่องเที่ยว

ประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวที่จะได้รับจากการเข้ามาเที่ยว และพักอยู่ที่บ้านทรงไทยแห่งนี้ จะได้รับความรู้ในเชิงเกษตร และเรียนรู้ถึงวิถีชีวิตของชาวบ้านในหมู่บ้านอย่างใกล้ชิด ตลอดจนสถานที่สำคัญ ๆ ต่าง ๆ ภายในจังหวัดสมุทรสงคราม ตามจุดที่พาไปชม

ปัญหา คือ ภาษาและการสื่อสารที่ผู้นำเที่ยว yang ไม่สามารถสื่อสารกับนักท่องเที่ยวให้เข้าใจได้ชัดเจน ทำให้นักท่องเที่ยวไม่ได้รับประสบการณ์ที่มีคุณภาพกลับไปด้วยนั้นเอง

ดังนั้น ควรให้คำแนะนำนักท่องเที่ยวให้มีความสามารถใช้วิธีการสื่อสารให้กับนักท่องเที่ยวได้เข้าใจง่ายยิ่งขึ้น ซึ่งจะทำให้นักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์ที่มีคุณภาพ โดยการให้การฝึกอบรมห้องจากภาครัฐ หน่วยงานของภาครัฐท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และผู้เกี่ยวข้องกับสถานที่นำเที่ยวต่าง ๆ

ในด้านภาษาที่ต้องใช้สื่อสารกับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ควรจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับทักษะทางด้านภาษาอังกฤษขั้นพื้นฐานให้กับประชาชนในชุมชน โดยภาครัฐจะต้องช่วยสนับสนุนให้ประชาชนในชุมชน สามารถ พูด อ่าน เขียนเบื้องต้นได้ในประโยชน์ที่ต้องใช้ในการสื่อสารกัน เพื่อเป็นการเผยแพร่ข้อมูลให้กับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติทราบได้ โดยในช่วงแรก ภาครัฐ อาจจะต้องส่งบุคลากรมาประจำ ณ จุดท่องเที่ยวนี้เพื่อคอยแนะนำ ช่วยเหลือชาวบ้านก่อน และส่งเจ้าหน้าที่มาประเมินผลทางด้านการใช้ภาษา และมาช่วยอบรมความรู้ความเข้าใจด้านสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ แก่ชาวบ้านรุ่นใหม่ ๆ เป็นระยะ ๆ

คุณภาพชีวิตของคนท้องถิ่น

หลังจากที่มีธุรกิจหมู่บ้านท่องเที่ยวบ้านทรงไทยแบบโฮมสเตย์ ทำให้ชาวบ้านมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากเดิม เนื่องจากทำให้ชาวบ้านมีรายได้เพิ่มขึ้น คุณภาพชีวิตของชาวบ้านก็ดีขึ้นตามไปด้วย

คุณภาพของสิ่งแวดล้อม

ปัญหา คือ สิ่งแวดล้อมของหมู่บ้านปลายโพงพางนี้ ยังคงมีคุณภาพของสิ่งแวดล้อมที่ดีอยู่แต่มีบางส่วนที่ถูกทำลายไปภายหลังจากมีธุรกิจหมู่บ้านท่องเที่ยวบ้านทรงไทยแบบโฮมสเตย์ นี้ขึ้นมา เนื่องจากการเดินเรือมากขึ้น ทำให้สภาพดินลิงแย่ลง และลำคลองตื้นเขิน

ดังนั้น ทางภาครัฐ ควรมีส่วนช่วยในการซ่อมแซมต่อสิ่งและการลอกคุคลองในส่วนที่ตื้นเขินนี้ โดยชาวบ้านให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน โดยจัดทำในช่วงเทศกาลด่าง ๆ เช่น เทศกาลวันขึ้นปีใหม่ เทศกาลวันสงกรานต์ เทศกาลวันเฉลิมพระชนมพรรษา เป็นต้น ซึ่งชุมชนจะเกิดความสามัคคี การร่วมทำงานเป็นหมู่คณะ ความเสียสละ ความมีน้ำใจ ที่จะช่วยกันพัฒนาชุมชน

นอกจากนี้ ทางภาครัฐ ควรช่วยในการจัดสรรงบประมาณมาพัฒนาชุมชน ในส่วนนี้โดยเฉพาะ เพราะการท่องเที่ยวทางน้ำถือได้ว่าเป็นจุดเด่นของชุมชน เช่น การนั่งเรือชมห้องน้ำ การที่พะဆฟ์พายเรือมาบินทบารในตอนเช้า เป็นต้น

ด้านความต่อเนื่อง

ความต่อเนื่องของทรัพยากร

เนื่องจากต้องมีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อให้สามารถรักษาความมั่นคงของระบบนิเวศ ตลอดจนให้ประโยชน์ทั้งในปัจจุบันและอนาคตได้อย่างต่อเนื่องนั่น

ปัญหา คือ ชาวบ้านยังไม่มีความระมัดระวังในเรื่องความต่อเนื่องของทรัพยากรธรรมชาติ เท่าที่ควร สังเกตได้จากการพังทลายของต่อสิ่ง ลักษณะตื้นเขิน ปัญหาเหล่านี้เน่าเสีย จากการทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ของนักท่องเที่ยวและชาวบ้านที่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ และทำให้ระบบนิเวศของพื้นที่ในหมู่บ้านเปลี่ยนแปลงไป ผลกระทบให้ไม่เกิดความต่อเนื่องของทรัพยากรธรรมชาติ

ดังนั้น ชาวบ้านและทางภาครัฐต้องร่วมมือกันพัฒนา และอนุรักษ์สภาพทรัพยากรธรรมชาติภายในหมู่บ้านปลายโพงพาง โดยต้องชี้แจงให้กับนักท่องเที่ยวได้เข้าใจ และร่วมมือกันอนุรักษ์ระบบนิเวศของหมู่บ้านปลายโพงพางไว้ เพื่อให้ทรัพยากรธรรมชาติได้คงอยู่ เช่นนี้ต่อไปสู่รุ่นลูกรุ่นหลาน ลดปัญหาความเสื่อมโรมลงของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ ประกอบกับความมีป้าย และจัดбор์ดไว้ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้อ่าน เป็นการย้ำเตือนนักท่องเที่ยว

ให้ทราบ นอกจากนั้น ควรเพิ่มจำนวนถังขยะไว้สำหรับให้บริการแก่นักท่องเที่ยวทั้งที่โครงการฯ ที่บ้านทรงไทยทุกหลัง บนเรือทุกลำที่นำเที่ยว เพื่อเป็นการลดปริมาณขยะที่นักท่องเที่ยวจะทิ้งออกถังขยะได้

ความต่อเนื่องของวัฒนธรรม

วัฒนธรรมและประเพณีของประชาชนในชุมชนท้องถิ่นนี้ มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่นที่ดี ได้แก่ วิถีชีวิตและการดำรงชีวิตที่เป็นเกษตรกร ทำสวน ทำนาตามพื้นที่ ใช้เรือเป็นพาหนะเดินทาง มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเมื่อเมื่อฝึกหัดกันและกันท่องเที่ยว มีบ้านพักที่เป็นบ้านทรงไทยกันทั้งหมดบ้าน ซึ่งวัฒนธรรมเช่นนี้เป็นจุดเด่นของชุมชนนี้ ที่สามารถเป็นสิ่งซักจูงใจให้นักท่องเที่ยวเข้ามาพักอาศัยบ้านทรงไทย

ปัญหา คือ ความไม่ต่อเนื่องของวัฒนธรรม อันเนื่องมาจาก นักท่องเที่ยวเข้ามาพักอาศัยอยู่กับบ้านทรงไทย และนำวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวมาปรับเปลี่ยนวัฒนธรรม การเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชน เป็นการลอกเลียนแบบอย่างทางวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวโดยคนท้องถิ่น เช่น การดีมชา/กาแฟ ในเมืองเช้าแทนอาหารเช้า ทั้งที่วัฒนธรรมนี้ไม่สัมพันธ์กับชีวิตการเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่น ที่ต้องทำงานในสวน ใช้แรงมาก อีกอย่างคือ การปรับเปลี่ยนรูปแบบบ้านทรงไทยให้มีความทันสมัย เช่น การทำห้องน้ำให้เป็นแบบบ้านสมัยใหม่ ไม่คงความเป็นบ้านทรงไทยไว้ ทำให้ขาดหายของความเป็นบ้านทรงไทย เป็นต้น

สิ่งที่เป็นกังวลมากที่สุด คือ ชาวบ้านจะเอื้ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวมากเกินไป จนทำให้วัฒนธรรมของพวากษาเปลี่ยนไป ดังนั้น ชาวบ้านควรได้รับการแนะนำและชี้แนะจากภาครัฐ เพื่อให้ชาวบ้านได้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการทำธุรกิจท่องเที่ยวประเภทนี้ ให้เข้าใจโดยถ่องแท้ มิฉะนั้น ความเป็นวัฒนธรรมบ้านทรงไทยของชุมชนแห่งนี้จะไม่มีความเป็นเอกลักษณ์เช่นนี้ต่อไป จะแสดงให้เห็นถึงความไม่ต่อเนื่องของวัฒนธรรม

ความต่อเนื่องของนักท่องเที่ยว

ความต่อเนื่องของนักท่องเที่ยว เป็นสิ่งที่บ่งบอกได้ว่า ธุรกิจท่องเที่ยวนี้จะอยู่ต่อไปได้หรือไม่ อีกประเด็นหนึ่ง เนื่องจาก หากไม่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาใช้บริการอย่างต่อเนื่อง ย่อมทำให้ชาวบ้านมีรายได้ที่ไม่ต่อเนื่อง ผลกระทบให้ไม่เป็นธุรกิจท่องเที่ยวแบบยั่งยืนได้นั่นเอง

ปัญหา คือ การเข้ามาใช้บริการของนักท่องเที่ยวในปัจจุบันนี้ไม่มีความต่อเนื่องนั่นเอง จะมีนักท่องเที่ยวเข้ามาในช่วงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ และช่วงเทศกาลต่าง ๆ เท่านั้น แต่ในวันธรรมดา

คือ วันจันทร์-ศุกร์ จะมีนักท่องเที่ยวเข้ามาพักอาศัยน้อย ทำให้รายได้ของชาวบ้านขาดหายไป และไม่ต่อเนื่อง การจ้างงานก็ไม่ต่อเนื่องตามไปด้วย ผลให้รายได้ที่ได้มามาไม่ต่อเนื่อง

ดังนั้น จึงเป็นการยากที่จะแก้ปัญหานี้ แต่ภาควัสดุสามารถช่วยได้ โดยการประชาสัมพันธ์ ให้มีการท่องเที่ยว ในช่วงวันธรรมดามากขึ้น (ซึ่งปัจจุบันทางการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กำลังดำเนินการอยู่) นั่นก็หมายถึง กำลังอยู่ในช่วงของการดูผลของการดำเนินงานของทางภาครัฐ ว่าจะได้ผลเป็นเช่นไร สามารถทำให้ธุรกิจท่องเที่ยวยั่งยืนได้จริงหรือไม่เนื่องเอง

ด้านความสมดุล

ความสมดุลระหว่างความต้องการของภาครัฐ และชุมชนท้องถิ่น

เนื่องจาก ธุรกิจหมู่บ้านท่องเที่ยวนั้นทรงไทยแบบโบราณ เป็นธุรกิจที่ทางภาครัฐ และชุมชนท้องถิ่นให้การสนับสนุนและร่วมมือกันเป็นอย่างดีด้วยการร่วมกันดำเนินการ ดำเนินงานก็เป็นไปในทางบวกมากกว่าทางลบ คือ นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในการเข้ามาพักในบ้านทรงไทย ได้เรียนรู้และสัมผัสถึงวิถีชีวิตของชาวสวน ชาวบ้านมีรายได้เพิ่ม ได้รับการจ้างงานเพิ่ม ทำให้คุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่นดีขึ้น และสิ่งแวดล้อมยังคงอยู่ในสภาพที่ดี

ปัญหา คือ ความต้องการของภาครัฐ และชุมชนท้องถิ่น ยังไม่มีความสมดุลกันเท่าที่ควร เนื่องจากภาครัฐต้องการซื้อเสียง แต่บุปผาไม่มีมาสนับสนุน ส่วนทางชุมชนท้องถิ่นต้องการความต่อเนื่องของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาพักอาศัย แต่ยังเป็นไปไม่ได้ เนื่องจากมีปัจจัยหลายอย่าง 例外 เช่น ทำให้เกิดความไม่ต่อเนื่อง

ดังนั้นในส่วนของความต้องการของทางภาครัฐ คือ จะต้องได้รับการสนับสนุนในร่องของงบประมาณเข้ามาช่วยสนับสนุนธุรกิจท่องเที่ยวนี้ เพื่อร่วมกันปรับปรุงสภาพแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ ให้คงอยู่ เช่นนี้ต่อไปอย่างต่อเนื่อง ในส่วนของความต้องการของชาวบ้าน คงต้องมีการสนับสนุนจากทางภาครัฐในการประชาสัมพันธ์ และชาวบ้านเองก็ต้องร่วมมือกัน ประชาสัมพันธ์ธุรกิจท่องเที่ยวนี้ด้วย ด้วยการทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจสูงสุด จะได้กลับมาเที่ยวอีกอย่างต่อเนื่องนั่นเอง

พันธะสัญญาและความร่วมมือของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย

เนื่องจากพันธะสัญญา	และความร่วมมือของกลุ่มชาวบ้าน	ซึ่งเป็นผู้ที่ให้ทรัพยากรธรรมชาติคงสภาพอยู่ได้ และเป็นผู้สืบสานวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนบ้านทรงไทยไว้สืบไป
---------------------	-------------------------------	--

ปัญหา คือ กลุ่มชาวบ้านบางกลุ่มที่ยังไม่ทราบถึงความหมายและวิธีการปฏิบัติเพื่อให้สอดคล้องกับคำว่า “ธุรกิจทองเที่ยวแบบยั่งยืน” ทำให้พวากษาติความหมายและปฏิบัติในวิถีทางที่ผิด ผลงานให้เกิดความไม่ยั่งยืนในทรัพยากรธรรมชาติ ความไม่ยั่งยืนของวัฒนธรรมอันดีของชุมชนบ้านหนองไทย

ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของภาครัฐ และผู้นำท้องถิ่นที่จะต้องให้ความกระจ่างแก่กลุ่มชาวบ้านโดยทั่วไป โดยต้องมีการนัดประชุมอย่างน้อยเดือนละครั้ง เพื่อชี้แจงและให้ข้อมูลแนะนำถึงวิธีการปฏิบัติตาม ตลอดจนให้นำไปบอกรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาพัก เพื่อเป็นการย้ำเตือนแก่นักท่องเที่ยวให้ตระหนักรถึงความสำคัญของการร่วมมือกันในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้เกิดความยั่งยืนกับธุรกิจการท่องเที่ยวน้ำท่วมหนองไทยแบบยั่งยืนนี้ต่อไป

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของธุรกิจ (SWOT ANALYSIS)

จุดแข็ง (Strength)

- มีหิ้งห้อยเป็นจุดเด่น ที่นักท่องเที่ยวสนใจอย่างมาก
- เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชนบ้านหนองไทย
- การเดินทางเข้าถึงชุมชนสะดวก และใช้ระยะเวลาในการเดินทางน้อย
- สภาพแวดล้อมโดยรวมและวิถีการดำเนินชีวิต ของชุมชนยังคงรักษาความเป็นธรรมชาติได้ดีกว่าแหล่งท่องเที่ยวอื่น (ไม่เกิดสภาวะความเสื่อมทางธรรมชาติ)
  - เป็นกลุ่มแรกที่จัดทำการท่องเที่ยวประเภทนี้
  - มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักมานาน
  - การร่วมมือของคนในชุมชน และความเป็นมิตร ไม่ตรึงดึงคนในชุมชนที่มีให้นักท่องเที่ยว
- พนักงานมีความชำนาญในการปรุงอาหาร
- สถานที่ตั้ง สภาพแวดล้อมยังคงเป็นธรรมชาติ
- ความเป็นมิตรของคนในชุมชน

จุดอ่อน (Weaknesses)

- ยังไม่มีระบบการประสานงานที่ดี กับผู้เกี่ยวข้อง ภาครัฐและภาคเอกชน
- ระบบการบริหารยังเป็นแบบครอบครัว จึงไม่ได้มาตรฐานการบริการ
- ระบบการรักษาความปลอดภัยยังไม่เป็นระบบและไม่ปลอดภัย
- จำนวนพนักงานมีไม่เพียงพอ กับการบริการแก่นักท่องเที่ยว

- บริหารเวลาไม่เป็นระบบ
- เจ้าของบ้านทรงไทยลอกเลียนแบบวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว
- ที่จอดรถ และห้องน้ำมีน้อย
- ระบบชำระเงินที่พักไม่ทันสมัย และจำนวนบ้านพักยังไม่เพียงพอ กับความต้องการของนักท่องเที่ยว
- พนักงานไม่มีความรู้ความสามารถทางทักษะภาษาอังกฤษ
- สถานะด้านการเงินมีโครงสร้างสัดส่วนการเงินที่ไม่เหมาะสม
- การวางแผนการจัดส่ง และขนส่ง (นักท่องเที่ยว) ยังไม่เป็นระบบ

โอกาส (Opportunities)

- ธุรกิจท่องเที่ยวมีขนาดตลาดที่ใหญ่ และอัตราการขยายตัวสูง
- มีส่วนครองตลาดสูงกว่าแหล่งท่องเที่ยวแบบเดียว กัน ในจังหวัดสมุทรสงคราม
- การสนับสนุนจากทางภาครัฐ โดยเฉพาะหน่วยงานของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมสวยงามในญี่ปุ่นคงสภาพเดิม
- แนวโน้มการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สูงขึ้น
- การคมนาคมสะดวก
- รัฐบาลมีการสนับสนุนการท่องเที่ยวภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น
- มีแนวโน้มที่จะปรับเปลี่ยนเป็นการท่องเที่ยวแบบ long stay

อุปสรรค (Threats)

- ความร่วมมือภายในชุมชนยังไม่ดี
- ความสะอาดของเมือง ยังไม่มีการควบคุมดูแล แม่ค้าทึ้งขยะในลักษณะ การปล่อยน้ำเสียลงแม่น้ำ
- ความไม่แน่นอนและความไม่ต่อเนื่องของจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าพัก
- รายได้และการจ้างงานไม่ต่อเนื่อง
- นักท่องเที่ยวไม่ช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
- เกิดคู่แข่งรายใหม่ ฯได้ง่าย เป็นเช่นธุรกิจที่เงินทุนไม่สูง
- การทำลายมลภาวะทางเสียง และทางน้ำของนักท่องเที่ยว ได้แก่ ลานจอดรถ
- นักท่องเที่ยวมีโอกาสเปลี่ยนไปพักที่อื่นได้ง่าย เช่น จากโปรแกรมการท่องเที่ยวใหม่อนกัน
- ภัยระเบียบการรักษาสิ่งแวดล้อม

ปัจจัยชี้วัดความสำเร็จ (Key success Factor)

- ความร่วมมือกันระหว่างทางภาครัฐ คุณในท้องถิ่น และนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยือนในการอนุรักษ์สภาพทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมของตำบลปลายพิงพางให้สืบท่อไป
- การเข้ามาของนักท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง
- การบริการด้วยไมตรีจิตที่ดี ด้วยมิตรภาพตามวัฒนธรรมของชุมชนบ้านหนองไทยปลายพิงพาง
- ความลอดคล้องกันระหว่าง คุณภาพ ความต่อเนื่อง และความสมดุล
- เอกลักษณ์ของวัฒนธรรมของชุมชนบ้านหนองไทย
- จำนวนบ้านพักที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มมากขึ้น
- ความสำเร็จในการมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อสังคม จากตัวชี้วัดคือรางวัล Tourism Award
- ยอดการจองบ้านพักที่เพิ่มขึ้น ตั้งแต่ปี 2542
- ชุมชนมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักมากขึ้น

กลุ่มเป้าหมาย (Target Market)

1. กลุ่มคนที่มีวันหยุดในวันเสาร์-อาทิตย์ ทั่วไป และต้องการพักผ่อนแบบสบาย ๆ เพื่อล้มผัลชีวิตธรรมชาติโดยใช้เวลาการเดินทางระยะสั้นไม่เกิน 200 กม. จากกรุงเทพฯ
2. นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีระยะเวลาในการเดินทางพักผ่อนน้อย และต้องการสัมผัสรการดำรงชีวิตและวัฒนธรรมของไทย
3. กลุ่มสถาบันการศึกษาต่างๆ นักเรียน นักศึกษา ที่ต้องการมาเรียนรู้การใช้วิถีชีวิตในวัฒนธรรมชุมชนปลายพิงพาง

แผนการดำเนินงานทางด้านการตลาด (Marketing Plan)

คณะกรรมการจัดการส่งเสริมการตลาดด้านการท่องเที่ยว กรณีศึกษาหมู่บ้านปลายพิงพาง เนื่องจากมีศักยภาพที่สามารถตอบสนองนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี เพราะใช้ระยะเวลาในการเดินทางออกจากการท่องเที่ยวไม่เกิน 200 กม. และยังคงมีวิถีการดำเนินชีวิตที่มีเอกลักษณ์ เป็นของตนเอง ซึ่งหาดูได้ยาก เพราะวิถีการดำเนินชีวิต วัฒนธรรม บางอย่างได้มีแนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงไป จึงได้จัดทำแผนการส่งเสริม การท่องเที่ยวของชุมชนปลายพิงพางดังนี้

1. ผลิตภัณฑ์ (Product) ในที่นี้คือ หมู่บ้านปลายโพงพาง ที่มีลักษณะเด่นมีบ้านทรงไทยแบบโขมสเตย์ และวิถีชีวิตประจำวัน ควรพัฒนาให้มีความหลากหลาย สนับสนุน สร้างสรรค์และส่งเสริมความงาม มีระบบการรักษาความปลอดภัยที่ดี ซึ่งอาจจะต้องมีการสำรวจความต้องการของนักท่องเที่ยว ประกอบเพิ่มเติม
2. ราคา (Price) การที่โครงการฯ มีการวิเคราะห์และพัฒนาหมู่บ้านให้มีคุณค่า จะช่วยทำให้สามารถตั้งราคาสูงขึ้นได้ เพื่อให้สอดคล้องกับคุณภาพที่ดีของหมู่บ้านและการบริการ
3. สถานที่ (Place) หรือช่องทางการจำหน่าย (Distribution) เป็นส่วนประกอบสำคัญที่จะต้องจัดให้เหมาะสม เนื่องจากปัจจุบันได้มีการพัฒนาระบบสารสนเทศที่รวดเร็ว จึงควรนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อโครงการฯ โดยจัดทำ เว็บไซต์ ของโครงการฯ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร หรือทำการจองห้องพักผ่านเว็บไซต์โดยตรง นอกจากนี้จากเดิมที่มีการประชาสัมพันธ์ผ่านการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และการให้ข้อมูลจากโครงการฯ
4. การส่งเสริมการจำหน่าย (Promotion) ควรมีการนำ dara นำเสนอ หรือผู้ที่มีเชื่อถือเป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับของสังคมมาเป็นแบบโมเดล (Presenter) เพื่อสร้างความสนใจ ความน่าเชื่อถือ และความต้องการในการท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาและวิจัยครั้งนี้ มีข้อจำกัดในเรื่องการให้ข้อมูลของผู้ประกอบการมาก (เจ้าของบ้านทรงไทย) เนื่องจากเจ้าของบ้านทรงไทยแต่ละหลังมีบ้านอยู่ห่างจากศูนย์บริการของโครงการฯ การเดินทางไปสัมภาษณ์จึงลำบาก ดังนั้นการศึกษาครั้งต่อไปควรติดต่อและประสานงานกับเจ้าหน้าที่ของศูนย์บริการโครงการฯ เพื่อนัดวันและเวลา เพื่อพูดคุยกับเจ้าของบ้านทรงไทยพร้อมกัน และสุมกลุ่มตัวอย่างให้มากขึ้น

บรรณานุกรม

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2540. นโยบายและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (ECOTOURISM) ปี พ.ศ. 2538-2539. กรุงเทพฯ : TAT.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2543. คู่มือการบริหารและการจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบขององค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.). กองเกษตรฯ:TAT

กัลยา วินิชัยบัญชา รศ. ดร. 2546. การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. กรุงเทพฯ.

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. 2540. วิถีไทย : การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชิ่ง จำกัด.

เพ็ญศรี เจริญวนิชและนิตพล ภูตะโชค. 2541. การพัฒนาตลาดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวใน 5 จังหวัด คือ ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ เลย และอุบลราชธานี. เสนอต่อ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ประมินทร์ แสงประสิทธิ์. 2542. การจัดหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านทรงไทยปลาย平原. อ. อัมพวา อ.สมทรงสุวรรณ.

วิโชค อ้างมณี 2532. อุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศรีพร สมบูรณ์ธรรม. 2537. "ECO-TOURISM : MOT และอนุรักษ์สัญลักษณ์ใหม่แห่งทศวรรษ". สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. 2542. "รายงานผลการดำเนินงานทั้งหมดทั้งหมด" การดำเนินงานการเพื่อกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2539. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544). สำนักนายกรัฐมนตรี, กรุงเทพฯ.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2544. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549). สำนักนายกรัฐมนตรี, กรุงเทพฯ.

เอกสารประกอบโครงการอบรมผู้นำเยาวชน เพื่อการอนุรักษ์พิพักษ์ท่องเที่ยวไทยครั้งที่ 4 นิเวศสัมภาระ-วิถีทางสู่การอนุรักษ์วันที่ 12-17 ตุลาคม 2537. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

อุ่นภารณ ปรางค์อุดมทรัพย์. 2544. ศักยภาพของชุมชนท่องถินในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ :
กรณีศึกษาชุมชนบ้านทุ่งสูง จังหวัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

คำให้-definition แก้วสุริยะ. ม.ป.ป. เอกสารประกอบการบรรยายเรื่อง “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและ การ
ท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Ecotourism and Sustainable Tourism).

The Ecotourism Society. 1991. The Ecotourism Society 's definition. The Ecotourism
Society Newsletter. (Spring) : 1.

Smith, S.1996. Tourism Analysis : A Hand Book. Longman Group Limited, Malaysia.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ข้อมูลพื้นฐานอำเภออัมพวา

สภาพทางกายภาพ

ขนาดและที่ตั้ง

อำเภออัมพ瓦เป็น 1 ใน 3 อำเภอของจังหวัดสมุทรสงครามห่างจากจังหวัดประมาณ 5 กิโลเมตร มีเนื้อที่ 170.2 ตารางกิโลเมตรหรือ 106,352.2 ไร่

อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอเขาย้อยและอำเภอป่าแดด จังหวัดเพชรบุรี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอเมืองสมุทรสงคราม

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอวัดเพลงและอำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่โดยทั่วไปของอำเภออัมพวาเป็นที่ราบลุ่ม ประกอบด้วยลำคลองประมาณ 143 คูลong มีแม่น้ำสำคัญในแผ่นดิน ได้แก่ แม่น้ำแม่กลอง พื้นที่เหมาะสมแก่การทำเกษตรกรรม

ลักษณะภูมิอากาศ

อำเภออัมพวาได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากอ่าวไทย และทะเลจีนใต้ทั้งด้านเหนือและด้านใต้ ฤดูฝนในบริเวณมากพอสมควร ประกอบกับอยู่ใกล้ทะเลจึงมีความชื้นชื้นอยู่เสมอ ในฤดูหนาวอากาศไม่หนาวจัด และฤดูร้อนไม่ร้อนจัดเกินไป อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 28 องศาเซลเซียส

สภาพสังคมและเศรษฐกิจ

สภาพสังคม

อำเภออัมพวา มีโครงสร้างทางสังคมประกอบด้วยผู้มีเชื้อสายไทย สัญชาติไทย ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ รองลงมาเป็นศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลาม

สภาพความเป็นอยู่และสังคมของชาวอัมพวา มีความสงบเรียบร้อย มีอุปนิสัย ขยันหมั่นเพียร มัธยัสถ์ ทำให้มีฐานะค่อนข้างดี มีใจชอบอ้อมอารีใจบุญ รักความยุติธรรม ยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณี และศาสนา

การคมนาคม

อำเภออัมพวา ประกอบด้วยลักษณะปะมาณ 143 สาย มีแม่น้ำสายสำคัญไหลผ่าน ในอดีต อาศัยการคมนาคมทางน้ำเป็นหลัก ในปัจจุบันมีการตัดถนนหลายสาย การคมนาคมของราชธานี มีความสะดวกทั้งทางบกและทางน้ำ การคมนาคมทางบกมีทางหลวงแผ่นดินที่ตัดผ่าน จำนวน ๓ สาย คือ

- ทางหลวงหมายเลข ๓๕ สายธนบุรี – ปากท่อ
- ทางหลวงหมายเลข ๓๒๕ สายสมุทรสงคราม – ดำเนินสะดวก-บางแพ
- ทางหลวงหมายเลข ๓๐๙๓ สายสมุทรสงคราม – ปากท่อ

ทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยว

อำเภออัมพวาเป็นอำเภอที่มีความเจริญทั้งทางด้านศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนขนาดครอบคลุมเนื้อที่ ประมาณ ๑๔๓ ตารางกิโลเมตร ทั้งยังได้รับการขานนามว่าเป็น “เมืองราชานิกุล” ทำให้เกิด ความมีส่วนที่ท่องเที่ยวทั้งแบบโบราณสถาน และสถานที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติมากมาย เช่น

อุทยานพระมหาราชนูสรณ์พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย หรือเรียกว่า “วัดอุทัยาน ร. ๒” ตั้งอยู่ในพื้นที่ซึ่งเชื่อว่าเป็นที่พระราชสมภพ ของรัชกาลที่ ๒ ริมแม่น้ำแม่กลอง เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระมหาภัตตริย์ผู้ทรงเป็นทั้งนักรอบ นักปักทอง ศิลปิน กวีและช่าง ที่ได้ พระราชทานศิลปวัฒนธรรมอันดงดงามประณีตไว้เป็นมรดกแก่ชาติ ภายในมีกลุ่มอาคารทรงไทย จัดเป็นพิพิธภัณฑ์แสดงศิลปวัตถุสมัยต้นรัตนโกสินทร์ สวยงามไม่ใช่ภูมิภาคใด แต่วัดนี้เป็นที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ ในการเดินทาง ใช้ทางหลวงหมายเลข ๓๕ สายธนบุรี-ปากท่อ ถึง กม.ที่ ๖๓ เลี้ยวขวาเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๒๕ ผ่านจังหวัดสมุทรสงครามไปอีก ๖ กม. (มีป้ายบอกตลอดทาง) จากตัวเมืองมีรถประจำทางสายบางนกแขวงผ่าน ขึ้นได้ที่ตลาดเทศบาลเมือง เปิดให้ซื้อทุกวัน เวลา ๐๙.๐๐-๑๘.๐๐ น. โทร. (๐๓๔) ๗๕๑-๓๗๖, ๗๕๑-๖๖๖

วัดอัมพันเจติยาราม อุปถัດกับอุทยาน ร. ๒ เป็นวัดตั้งตระกูลราชานิกุลบางช้าง สร้างขึ้นใน สมัยรัชกาลที่ ๑ โดยสมเด็จพระอัมรินทราบมาตย์สร้างถวายแด่สมเด็จพระมารดา (สมเด็จ พระอุปัต্তิสิรากาลนานาคนารี) หลังวัดเคยเป็นนิวาสสถานเก่าของหลวงยกพระบัตรและคุณนาค พระอุปัสดาตตลอดจนถาวรวัดถูกเป็นศิลปะสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น โดยเฉพาะพระปูริค ซึ่ง รัชกาลที่ ๓ ทรงสร้างขึ้นเพื่อบรรจุพระศรีรัตนคาร早上พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

วัดจุฬามณี เป็นวัดโบราณอยู่ริมฝั่งคลองอัมพวา หลังวัดเป็นนิวาสสถานเดิมของสมเด็จ พระอมรินทราบมาตย์ พระบรมราชินีในรัชกาลที่ ๑ และรัชกาลที่ ๒ วัดนี้ท้าวแก้วผลึก (นาย) นาย ตลาดบางช้างซึ่งเป็นต้นวงศ์ราชานิกุลบางช้าง เป็นผู้สร้างขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยา

วัดภูมิรินทร์ภูภีทอง ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำคง ตรงปากคลองประชาชื่นฝั่งตะวันตก เขตตำบลสระหลวง อำเภออัมพวา มีภูมิ ซึ่งสร้างในสมัยต้นรัชกาลที่ 1 โดยเศรษฐีระดับกลางชั้นนำ และพระพุทธรูปปูนปั้นปิดทองปางมารวิชัยอายุกว่า 300 ปี เรียกกันว่า "หลวงพ่อโต"

บ้านเบญจรงค์ นักท่องเที่ยวสามารถหาซื้อและชมกรุณาวิธีการผลิตได้ที่ บ้านสุวรรณเบญจรงค์ (บ้านเบญจรงค์) ซึ่งอยู่บนเส้นทางสายสุมทรสงคราม-บางแพ ผ่านทางเข้าที่ว่าการอำเภออัมพวาไป 500 เมตร เป็นแหล่งผลิตเครื่องถ้วยชามเบญจรงค์ เลียนแบบศิลปะสมัยรัชกาลที่ 2

เตาตาล มีอยู่หลายแห่ง ริมเส้นทางสายสุมทรสงคราม-บางคนที่ เป็นสถานที่ผลิตน้ำตาลมะพร้าวด้วยวิธีแบบดั้งเดิม นักท่องเที่ยวสามารถ观赏และซื้อน้ำตาลมะพร้าวเป็นของฝาก

ตลาดน้ำท่าคา อยู่แยกจาก กม. 32 ทางหมายเลข 325 (สุมทรสงคราม-บางแพ) ไปอีก 5 กิโลเมตร เป็นตลาดน้ำดั้งเดิมที่ลอดเรือค้าขายกันมานับร้อยปี ชาวสุมทรสงครามและเมืองใกล้เคียงซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าทางการเกษตร ของใช้ประจำวัน อาหารความหวานนานาชนิด เดิมมีนัดหมายกันเฉพาะวันขึ้นและวันแรม 2 ค่ำ 7 ค่ำ และ 12 ค่ำ ปัจจุบันเพิ่มวันค้าขายในวันเสาร์-อาทิตย์ด้วย ครัวไปปูน ในช่วงเวลา 9.00-12.00 น.

งานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช จัดขึ้นในช่วงต้นเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี ณ อุทยาน ร. 2 ในงานมีการสาธิตทำอาหารหวานในวรรณคดี การประดิษฐ์หัตถกรรมต่าง ๆ การละเล่นพื้นบ้าน การแสดงหุ่นกระบอก และโขนกลางเจ้ง งานนั้นล้วนจัดขึ้นด้วยความร่วมมือของชาวสุมทรสงคราม จัดที่หน้าศาลากลางจังหวัด ในราวดีอนเมษาตน โดยจัดเป็นบางปี ขึ้นอยู่กับบริมาณผลผลิตลินจี

ลักษณะพื้นที่ที่ศึกษาดำเนินการพัฒนา

สภาพทางภูมิศาสตร์

ตำบลปลายโพงพางเป็น 1 ใน 12 ตำบลของอำเภออัมพวา จังหวัดสุมทรสงคราม อยู่ห่างจากอำเภออัมพวา ประมาณ 8 กิโลเมตร และห่างจากจังหวัดสุมทรสงคราม 9 กิโลเมตร ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 70 กิโลเมตร มีพื้นที่ 14.7 ตารางกิโลเมตร หรือ 9,190 ไร่ พื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่ม ประกอบด้วยคลอง 7 คลอง 19 ลำปะโง 1 ลำร่าง ให้ผ่านทุกหมู่บ้าน พื้นที่เหมาะสมกับการทำเกษตรกรรม ตำบลปลายโพงพาง มีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลบางนางลี่และตำบลสวนหลวง อำเภออัมพวา

ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลยี่สารและตำบลเพรากนามแดง อำเภออัมพวา

ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลบางขันแทก อำเภอเมือง

ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลวัดประดู่และตำบลบางแค อำเภออัมพวา

สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ

ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม ทำสวนผลไม้ (มะพร้าว กล้วย ส้มโอ) รับจ้างและค้าขาย

การปกครอง

ตำบลปลายโพงพาง เป็น อบต. ทั้ง 4 มีรายได้ปี 2542 เป็นเงิน 4,981,400 บาท เป็นรายได้ที่ อบต. จัดเก็บเอง 248,950 บาท ส่วนที่เหลือเป็นเงินอุดหนุนและสนับสนุน แบ่งการปกครองเป็น 9 หมู่บ้าน คือ

หมู่ที่ 1 บ้านปากวน

หมู่ที่ 2 บ้านวัดประชา

หมู่ที่ 3 บ้านลัดดาข่วย

หมู่ที่ 4 บ้านวัดอมราดีเล็ก

หมู่ที่ 5 บ้านคลอง焦虑เล็ก

หมู่ที่ 6 บ้านหนองวัดนางพิมพ์

หมู่ที่ 7 บ้านวัดโคกเกด

หมู่ที่ 8 บ้านวัดสีแยก

หมู่ที่ 9 บ้านคลองแขก

ประชากร

ประชากร 9,157 คน เป็นหญิง 4,647 คน และชาย 4,510 คน มีครัวเรือน 1,457 ครัวเรือน
(ศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชนเขตที่ 7 2543:23-34)

แหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงและเทศบาลที่น่าสนใจ

ดอนหอยหลอด เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของเมืองสมุทรสงคราม จากถนนพระราม 2 (ถนนบุรี-ปากท่อ) เลี้ยวซ้ายที่ กม. 62 เข้าทางบ้านบางป้อ เป็นระยะทางอีก 7 กิโลเมตร หรือหากเข้าทาง กม. 64 บ้านบางจะเกรง มีทางแยกเข้าไปเป็นระยะทาง 5 กิโลเมตร ดอนหอยหลอดเป็นสันดอนปากน้ำแม่กลองที่เกิดจากการแตกตะกอนของดินบนทราย มีความยาวบริเวณกว้างประมาณ 3 กิโลเมตร ยาว 5 กิโลเมตร มี 2 แห่ง คือ ดอนนอกอยู่บริเวณปากอ่าว ดอนในอยู่ชายนหาด หมู่บ้านชูฉิ่ ตำบลบางจะเกรงบริเวณสันดอนนี้มีหอยอาศัยอยู่หลายชนิด โดยเฉพาะหอยหลอด มีมากในช่วงเดือนมีนาคม ถึง พฤษภาคม นักท่องเที่ยวมักแวะมาสักการะศาลกรมหลวงชุมพรฯ รับประทานอาหารทะเล และแวะซื้ออาหารทะเลสด และแปรรูปเป็นของฝาก

เที่ยวป่าชายเลน เป็นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่จัดโดย อปด. คลองโคน โทร. (034) 731329 นักท่องเที่ยวสามารถนั่งเรือชมทิวทัศน์ป่าชายเลน ซึ่งเต็มไปด้วยต้นแสมและต้นลำพู ชุมนก และลิงแสม รวมทั้งได้ร่วมปลูกป่าชายเลนอีกด้วย

วัดเพชรสมุทรวิหาร (วัดบ้านแหลม) เป็นวัดสำคัญของจังหวัด ประดิษฐานหลวงพ่อป้ามแหลม พระพุทธชูปั้กคีสิทธิ์ที่ผู้คนทั่วประเทศมักแระมาสักการะกันอยู่เสมอ ภายในวิหารวัดมีพิพิธภัณฑ์เก็บรักษาพระพุทธชูปั้ก และพระเครื่องในสมัยต่าง ๆ โบราณวัตถุเครื่องลายคราม และธรรมมาสันบุชบกสมัยกรุงศรีอยุธยาไว้ให้ชม

อนุสรณ์สถานแฟดสยามอิน-จัน อยู่ที่ตำบลลาดใหญ่ ห่างจากเทศบาลกลางจังหวัด 4 กิโลเมตร สร้างเพื่อเป็นเกียรติประวัติแก่ฝ่าแฟดซึ่งถือกำเนิดที่จังหวัดสมุทรสงคราม เมื่อราว 180 ปีมาแล้ว และสร้างขึ้นเพื่อสืบสานประเพณีไทยไปทั่วโลก

พิพิธภัณฑ์เรือ ตั้งอยู่ริมน้ำแม่กลองให้ผู้สนใจได้ศึกษา ใช้ในลุ่มน้ำแม่กลองให้ผู้สนใจได้ศึกษา

กิจกรรมท่องเที่ยวทางน้ำ จังหวัดสมุทรสงครามมีหลากหลาย เชื่อมต่อกันเป็นโครงข่าย กว่า 300 คลอง สามารถเข้าชมธรรมชาติของสวนมะพร้าว สวนลิ้นจี่ และวิถีชีวิตชาวบ้าน ชาวประมงริมน้ำ รวมทั้งมีบ้านโบราณที่หาดใหญ่ตั้งตระหง่านในป่าจุดบัน สถาปัตยกรรมลักษณะเดิมได้ที่ หอการค้าจังหวัดสมุทรสงคราม โทร. (034) 713-053

งานตะลันร่อนดอนหอยหลอด จัดในเดือนพฤษภาคมของทุกปี ที่บริเวณดอนหอยหลอด งานวันสัมโภขavaในญี่ปุ่นสมุทรสงคราม จัดในช่วงเดือนสิงหาคมของทุกปี ที่หน้าศาลากลาง จังหวัด

ของฝาก-ของที่ระลึก

อาหารทะเลเปรopolyปานาชนิcid หาซื้อได้ที่ดอนหอยหลอดที่ตลาดของดีแม่กลอง ภม.69 ถนนพระราม 2 สินค้าหัตถกรรม สินค้าเกษตรเปรopolyของกลุ่มแม่บ้าน ซื้อหาได้ที่ตลาดบางแก้ว ภม. 58 ถนนพระราม 2

กลา祚จากคำบอกบังคับที่ เป็นผลมะพร้าวลักษณะพิเศษนิยมนำมาแกะสลัก Laud ลาย เพื่อทำซื้อ

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง “การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวแบบชั้นเชิง กรณีศึกษา หมู่บ้านปลายพิงพาง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม”

แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้น เพื่อใช้เป็นส่วนประกอบในการศึกษาวิชา Independent Study ของนักศึกษาปริญญาโท ภาควิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกรียง ศูนย์กรุงเทพมหานคร ผู้จัดทำขอความกรุณาฯ
ท่านผู้ตอบทุกท่านตอบแบบสอบถามนี้ทุกข้อ เพื่อให้งานวิจัยฉบับนี้สมบูรณ์และถูกต้องตามที่ตั้งไว้ เมื่อคิดที่
ขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่กรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลส่วนบุคคล

1. เพศ

- ( ) 1. ชาย   ( ) 2. หญิง

2. อายุ

( ) 1. ต่ำกว่า 15 ปี	( ) 5. 41 – 50 ปี
( ) 2. 15 – 20 ปี	( ) 6. 51 – 60 ปี
( ) 3. 21 – 30 ปี	( ) 7. 61 ปีขึ้นไป
( ) 4. 31 – 40 ปี	

3. การศึกษาขั้นสูงสุด

( ) 1. ประถมศึกษา	( ) 5. ปริญญาตรี
( ) 2. มัธยมต้น	( ) 6. ปริญญาโท
( ) 3. มัธยมปลาย/ปวช.	( ) 7. อื่นๆ (ระบุ) .. . .
( ) 4. อนุปริญญา/ปวส.	

4. สัญชาติ

( ) 1. ไทย	( ) 4. จีน
( ) 2. ญี่ปุ่น	( ) 5. อเมริกา
( ) 3. อังกฤษ	( ) 6. อื่นๆ (ระบุ) .. . .

5. สถานภาพสมรส

( ) 1. โสด	( ) 2. แต่งงานแล้ว	( ) 3. อื่นๆ (ระบุ) .. . .

6. รายได้ของเดือนของท่าน

( ) 1. ไม่มีรายได้	( ) 4. 10,001 – 30,000 บาท
( ) 2. ต่ำกว่า 5,000 บาท	( ) 5. 30,001 – 50,000 บาท

( ) 3. 5,001 ~ 10,000 บาท ( ) 6. 50,001 บาทขึ้นไป

7 อาชีพของท่านในปัจจุบัน

( ) 1. ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	( ) 5. นักเรียน/นักศึกษา
( ) 2. พนักงานบริษัทเอกชน	( ) 6. กิจการส่วนตัว
( ) 3. แม่บ้าน	( ) 7. อื่น ๆ (ระบุ) .....
( ) 4. เกษตรกร	

8 ปัจจุบันท่านอาศัยอยู่ในภาคใดในประเทศไทย

( ) 1. กรุงเทพฯ และปริมณฑล	( ) 5. ภาคตะวันออก
( ) 2. ภาคเหนือ	( ) 6. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
( ) 3. ภาคกลาง	( ) 7. ภาคใต้
( ) 4. ภาคตะวันตก	

ส่วนที่ 2 : สำหรับนักท่องเที่ยว

9. ท่านนิยมการท่องเที่ยวภายในประเทศของตนเอง หรือต่างประเทศ

( ) 1. ในประเทศไทย
( ) 2. ต่างประเทศ

10 ท่านเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย ปีละ _____ ครั้ง

( ) 1. 0 - 1 ครั้ง
( ) 2. 2 - 5 ครั้ง
( ) 3. 6 - 9 ครั้ง
( ) 4. ตั้งแต่ 10 ครั้งขึ้นไป

11. ส่วนใหญ่แล้วท่านเดินทางท่องเที่ยวกับใครบ้าง

( ) 1. ไปคนเดียว	( ) 3. ไปกับเพื่อนสนิท
( ) 2. ไปกับครอบครัว	( ) 4. อื่น ๆ (ระบุ)

.....

12. ครัวนี้ท่านเดินทางมาท่องเที่ยวโดยมีผู้ร่วมเดินทางจำนวน ___ ท่าน

- ( ) 1. เดินทางคนเดียว
- ( ) 2. เดินทางเป็นกลุ่ม 2 คน
- ( ) 3. เดินทางเป็นกลุ่ม 3 - 5 คน
- ( ) 4. เดินทางเป็นกลุ่มมากกว่า 5 คน (ระบุ) ..... คน

13. ปัจจัยที่สำคัญที่สุด ที่ท่านเลือกไปท่องเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ คือข้อใด

( ) 1. ค่าใช้จ่าย	( ) 3. เวลา
( ) 2. บุคคลที่จะไปด้วย	( ) 4. อื่น ๆ (ระบุ) .....

14. ท่านนิยมท่องเที่ยวประเภทใดมากที่สุด

- ( ) 1. การท่องเที่ยวเชิงเกษตร เช่น พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต(ศูนย์ศึกษาพัฒนาพิกุลทอง) ฯ นราธิวาส
- ( ) 2. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เช่น บ่อน้ำพุร้อนหนองย่าบ่อ จ.เพชรบุรี ร่องเรือห่มหิ่งห้อย จ.สมุทรสงคราม
- ( ) 3. การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เช่น เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาพระแทว จ.ภูเก็ต สวนช้างเพื่ออา gele จ.กาญจนบุรี
- ( ) 4. อื่น ๆ (ระบุ) .....

15. ท่านเคยมาเที่ยวหมู่บ้านปลายโพงพางหรือไม่

- ( ) 1. เคย
- ( ) 2. ไม่เคย

16. ท่านรู้จัก หมู่บ้านปลายโพงพาง จากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. ทางทีวี
- 2. ทางสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร อสท. ป้ายโฆษณา ใบปลิว
- 3. เพื่อน /ญาติ/ คนรู้จัก แนะนำ
- 4. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- 5. อื่น ๆ (ระบุ) .....

17. ท่านเคยมาเที่ยวที่ หมู่บ้านปลายโพงพาง จำนวน ___ ครั้ง

- ( ) 1. 1 ครั้ง
- ( ) 2. 2 ครั้ง
- ( ) 3. 3 ครั้ง
- ( ) 4. มากกว่า 3 ครั้ง

18. ระยะเวลาที่ท่านอยู่ในพื้นที่หรือชุมชนแห่งนี้

- ( ) 1. 2 วัน
- ( ) 2. มากกว่า 2 วัน (ระบุ) .....

19. นอกจาก หมู่บ้านปลายโพงพาง ท่านเคยไปเที่ยวที่ใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ช้อต)

- 1. บ้านท้ายหาด จังหวัดสมุทรสงคราม
- 2. บ้านยายทองหยิบ จังหวัดสมุทรสงคราม
- 3. อื่นๆ (ระบุ) ..... จังหวัด .....

20. ท่านมีความรู้สึกอย่างไรเกี่ยวกับบริการด้านต่าง ๆ ของ หมู่บ้านปลายโพงพาง ดังนี้

รายการ	พอใจ อย่างยิ่ง 5	พอใจ 4	เฉย ๆ 3	ไม่ พอใจ 2	ไม่พอใจ อย่างยิ่ง 1
				ไม่ พอใจ 1	
1. การบริการด้านการจอง คำแนะนำ การติดต่อ					
2. การบริการ / ความเป็นมิตรของเจ้าของบ้านท่อง ไทย					
3. ความเหมาะสมของบ้านท่องเที่ยว					
4. ด้านราคา ค่าบริการ					
5. การรักษาสภาพแวดล้อมความเป็นชุมชน บ้านท่องไทย					
6. คุณภาพและรสชาติของอาหาร					
7. บริการด้านพาหนะ					
8. การบริการของมัคคุเทศก์					
9. ความรู้ ความสามารถของมัคคุเทศก์ ในระหว่าง การนำเที่ยว					
10. กระบวนการเที่ยว					
11. ระบบการรักษาความปลอดภัย					
12. การทำงานร่วมกันของชุมชนในภาพรวม					
13. อื่นๆ โปรดระบุ					

21 เมื่อท่านได้รับบริการจาก หมู่บ้านปลายโพงพางแล้ว ท่านจะกลับมาเที่ยวที่หมู่บ้านนี้อีกหรือไม่

- ( ) 1. มาเที่ยวอีก
- ( ) 2. ไม่มาเที่ยวอีก

22. เหตุผลที่ท่านตัดสินใจที่จะ กลับมาเที่ยว / ไม่มาเที่ยว ที่หมู่บ้านปลายพองพาง เนื่องจากข้อใด
(เรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย จำนวน 5 อันดับแรก)

- ... 1. การบริการด้านการจอง คำแนะนำ การติดต่อ
- .... 2. การบริการ / ความเป็นมิตรของเจ้าของบ้านทรงไทย
- ... 3. ความเหมาะสมของโปรแกรมการท่องเที่ยว
- ... 4. ด้านราคา ค่าบริการ
- ... 5. การรักษาสภาพแวดล้อมความเป็นชุมชนบ้านทรงไทย
- ... 6. คุณภาพและรสชาติของอาหาร
- ... 7. บริการด้านพาหนะ
- ... 8. การบริการของมัคคุเทศก์
- ... 9. ความรู้ ความสามารถของมัคคุเทศก์ ในระหว่างการนำเที่ยว
- ... 10. งานบริหารเวลาในการนำเที่ยว
- . 11. ระบบการรักษาความปลอดภัย
- ... 12. งานทำงานร่วมกันของชุมชนในภาพรวม
- .... 13. อื่น ๆ (ระบุ) .....

ส่วนที่ 3 : ความคิดเห็นทั่วไป

23. ท่านต้องการให้มีการท่องเที่ยวในท้องถิ่นหรือไม่

- ( ) 1. ต้องการ
- ( ) 2. ไม่ต้องการ

24. ท่านต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวหรือไม่

- ( ) 1. ต้องการ
- ( ) 2. ไม่ต้องการ (ข้ามไปตอบข้อ 26)

25. หากท่านต้องการเข้ามามีส่วนร่วม ท่านคิดว่าจะเข้ามาเกี่ยวกับในกิจกรรมใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. ขายอาหาร และเครื่องดื่ม.
- 2. นำเที่ยวชมภูเขาในชุมชน
- 3. ร่วมลงทุน.
- 4. ขายของที่ระลึก
- 5. นำเดินป่า / ดูนก / ศึกษาธรรมชาติ
- 6. ให้สถานที่พักแก่นักท่องเที่ยว
- 7. ร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารการจัดการท่องเที่ยวของชุมชน
- 8. อื่น ๆ (ระบุ) .....

26. ท่านคิดว่าในท้องถินของท่านต้องพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกให้ดีเพื่อรับการท่องเที่ยว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐	1. ถนนลาดยาง	☐	8. ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว
☐	2. โทรศัพท์สาธารณะ	☐	9. ที่พัก
☐	3. ร้านค้า (ขายอาหารและของที่ระลึก)	☐	10. ห้องน้ำ
☐	4. ระบบกำจัดของเสีย	☐	11. ระบบน้ำประปา
☐	5. ลานจอดรถ	☐	12. สถานพยาบาล
☐	6. ทางเดินศึกษาธรรมชาติ	☐	13. ป้ายบรรยายตามจุดท่องเที่ยว
☐	7. ป้ายบอกทาง	☐	14. อื่น ๆ (ระบุ) .....

27. ท่านคิดว่าการที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในอันพavaอย่างต่อเนื่อง ทำให้ชุมชนได้รับผลกระทบด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐	1. มีรายได้เพิ่มมากขึ้น	☐	6. ค่าครองชีพสูงขึ้น
☐	2. ทำให้เกิดอาชีพเสริม	☐	7. ทำให้สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติเสียหาย
☐	3. ทำให้ชุมชนมีเชื่อสังเกตเป็นที่รู้จัก	☐	8. ทำให้เกิดมลภาวะ/มลพิษ
☐	4. ชุมชนมีการพัฒนามากขึ้น	☐	9. ทำให้เกิดบัญชาแห่งรัฐบาลของมนุษย์ที่ติด
☐	5. เกิดความร่วมมือในชุมชนมากขึ้น	☐	10. ทำให้วัฒนธรรมและความเชื่อเปลี่ยนไป
☐	11. อื่น ๆ (ระบุ)		

28. ท่านต้องการให้ ททท. จัดการอบรมทักษะทางภาษาและความรู้ของสถานที่ท่องเที่ยว (มัคคุเทศก์ท่องถิน) แก่ผู้ประกอบการและประชาชนของจังหวัด เพื่อจะได้เป็นผู้ดูแลนักท่องเที่ยวเองหรือไม่

( ) 1. ต้องการ ( ) 2. ไม่ต้องการ

29. ท่านต้องการให้รัฐบาลสนับสนุนกิจกรรมการท่องเที่ยวในข้อใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐	1. ททท. ควรพัฒนาและปรับปรุงมาตรฐานท่องเที่ยวในอุทยานฯ ทุกแห่ง
☐	2. ททท. ควรจัดเทศบาลอาหารและผลไม้ชั้นเยี่ยมต่อเนื่องทุกปี
☐	3. ททท. ควรประชาสัมพันธ์จังหวัดสมุทรสงครามให้มากขึ้น มิใช่เฉพาะช่วงเทศกาลเท่านั้น
☐	4. อื่น ๆ (ระบุ) .....

30. สภาพปัญหา อุปสรรคและความต้องการของชุมชนหรือนักท่องเที่ยว

.....

31. แนวทางและควรแก้ไข

.....
.....
.....

32. ขอเสนอแนะอื่น ๆ

.....
.....
.....

ภาคผนวก ค

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง “การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวแบบชั้นเชิง
กรณีศึกษา หมู่บ้านปลายโพงพาง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม”

1. วิธีการคัดเลือกบ้านมาเข้าร่วมโครงการฯ ใช้ข้อกำหนดและเงื่อนไขอย่างไร

---

2. ระบบการรักษาความปลอดภัยมีมาตรการอย่างไร

---

3. แหล่งท่องเที่ยวใดบ้างที่พานักท่องเที่ยวเที่ยวชม และใช้เดินทางได้ในเดินทาง

---

4. วิถีชีวิตของชาวบ้านเป็นอย่างไร

---

5. นักท่องเที่ยวสามารถเข้าร่วมได้ทุกกิจกรรมหรือไม่ และมีอะไรบ้าง ทำกิจกรรมในช่วงเวลาใด และมีค่าเข้าร่วมกิจกรรมประมาณเท่าใด

---

6. นักท่องเที่ยวมีสิทธิเลือกบ้านพักเองได้หรือไม่

---

7. การทำอาหารให้นักท่องเที่ยววับประทานในหนึ่งมื้อ ทำกีออย่าง และมีอะไรบ้าง และทราบได้อย่างไรว่านักท่องเที่ยวในแต่ละกลุ่มที่มาพักจะชอบอาหารที่จัดได้ให้ และถ้าหากนักท่องเที่ยวไม่ชอบจะมีวิธีการแก้ปัญหาในเรื่องนี้อย่างไร

---

8. นักท่องเที่ยวต้องเสียค่าบริการในการเข้าพักคนละเท่าไร

---

9. มีการบันทึกจำนวนนักท่องเที่ยวไว้บ้างหรือไม่ เพื่อเป็นข้อมูลศึกษาว่าในช่วงเวลาใดที่นักท่องเที่ยวชอบมาพักมากที่สุด

---

10. การพยายามหิงห้อยในตอนกลางคืนมีตลอดทั้งปีหรือไม่ และในช่วงเดือนใดที่มีหิงห้อยมากเป็นพิเศษ

---

11. การดำเนินการบริหารงานในหมู่บ้านฯ มีวิธีการจัดการอย่างไร และมีการแบ่งภาระหน้าที่กันอย่างไร

---

12. มีภาครัฐหรือเอกชนมาสนับสนุนในเรื่องงบประมาณอย่างไรบ้าง และมีการหาแหล่งเงินทุนจากที่อื่น ๆ อีกหรือไม่

---

13. มีการจัดประชุมหรือการประสานงานกับบุคคลภายนอกอย่างไร และระยะเวลาในการประชุม

---

14. มีวิธีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์โครงการฯ อย่างไรบ้าง

---

15. มีแนวโน้มที่จะทำของที่ระลึกมavaang จำหน่ายภายใต้ชื่อใด

---

16. ระบบนำ้ด้น้ำเสีย ขยะมูลฝอย ลิงปีกุลต่าง ๆ มีวิธีการจัดการอย่างไร

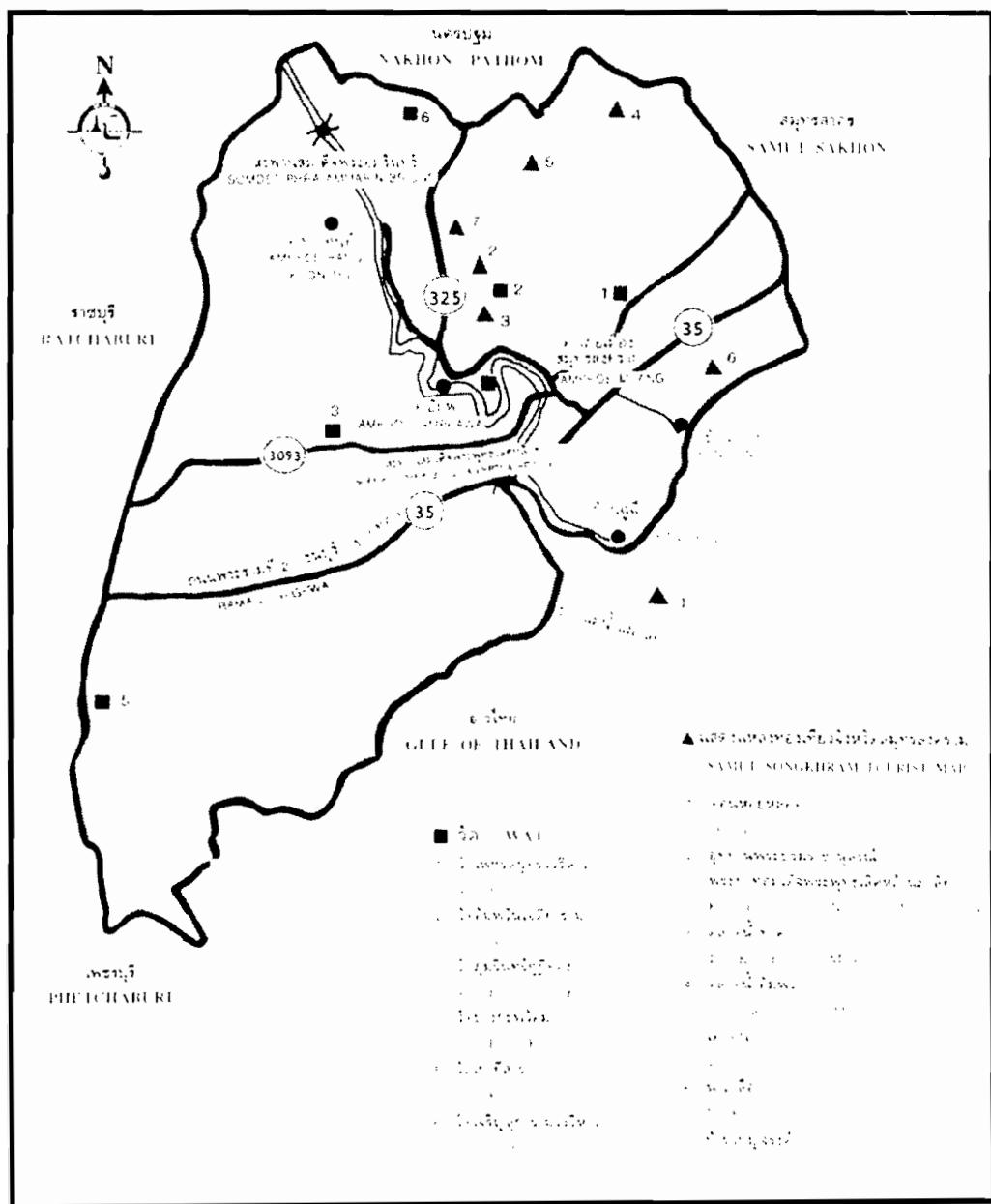

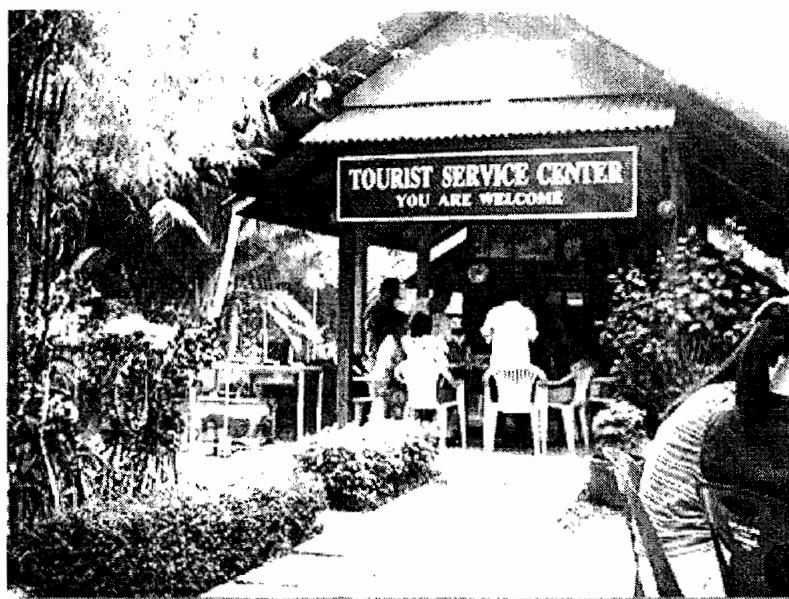
---

17. ในภาครัฐการท่องเที่ยวแบบที่ทำอยู่ในปัจจุบัน ชาวบ้านมีความพึงพอใจและต้องการมีส่วนร่วมมากขึ้น มีความรักสามัคคีเพิ่มมากขึ้น ความร่วมมือร่วมแรงร่วมใจภายใต้ชุมชนมีมากขึ้น หรือไม่

ภาคผนวก ๔

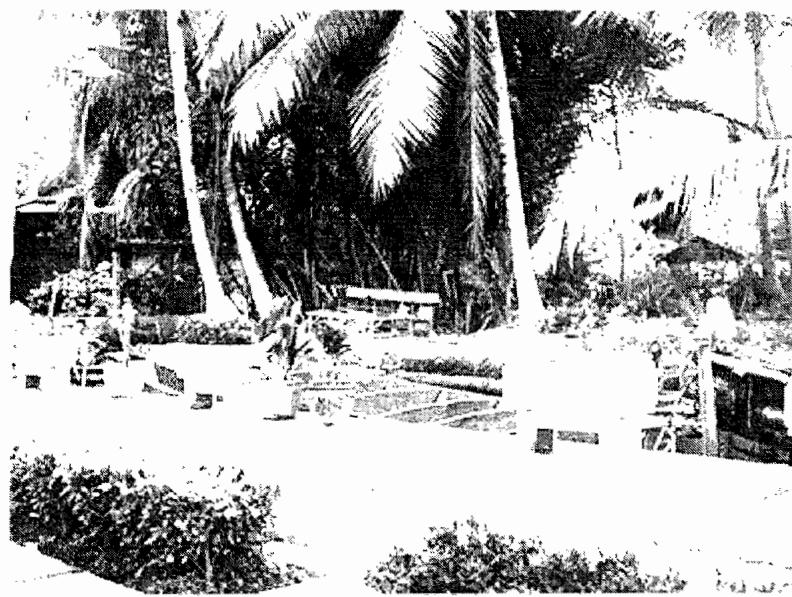
รูปภาพ ๑ : แผนที่จังหวัดสมุทรสงคราม

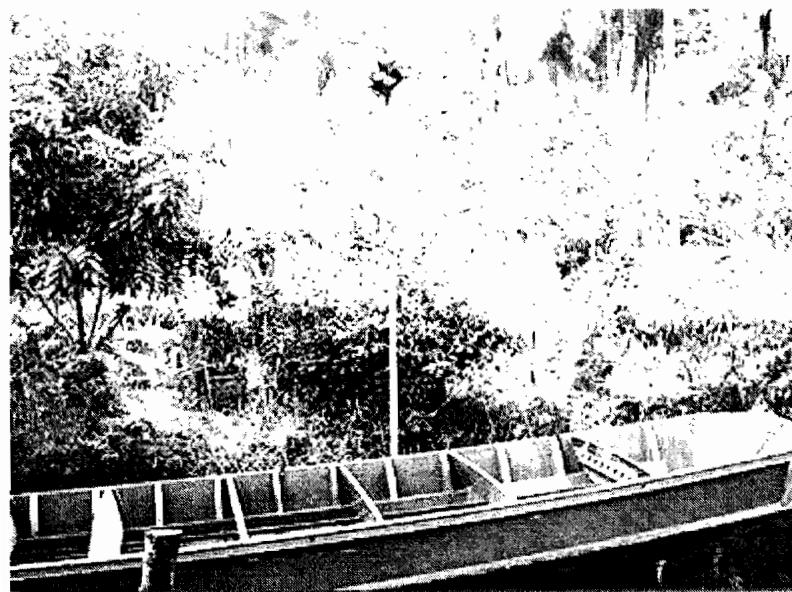
รูปภาพ 2 : แสดงตัวนหน้าของศูนย์บริการโครงการฯ

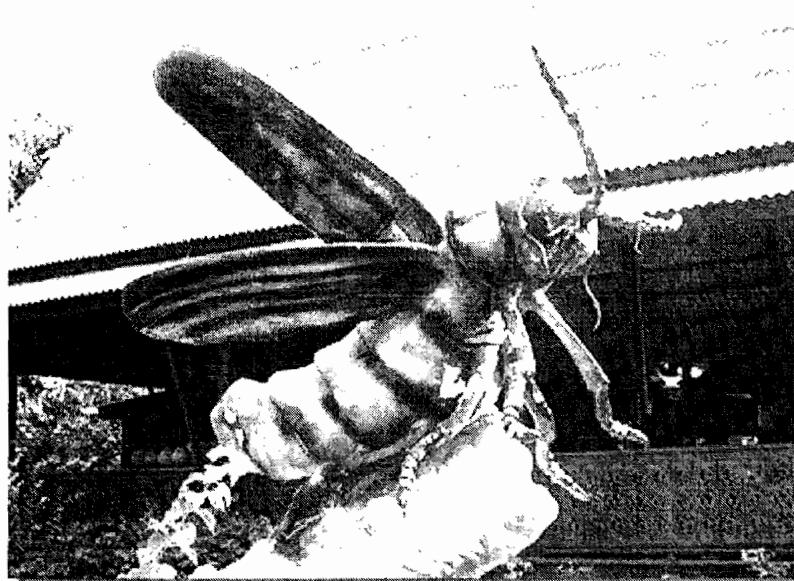
รูปภาพ 3 : แสดงการเข้าร่วมรับประทานอาหารของนักท่องเที่ยว

รูปภาพ 4 : แสดงพื้นที่สำหรับการลงเรือเพื่อไปตามจุดท่องเที่ยวและบ้านพัก

รูปภาพ 5 : แสดงเรือที่ใช้ในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว

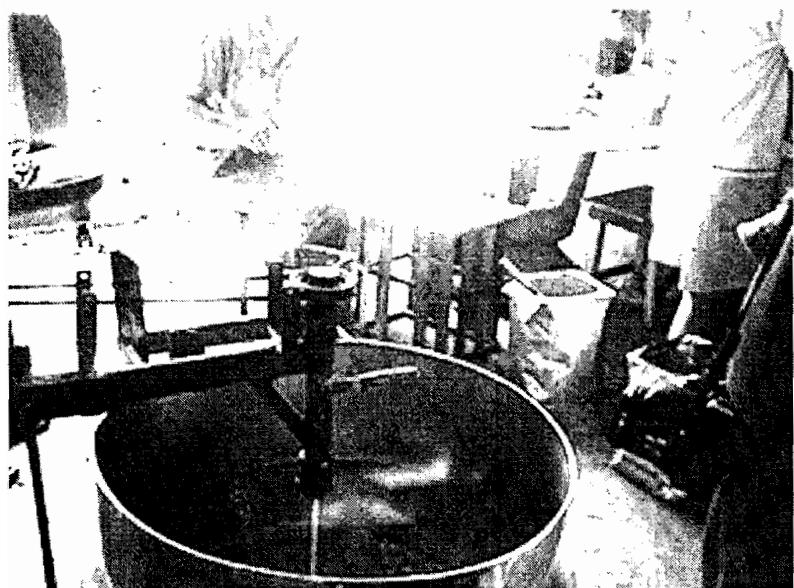
รูปภาพ 6 : แสดงรูปหั่งห้อยที่หน้าบ้านทรงไทยของกำนันครัว บุญพัด

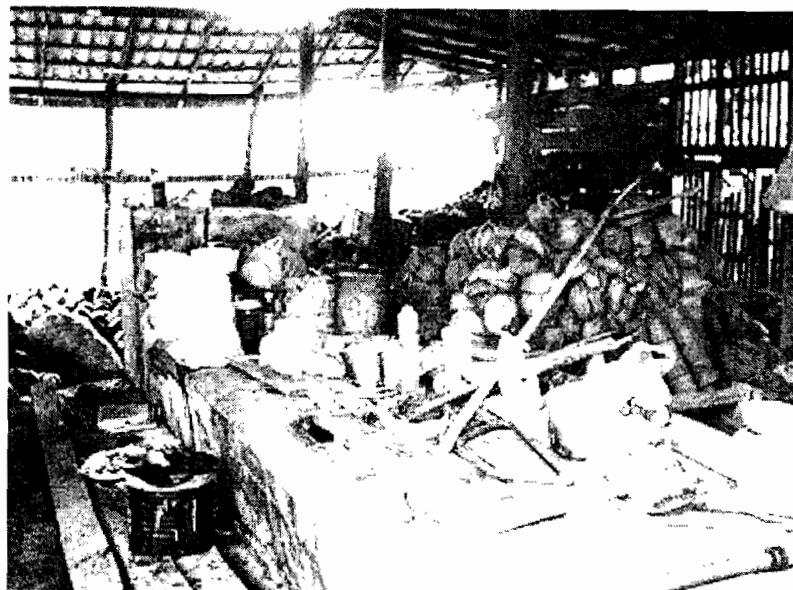
รูปภาพ 7 : แสดงสถานที่ให้ความรู้เรื่องการทำน้ำตาลมะพร้าว

รูปภาพ 8 : แสดงการทําน้ำชาลมะพร้าว

รูปภาพ 9 : แสดงเครื่องปั่นน้ำชาลมะพร้าว

รูปภาพ 10 : แสดงพื้นที่ที่เคยเป็นที่ทำน้ำตาลมะพร้าว

รูปภาพ 11 : แสดงบริเวณลำคลองที่ชาวบ้านใช้คุณน้ำคุ้ม

รูปภาพ 12 : แสดงลำคลองที่ไม่ได้รับการฟื้นฟู และพัฒนา

รูปภาพ 13 : แสดงส่วนหน้าที่เริ่มเน่าเสีย และหลังพัง

รูปภาพ 14 : แสดงด้านหน้าของบ้านทรงไทย

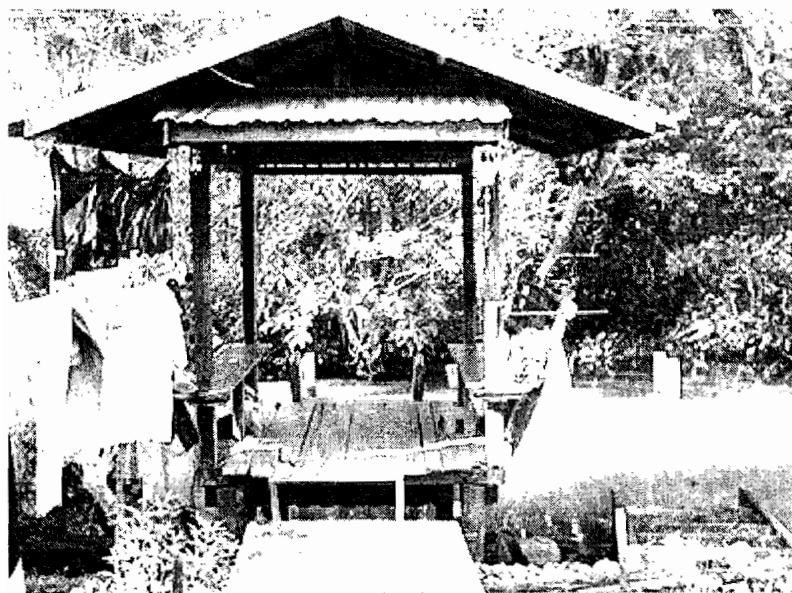
รูปภาพ 15 : แสดงบ้านทรงไทยที่มีอายุ 120 ปี

รูปภาพ 16 : แสดงบ้านทรงไทยแบบประยุกต์

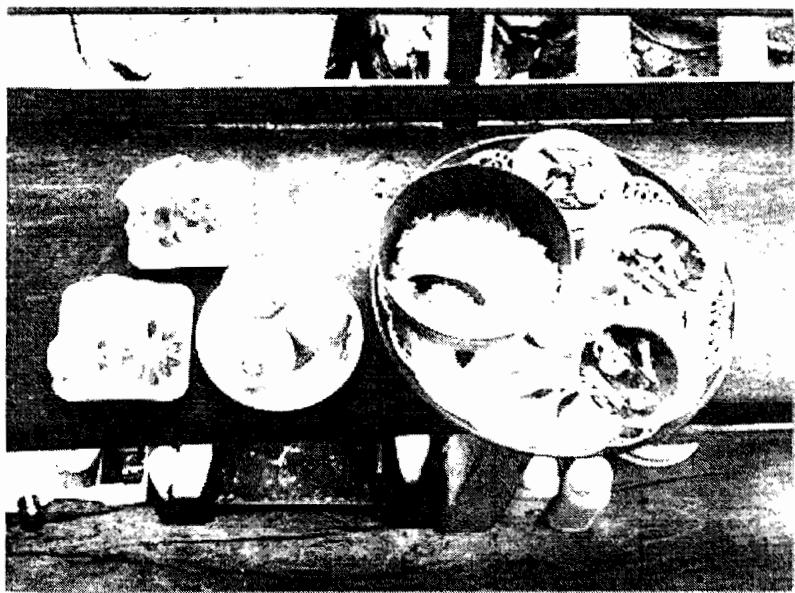
รูปภาพ 17 : แสดงบรรยากาศดงผึ้งคลองขณะเดินทางชมสถานที่ท่องเที่ยว

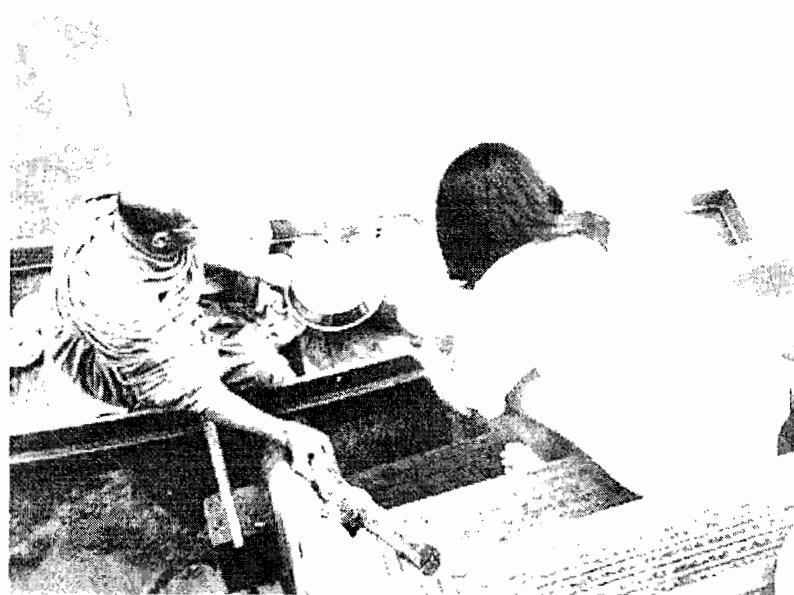
รูปภาพ 18 : แสดงถึงวิถีชีวิตของชาวสวนที่น้ำบ้านรีท่าน้ำ

รูปภาพ 19 : แสดง彷ะพายເຈືອບິນບາດຮູນຢາມເຫຼັກ

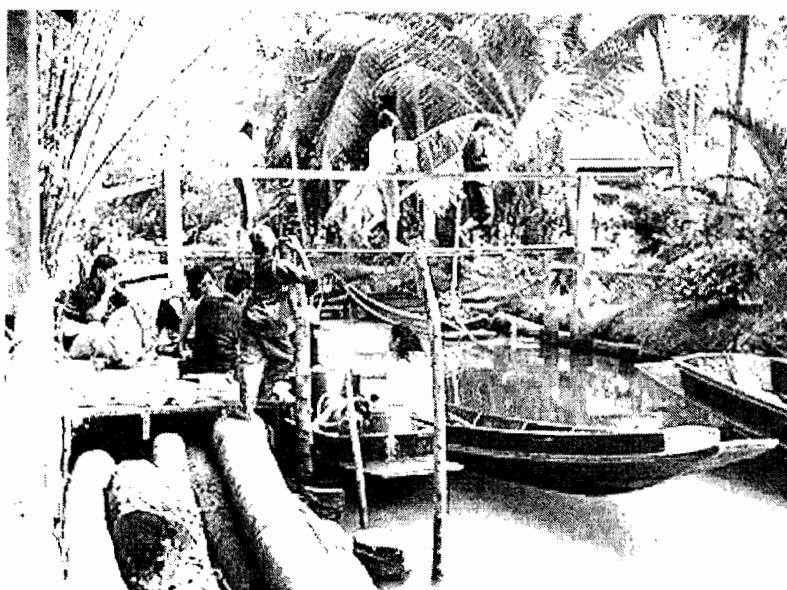
รูปภาพ 20 : แสดงຂອງໄສບາດຮູນຢາມເຫຼັກ ໄດ້ແກ່ ຂ້າສາຍ ກັບຂ້າວ ຂອງຫວານ ແລະ ພລໄມ້

รูปภาพ 21 : แสดงการใช้บานดรของน้ำท่องเที่ยวในตอนเช้า

รูปภาพ 22 : แสดงภาพเจ้าของบ้านทรงไทยและนักท่องเที่ยวที่เข้าไปพัก

รูปภาพ 23 : แสดงวิถีชีวิตในการซื้อขายอาหารทางเรือ

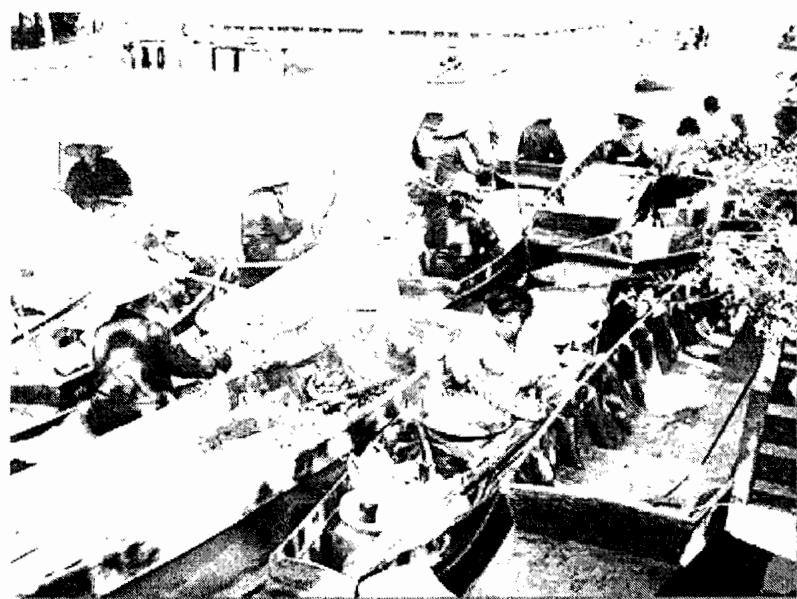
รูปภาพ 24 : แสดงบ้านเรือนที่อาศัยอยู่สองฝั่งแม่น้ำแม่กลอง

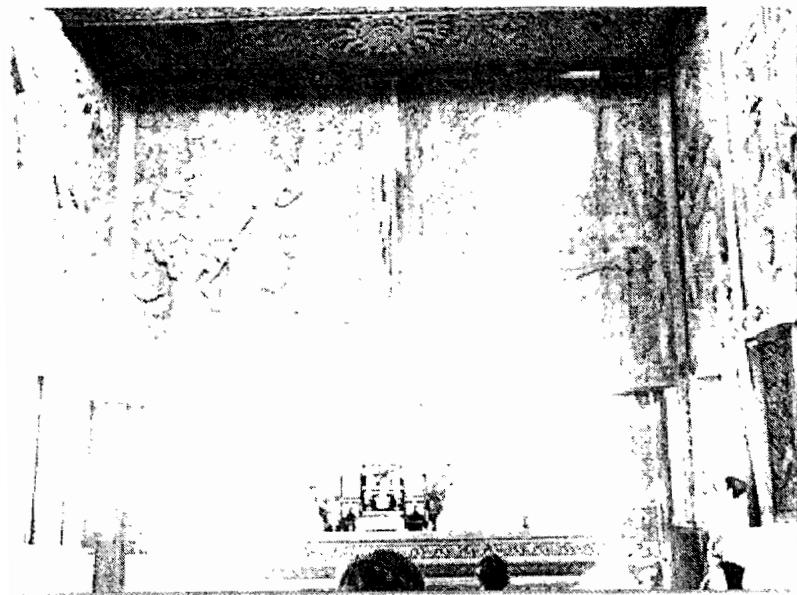
รูปภาพ 25 : แสดงแม่ค้ากำลังขยับไม้ไปขายที่ตลาดนัดท่าคา

รูปภาพ 26 : แสดงสภาพต้นจากที่ไม่ได้รับการดูแล

รูปภาพ 27 : แสดงคลาดนำท่าค่า

รูปภาพ 28 : แสดงภาพภายนอวดบางกุ้ง

รูปภาพ 29 : แสดงภาพพระเจ้าตากสิน ณ วัดบางกุ้ง

รูปภาพ 30 : แสดงภาพหลวงพ่อ尼รമณี ณ วัดบางกุ้ง

รูปภาพ 31 : แสดงบ้านทรงไทยที่อุทยาน อ.2

ภาคผนวก จ

แบบฟอร์ม

ประวัติอ้าวซาร์ที่ปรึกษาวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (IS)
โครงการปริญญาโท ภาคพิเศษ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (M.B.A.)
มหาวิทยาลัยนเรศวร

1. ชื่อ (ผศ.ดร.) จักรกฤษณ์ นามสกุล ดวงพัสดุรา
2. สถานที่ทำงาน สำนักเจรจาการค้าบริการ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
โทรศัพท์ 0-1804-9567, 0-2507-7480 โทรสาร 0-2547-5622
3. คุณวุฒิทางการศึกษา
 ปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชา พานิชยนาวี
 สถาบันการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษาที่จบ 2535
 ปริญญาโท Master of Transport Management สาขาวิชา Academic Excellence
 สถาบันการศึกษา University of Sydney ประเทศไทย ปีการศึกษาที่จบ 2538
 ปริญญาเอก Doctor of Philosophy
 สถาบันการศึกษา University of Sydney ประเทศไทย ปีการศึกษาที่จบ 2543
4. ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 6 และนักวิชาการพานิชย์ ระดับ 7

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-ชื่อสกุล : นางสาวนพรัตน์ ปานอุทัย
เกิดเมื่อ : 4 ตุลาคม 2514
สถานที่เกิด : ตำบลยานยา อำเภอสามแยก จังหวัดสุพรรณบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน : 95/649 ม.อุทองเพลสโครงการ 2 ถ.ประชาอุทิศ ต.คุคต อ.ลำลูกกา จ.ปทุมธานี 12130
ตำแหน่งหน้าที่ : สถาปนิก
สถานที่ทำงาน : บริษัท อิตาเลียนไทย ดีเวล็อปเม้นต์ จำกัด (มหาชน)
ประวัติการศึกษา : ปริญญาตรี วทบ. เทคโนโลยีสถาปัตยกรรม สถาบันราชภัฏพระนคร

ชื่อ-ชื่อสกุล : นางสาวศรีวิไล สุขศรีการ
เกิดเมื่อ : 7 พฤษภาคม 2515
สถานที่เกิด : จังหวัดกรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน : 208/8 ช.ลาดพร้าว 15 แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900
ตำแหน่งหน้าที่ : พนักงานขาย
สถานที่ทำงาน : บริษัท แสงทองทวี จำกัด
ประวัติการศึกษา : ปริญญาตรี ศศบ. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ